

Motion & Idrott 1997

IDROTTSUTREDNINGENS INTERVJUUNDERSÖKNING

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2015

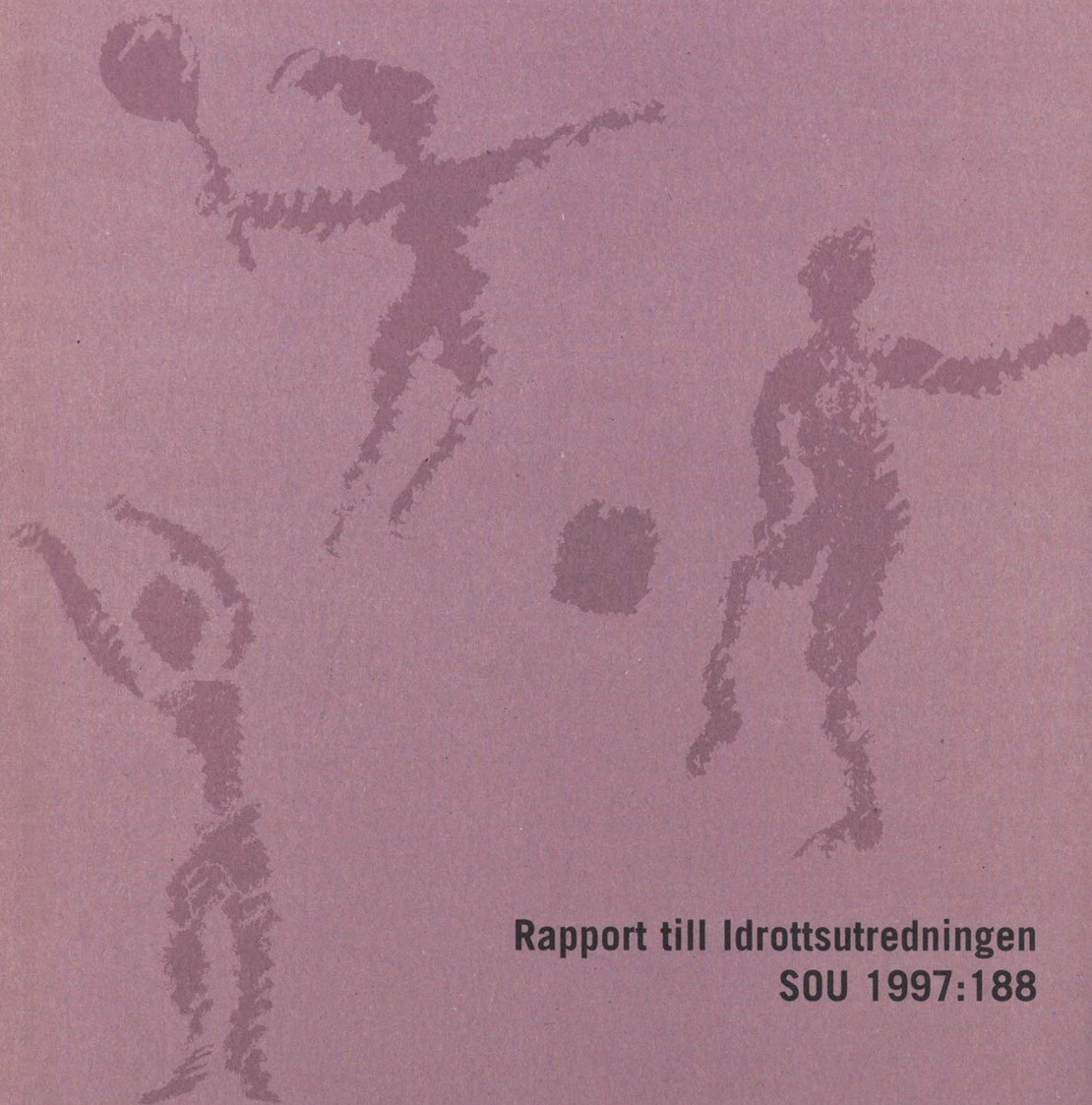
National Library
of Sweden

Rapport till Idrottsutredningen
SOU 1997:188

x

Motion & Idrott 1997

IDROTTSUTREDNINGENS INTERVJUUNDERSÖKNING

Rapport till Idrottsutredningen
SOU 1997:188

KUNGL.
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM

B: SOU

1997:188

Statens offentliga utredningar

1997:188

Inrikesdepartementet

Motion och idrott 1997

Idrottsutredningens intervjuundersökning

Rapport till Idrottsutredningen
Stockholm 1997

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress: Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: fritzes.order@liber.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och Varför. Statsrådsberedningen, 1993.

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren kan beställas hos:

Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Distributionscentralen
103 33 Stockholm
Fax: 08-405 10 10
Telefon: 08-405 10 25

Förord

Idrottsutredningen har i uppgift att bl.a. utvärdera målen för den statliga idrottspolitiken (Dir. 1996:84). Ett övergripande tema för de senaste decenniernas politik har varit att idrotten skall ha en klar inriktning på bredd – omfatta många aktiviteter och nå många människor. Motivet har varit att regelbunden fysisk aktivitet på fritiden bidrar till god hälsa.

Den statliga idrottspolitikens syfte är att bidra till att medborgarna idrottar och motionerar på sin fritid. I föreliggande rapport redovisas resultatet av en intervjuundersökning som utredningen beställt och som bygger på ett riksrepresentativt urval av befolkningen 15 år och äldre i Sverige. Vårt uppdrag till undersökningsledaren var ta reda på medborgarnas idrotts- och motionsvanor, hur de förändrats över tid och vilken betydelse idrottsföreningarna har för motionsvanorna. Vi var vidare intresserade av att få veta något om utrymmet för motion dvs. dels tillgången till anläggningar, dels kostnaderna för den egna och barnens motion och om motion och hälsa.

I uppdraget ingick att analysera resultaten efter ålder, kön, hushållsinkomst, fysisk hälsa, etnisk tillhörighet och bostadsort. Vidare ingick att analysera i vilken utsträckning motionsvanorna påverkas av individens värderingar. Värderingsanalysen kan, är vår förhoppning, fördjupa vår kunskap om vad det är som styr motionsvanorna utöver rent strukturella förhållanden.

Intervjuundersökningen är slutförd och rapporterad till utredningen. Genom att publicera den nu, innan vårt slutbetänkande avlämnas, vill vi dela med oss av de kunskaper rapporten givit oss i förhoppning om att dessa kan intressera även en vidare krets och bidra till idrottsdebatten såväl inom idrottsrörelsen som i samhället i övrigt. Denna volym innehåller således ett underlag för kommitténs fortsatta arbete, inte ett ställningstagande av kommittén.

Stockholm i december 1997

Kjell Nordström
ordförande

Innehåll

1	Intervjuundersökning om motion och idrott.....	11
	Tidigare riksundersökningar	11
	1. "Kost och motion 1971."	11
	2. "Kost och motion 1978."	12
	3. "ULF om fritid 1982-83."	12
	4. "LIV 1990."	12
	1997 års undersökning	13
	Bastal.....	14
2	Motions- och idrottsaktiviteter 1997	17
	Motion på fritid	17
	Motionsnivåer	17
	Motionsaktiviteter.....	20
	Skillnad i motionsaktiviteter mellan könen och åldrarna.	21
	Skillnad i motionsaktiviteter mellan stad och land.....	23
	Skillnad i motionsaktiviteter mellan höginkomsttagare och låginkomsttagare	24
	Motionens professionalisering.....	26
	Motion i anslutning till arbetet.....	26
	Tillgång till motion i jobbet.....	27
	Att gå eller cykla till arbetet.....	28
	Antal motionstimmar per månad.....	28
	Lagom motion?	29
	Barnens motionsaktiviteter.....	30

3	Trender i motion och idrott.....	33
	Idrottare och motionärer blir flera.....	33
	Promenader och strövtåg ökar	35
	Fiske och trädgårdarbete håller ställningarna.....	35
	Friluftsbadandet minskar	36
	Till och från arbetet.....	37
	Motionstrender över tre decennier.....	37
	Kvantitet och kvalitet i motionsökningen.....	40
	Barnens idrott och motion utanför skolan.....	42
4	Arenor för motion och idrott.....	43
	Att motionera ensam eller i grupp.....	43
	Att idrotta och motionera i föreningars regi.....	44
	Motionsanläggningar.....	46
	Anläggningar i kommuners, föreningars och firmors regi.....	49
5	Kostnader för motion och idrott.....	53
	Utrustning.....	53
	Kostnad för egen motion.....	55
	Kostnader för motionen på jobbet.....	57
	Utgifter för barnens motion.....	58
	Totala kostnader för allmänhetens motion.....	59
	Ledarnas löner.....	60
	Frivilligt arbete.....	61
6	Motion, hälsa och överviktsproblem	63
	Den fysiologiska bilden.....	63
	De motionsbegränsade	63
	Hälsa och motion.....	64
	Motion och skattad fysisk hälsa.....	64
	Motion och skattad psykisk hälsa	67
	Motion och sjukskrivning	70

Vikt och motion.....	73
BMI–Body Mass Index.....	73
Motion och vikt.....	77
Viktförändringar över tid mätt med BMI och relativ vikt.....	80
7 Värderingar, motion och idrott.....	83
Om värderingar	83
Att vara traditionell eller att bli modern.....	84
Att ha fasta värden eller pragmatiska.....	85
Att ha materialistiska värden eller humanistiska.....	86
Idrott och motion i värderingsrymden.....	86
Värderingsgrupperna.....	90
Motionsnivåer och inkomst i värderingsgrupperna.....	96
Idrottens hierarki och elitidrottsframgångar.....	98
Appendix 1: TEMOs metodbeskrivning.....	103
Appendix 2: Frågeformuläret och svarens fördelning.....	109
Appendix 3: Koordinater för aktiviteter och utrustning i	
värderingsrymden	133

Motion och idrott 1997

Idrottsutredningens intervjuundersökning

Karin Busch Zetterberg

ValueScope AB

Essinge Brogata 6 (2tr), S-112 61 Stockholm, Sweden

Förord

Idrottsutredningen är en parlamentarisk utredning om statens stöd till idrott och motion. Den är tillsatt 1996 av regeringen på initiativ av statsrådet Leif Blomberg.

I utredningens underlag ingår denna riksrepresentativa intervjuundersökning baserad på 2.100 telefonintervjuer bland allmänheten 15 år och äldre i Sverige, genomförd under maj - juni 1997. För uppläggning och rapportering av undersökningen svarar ValueScope AB. Kontaktperson från Idrottsutredningen har varit huvudsekreterare fil dr Helena Streijffert. Ansvarig på ValueScope har varit fil lic Karin Busch Zetterberg.

Fältarbetet och viss tabellering gjordes av TEMO AB under ledning av direktör Hans Alfredson.

1 Intervjuundersökning om motion och idrott

Tidigare riksundersökningar

Riksomfattande intervjuundersökningar med många uppgifter om idrott, motion och hälsa hos allmänheten har genomförts i Sverige sedan 1970-talet. Det är därför möjligt att beskriva trender och besvara frågor av typen "Har motionärer och idrottsutövare ökat eller minskat i tv/Internet-åldern?", "Har kvaliteten på motionsaktiviteterna ökat eller minskat?", "Motionerar vi mer ensamma eller i grupp idag?", "I vilka befolkningsgrupper har andelen med övervikt ökat eller minskat?"

Ett önskemål från Idrottsutredningen var att jämförelser bör göras med tidigare uppgifter om idrott och motion hos allmänheten. Vi har därför upprepat en del frågor som ställts i andra intervjuundersökningar, de äldsta från 70-talet.

Jämförelser görs med följande intervjuundersökningar:

1. "Kost och motion 1971."

I denna studie genomfördes personliga intervjuer med ett riksrepresentativt urval av 1.890 personer i åldrarna 20 – 70 år. Fältarbetet genomfördes av Institutet för Framtidsforskning under april – september 1971. Resultaten finns i Ola Arvidsson, Erland Jonsson, Staffan Skerfving, Göran Stütz, Kost och motion i Sverige, Beteenden, attityder och kunskaper hos den vuxna befolkningen. Socialstyrelsen, Stockholm 1973.

2. "Kost och motion 1978."

I dessa intervjuer upprepades bl. a. vissa frågor från den tidigare "Kost och motion 1971" till ett slumpmässigt urval av 2.000 personer i åldern 18 – 70 år i hela landet. Intervjuerna genomfördes i april och maj 1978 av Sifo för Socialstyrelsens nämnd för hälsoupplýsning (h-nämnden) och en arbetsgrupp inom den medicinska expertgruppen för kost och motion (MEK). Intervjurapporten har titeln Karin Busch, Hans Zetterberg, Några förändringar i kost- och motionsvanor under 1970-talet. Sifo, Stockholm 1978.

3. "ULF om fritid 1982-83."

ULF är Statistiska Centralbyråns löpande undersökning om folkets levnadsförhållanden. Det är den officiella statistikens främsta källa till information om välståndets och välfärdens utbredning och välfärdens jämlikhet. I denna statistikserie har vi särskild anledning att hänvisa till publikationen *Levnadsförhållanden, Rapport nr 56, Fritid, Levnadsförhållanden 1982-83*. Sveriges officiella statistik, Stockholm 1987. Den baseras på 13.953 riksomfattande besöksintervjuer under fyra perioder vardera åren 1982 och 1983. Jämförelser görs med ULF från 1976. Intervjuåldern var 16 – 74 år.

4. "LIV 1990."

I denna studie kallades slumpvis utvalda personer till teststationer i de åtta län som ingick i undersökningen: Malmöhus, Skaraborg, Örebro, Södermanland, Stockholm, Västmanland, Jämtland och Västerbotten. Personerna medförde urinprov, en sjuksköterska tog blodprov och blodtryck samt mätte längd och vikt. En enkät besvarades av försökspersonerna och den fysiska prestationförmågan (kondition, styrka, rörlighet, balans, hoppförmåga, löpförmåga, koordinationsförmåga) testades av särskilda försöksledare anställda av varje läns korpförbund. Datainsamlingen skedde våren 1990 – våren 1991. Resultaten finns i boken: Lars-Magnus Engström, Björn Ekblom, Artur Forsberg, Maria v Koch, Jan Seger, *Livsstil – Prestation – Hälsa, LIV 90, Rapport 1, Motionsvanor, fysisk prestationsförmåga och hälsotillstånd bland svenska kvinnor och män i åldrarna 20-65 år*. Folksam, Högskolan för lärarutbildning, Idrottshögskolan, Karolinska Institutet, Korpen, Riksidrottsförbundet, Stockholm 1993.

1997 års undersökning

Idrottsutredningens nya intervjuundersökning innehåller mer än upprepningar av frågor från dessa tidigare mätningar. Nya frågeområden är bland andra:

- Vad kostar idrotten och motionen den enskilde? Vi kan redovisa kostnaden för egen utrustning och avgifter för eget utövande av verksamheten.
- I vems regi idrottar och motionerar folket? Vi kan för första gången redovisa kommunernas, föreningarnas och privatföretagens andelar av motionsmarknaden.
- Vilka allmänna värderingar styr valet av motions- och idrottsaktivitet?

Intervjuerna gjordes mellan den 14 maj och 25 juni 1997.

Frågeformuläret utformades av ValueScope i samarbete med Idrottsutredningen. Det återfinns i Appendix 2. Innan intervjuerna började gjordes provintervjuer i två omgångar för att testa frågornas lydelse och intervjuens längd. Det slutgiltiga frågeformuläret godkändes av Idrottsutredningen.

Undersökningspopulation är 1997 års befolkning i Sverige 15 år och äldre. Totalt finns 7.183.000 personer i dessa åldrar.

Urvalet är slumpmässigt och undersökningen är representativ för hela riket. Intervjuerna gjordes inom ramen för TEMOs telefonombuss kompletterad med intervjuer med personer över 75 år. Fältarbetet genomfördes från TEMOs telefonintervjucentral med hjälp av CATI (Computer Aided Telephone Interviews). Den genomsnittliga intervju-tiden var 20 minuter. Vi bedömer fältarbetet som tillförlitligt. Det visade sig lätt att intervjua om idrott och motion. Ämnet intresserade många och vanligen tyckte de utvalda att det var trevligt att bli tillfrågade.

En metodredogörelse från TEMO finns i Appendix 1.

Före tabellering har intervjuerna vägts till sina rätta proportioner för att minimera eventuella skevheter i urvalet. I tabellerna görs avrundningar och totalen adderar inte alltid till 100 procent. I vissa fall kan flera svar vara tillåtna på samma fråga och då adderar de till över 100 procent.

Bastal

Rapporten baseras på telefonintervjuer med 2.100 personer 15 år och äldre, därav 1.021 män och 1.079 kvinnor. De intervjuade fördelar sig så här:

Tabell 1:1

	Antal	Procent
Stockholm, Göteborg, Malmö	689	33%
Övriga städer	1168	56%
Landsbygd	242	11%
Götaland	1036	49%
Svealand	751	36%
Norrland	313	15%
15 – 29 år	455	22%
30 – 44 år	570	27%
45 – 59 år	480	23%
60 år och äldre	596	28%
Grundskola	834	40%
Gymnasienivå	787	38%
Högre utbildning	470	22%
Hushållsinkomst under 120.000 kr	265	13%
120 – 179.000 kr	332	16%
180-299.000 kr	585	28%
300.000 kr eller högre	637	30%
Ej svar	281	13%
Medlem i motions- eller idrottsförening	720	34%
Motionerar	1.996	95%

I kapitel 6 redovisas motionsnivåer för män och kvinnor i olika åldrar utom dem som lider av någon sjukdom eller invaliditet som begränsar möjligheterna att motionera. För dessa tabeller gäller följande bastal:

Tabell 1:2

	Antal
Män 15 – 29 år, nivå 1	39
Män 15 – 29 år, nivå 2	40
Män 15 – 29 år, nivå 3	43
Män 15 – 29 år, nivå 4	78
Män 30 – 59 år, nivå 1	109
Män 30 – 59 år, nivå 2	173
Män 30 – 59 år, nivå 3	97
Män 30 – 59 år, nivå 4	74
Män 60 år +, nivå 1	49
Män 60 år +, nivå 2	65
Män 60 år +, nivå 3	35
Män 60 år +, nivå 4	22
Kvinnor 15 – 29 år, nivå 1	43
Kvinnor 15 – 29 år, nivå 2	60
Kvinnor 15 – 29 år, nivå 3	30
Kvinnor 15 – 29 år, nivå 4	53
Kvinnor 30 – 59 år, nivå 1	127
Kvinnor 30 – 59 år, nivå 2	165
Kvinnor 30 – 59 år, nivå 3	76
Kvinnor 30 – 59 år, nivå 4	59
Kvinnor 60 år +, nivå 1	95
Kvinnor 60 år +, nivå 2	79
Kvinnor 60 år +, nivå 3	29
Kvinnor 60 år +, nivå 4	13

I kapitel 7 redovisas värderingar, vilka baseras på svar från 1.861 intervjupersoner. Andra viktiga bastal rapporteras i texten på relevanta ställen. Alla bastal finns dessutom i TEMOs Tabellbilaga som överlämnats till Idrottsutredningen.

I denna undersökning var 130 av de intervjuade invandrare (6% av alla), dvs de var födda utomlands och har minst en förälder som då inte var svenska medborgare. Frågeformuläret var på svenska och endast invandrare som förstår svenska i telefon kunde intervjuas.

Tabell 1:3

	Antal	Procent
Invandrare	130	6%
Därav från		
nordiskt land	60	3%
annat europeiskt land	42	2%
utomeuropeiskt land	29	1%

Dessutom intervjuades 61 personer (3% av alla) vilka är födda i Sverige men den ena eller båda föräldrarna var inte svenska medborgare när de föddes. 40 av dessa hade någon förälder från Finland och nio kom från något utomeuropeiskt land.

Bastalens storlek och nivån på procenttalen avgör den statistiska osäkerhetsmarginalen. Högre bastal ger lägre osäkerhetsmarginal och procenttal närmare 50 ger högre osäkerhetsmarginal. Tabellen på sidan 3 i Appendix 1 visar hur.

Av samtliga intervjuade 15 år och äldre är 54 procent förvärvsarbete, 25 procent är inte förvärvsarbete under 65 år (studerande, hemarbetande, arbetslösa, sjuka etc.) och 21 procent är ej förvärvsarbete folkpensionärer. Sådan är sammansättningen av den svenska vuxna befolkningen 1997.

2 Motions- och idrottsaktiviteter 1997

"Idrott" är ett fornnordiskt ord. Det är ett samlingsbegrepp för medvetna och organiserade kroppsövningar. En del idrott är organiserad som tävlingar, en del idrott saknar tävlingsmoment. "Motion" är en del av idrotten och saknar oftast tävlingsmoment.

I tidigare undersökningar har olika krav ställts på omfattning och intensitet i motionsutövandet. Ibland har viss regelbundenhet i motionsutövandet krävts som t ex 20 gånger per år, ibland har viss ansträngningsgrad krävts som t ex att man ska bli lätt andfädd och/eller svettig (13 till 15 på den sk Borg-skalan enligt Socialstyrelsens rekommendation) och då har inte långsamma promenader räknats som motion. I de studier som behandlar sambandet mellan hälsa och motion tar man dock vanligen all rörelse i beaktande, även den som är helt orelaterad till idrott som dammsugning och gräsklippning.

I Folkhälsoinstitutets bok Vårt behov av rörelse (1996) definieras motion som den del av idrotten där kroppsövningar används i syfte att må bra, att bibehålla bra eller få bättre hälsa och fysisk prestationsförmåga (s 11). Motion är sålunda ett stort tält som rymmer olika grader av regelbundenhet, ansträngning, organisation och tävling.

Motion på fritid

Motionsnivåer

En översikt av läget ges i svaren på denna fråga:

"Om vi nu ser till den motion du får på din fritid så har jag här en beskrivning av olika motionstyper. Vilken av de här sju grupperna passar du själv bäst in i om vi ser till året som helhet?" Svartalternativen lästes upp.

Tabell 2:1

	Alla	Män	Kvinnor
Får praktiskt taget <i>ingen motion</i> alls	4%	4%	4%
<i>Får litet motion av enklaste slag då och då</i> (Promenerar någon timme då och då, åker skidor ett par gånger om året, simmar då och då på semestern, plockar svamp någon gång på hösten)	27%	22%	31%
Får <i>regelbundet lätt motion</i> genom olika aktiviteter beroende på säsong (simning, skidåkning, raska promenader, trädgårds-arbete etc)	34%	34%	35%
Får <i>regelbundet ganska mycket motion</i> genom olika säsongsaktiviteter (skidåkning, simning, raska promenader, terränglöpning, trädgårdsarbete etc). <i>Utför motionen så att den blir ansträngande.</i> Motionen sker ej på fasta tider utan då och då när jag har tid.	17%	20%	14%
Motionerar <i>på fasta tider varje vecka</i> (gymnastik, tennis, squash, simning, ridning, handboll etc)	12%	11%	12%
Deltar i <i>organiserad klubbträning</i> (deltar i enkla klubb tävlingar etc)	2%	4%	1%
Är <i>aktiv idrottsman</i> med regelbunden träning och tävlingar då och då	3%	5%	2%
Inget av dessa passar in, vet ej	1%	1%	1%

Mycket få (4%) säger att de inte får någon motion alls. Kvinnor motionerar, som vi skall se, lika mycket som män när det gäller antalet timmar, men fler kvinnor än män väljer beskrivningen "får litet motion av enklaste slag då och då" (31% jämfört med 22% för männen). Var tredje (34% av männen och 35% av kvinnorna) får regelbundet lätt motion. Fler män än kvinnor säger att de regelbundet får ganska mycket motion genom olika säsongsaktiviteter och utför motionen så att den blir ansträngande (20% jämfört med 14% för kvinnor). 12 procent motionerar på fasta tider varje vecka, två procent deltar i organiserad klubbträning och tre procent beskriver sig som aktiva idrottsmän eller -kvinnor.

Av tabellen framgår också att motionärerna är många och tävlingsidrottarna är få. Man kan inte nå flertalet motionärer genom att enbart satsa på tävlingsidrott. På en direkt fråga: "Har du deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året?" svarade 17 procent (23% av männen och 12% av kvinnorna) att de deltagit i en tävling det senaste året.

Vi kommer att använda frågan och tabellen för att definiera fyra motionsnivåer:

Nivå 1. Ingen motion alls eller liten motion av enklaste slag ("Får praktiskt taget ingen motion alls" + "Får litet motion av enklaste slag då och då – promenerar någon timme då och då, åker skidor ett par gånger om året, simmar då och då på semestern, plockar svamp någon gång på hösten"). Totalt 31 procent eller 651 intervju personer.

Nivå 2. Regelbunden lätt motion ("Får regelbundet lätt motion genom olika aktiviteter beroende på säsong – simning, skidåkning, raska promenader, trädgårdsarbete etc"). Totalt 34 procent eller 714 intervju personer.

Nivå 3. Regelbunden mycken motion ("Får regelbundet ganska mycket motion genom olika säsonsaktiviteter – skidåkning, simning, raska promenader, terränglöpning, trädgårdsarbete etc. Utför motionen så att den blir ansträngande. Motionen sker ej på fasta tider utan då och då när jag har tid"). Totalt 17 procent eller 357 intervju personer.

Nivå 4. Mycket motion och träning på fasta tider och/eller aktivt idrottstävlande ("Motionerar på fasta tider varje vecka – gymnastik, tennis, squash, simning, ridning, handboll etc" + "Deltar i organiserad klubbträning, enklare klubb tävlingar etc" + "Är aktiv idrottsman med regelbunden träning och tävlingar då och då"). Totalt 17 procent eller 357 intervju personer.

Nedan visas de fyra nivåerna för män och kvinnor i olika åldrar:

Tabell 2:2

	Män			Kvinnor		
	15-29 år	30-59 år	60 år +	15-29 år	30-59 år	60 år +
Nivå 1. Ingen, liten motion	20%	24%	28%	23%	30%	44%
Nivå 2. Regelbunden lätt motion	20%	38%	38%	32%	39%	37%
Nivå 3. Regelbunden mycken motion med ansträngning	22%	21%	20%	16%	18%	13%
Nivå 4. Mycket motion, träning, tävling	39%	16%	13%	29%	14%	6%

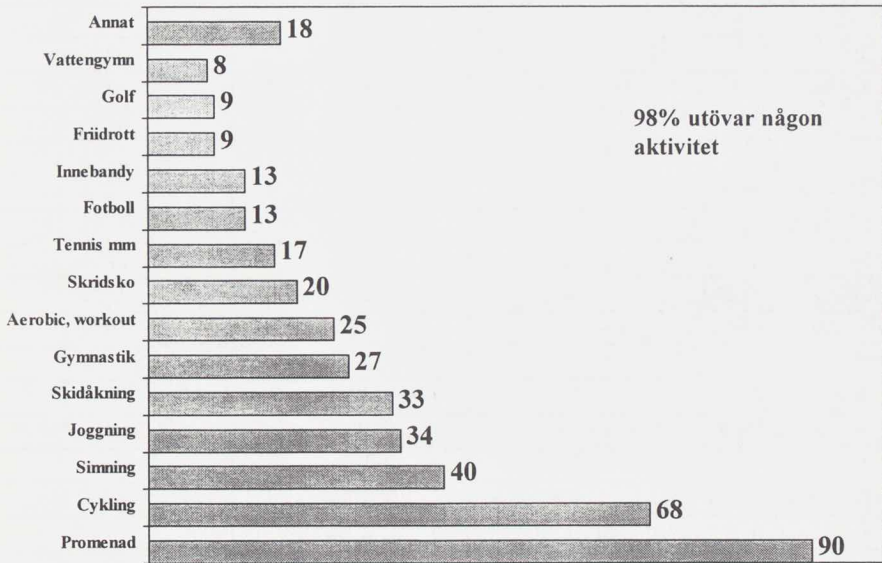
Spridningen i motionsaktivitet är mycket stor. Av de yngsta männen i åldern 15 – 29 år återfinns var femte (20%) i nivå 1 dvs de motionerar inte mycket eller inte alls och två av fem (39%) sportar och idrottar på fasta tider och tränar och tävlar ibland. Av de yngre kvinnorna finner vi 23 procent i Nivå 1 och 29 procent i Nivå 4. Med stigande ålder ökar andelen som motionerar litet (Nivå 1) bland män och ännu mer bland kvinnor. Man får dock inte glömma att det finns en hel del äldre 60 år och däröver som ägnar sig åt mycket motion: 33 procent av männen och 19 procent av kvinnorna i dessa åldrar finns i Nivå 3 och 4.

Många aktiviteter kvalificeras som idrott och motion. I olympiska spel tävlar man numera i över 30 grenar. Till dessa kan läggas en rad andra nationella och internationellt organiserbara tävlingar som exempelvis orientering och en mångfald lokala tävlingsformer av typen varpa på Gotland. Därtill kommer alla motionsaktiviteter utan tävlingsmoment. Vi kan inte studera dem alla. Öppna frågor, i vilka de svarande själva fick beskriva sina aktiviteter, ställda i LIV 90 gör det emellertid möjligt att välja ut de femton vanligaste i Sverige på 90-talet. De är i fallande ordning: promenader, cykling, simning, jogging, skidåkning, gymnastik, aerobics/workout/styrketräning, skridskoåkning, tennis/badminton/squash, fotboll, innebandy, löpning/friidrott, golf, vattengymnastik. Praktiskt taget samtliga svenskar 15 år och äldre (98%) utövar någon av dessa femton aktiviteter. Medeltalet aktiviteter är 4.3 av de femton.

Motionsaktiviteter

Vi frågade: " Jag skall nu läsa upp olika motionsaktiviteter och ber att du säger om du brukar ägna dig åt det." Svartalternativen var ett enkelt "ja" eller "nej".

Diagram 2:1. Motionsaktiviteter

Skillnad i motionsaktiviteter mellan könen och åldrarna

De fem vanligaste motionsaktiviteterna — promenader, cykling, simning, joggning, skidåkning — har ungefär samma rangordning bland män och kvinnor. En skillnad vi noterar bland fem-i-topp är att kvinnor föredrar simning framför joggning och männen joggning framför simning. Dessutom kommer gymnastik högre upp på kvinnornas lista.

Tabell 2:3

	Män	Kvinnor
Promenader	85%	95%
Cykling	65%	71%
Simning	36%	44%
Joggning	41%	27%
Skidåkning	37%	29%
Gymnastik	18%	36%
Aerobics, workout, styrketräning	24%	26%
Skridskoåkning	24%	17%
Tennis, badminton, squash	25%	10%
Fotboll	21%	5%
Innebandy	22%	4%
Friidrott, löpning	12%	6%
Golf	13%	6%
Vattengymnastik	3%	12%
Någon annan motionsaktivitet	20%	17%
Alla som utövar någon aktivitet	97%	99%
<i>Medelantal aktiviteter</i>	<i>4.5</i>	<i>4.0</i>

Dubbelt så många kvinnor som män gymnastiserar. Däremot finns ingen ålderskillnad när det gäller gymnastik. Det är en motionsform som invandrare utövar i högre grad än alla utfrågade (39% resp 27%).

De största ålderskillnaderna finns beträffande aerobics, workout och styrketräning som är motionsformer för de yngsta.

Skridsko är en populär aktivitet för var tredje upp till 45 års ålder.

Golf är en sport som attraherar i alla åldrar, dock fler bland de yngsta i åldern 15 – 29 år (12%) och något färre i åldrarna 60 år och äldre (6%).

Promenader och vattengymnastik tilltalar fler äldre än yngre.

Tabell 2:4

	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Promenader	85%	90%	92%	93%
Cykling	69%	70%	73%	61%
Simning	45%	48%	37%	32%
Joggning	61%	43%	28%	10%
Skidåkning	35%	34%	38%	26%
Gymnastik	26%	24%	29%	30%
Aerobics, workout, styrketräning	55%	32%	15%	4%
Skridskoåkning	29%	30%	18%	7%
Tennis, badminton, squash	34%	22%	11%	3%
Fotboll	31%	14%	8%	2%
Innebandy	33%	15%	6%	1%
Friidrott, löpning	21%	10%	4%	2%
Golf	12%	10%	10%	6%
Vattengymnastik	4%	8%	10%	9%
Någon annan motionsaktivitet	31%	19%	15%	10%
Alla som utövar någon aktivitet	99%	98%	98%	96%
Medelantal aktiviteter	5.7	4.7	3.9	3.0

Yngre ägnar sig åt fler sporter än äldre. Medelantalet aktiviteter bland yngre 15 – 29 år är 5.7; i åldrarna 60 år och över ägnar man sig i medeltal åt 3.0 aktiviteter av femton möjliga.

Skillnad i motionsaktiviteter mellan stad och land

Även i storstadstrafiken i Storstockholm, Göteborgsområdet och Malmöområdet är det många som cyklar – 61 procent. I övriga städer är 71 procent cyklister och på landsbygden cyklar tre av fyra (76%). På landsbygden brukar varannan åka skidor (50%), vilket är betydligt fler än i städerna (32% i storstäder, 30% i övriga städer). Aerobics, workout och styrketräning är vanligare i storstäderna (29%) än i övriga landet (23%).

Tabell 2:5

	Stor- städer	Övriga städer	Lands- bygd
Promenader	90%	90%	93%
Cykling	61%	71%	76%
Simning	43%	39%	37%
Jogging	36%	33%	33%
Skidåkning	32%	30%	50%
Gymnastik	30%	25%	29%
Aerobics, workout, styrketräning	29%	23%	23%
Skridskoåkning	24%	19%	16%
Tennis, badminton, squash	19%	16%	15%
Fotboll	13%	13%	11%
Innebandy	13%	12%	14%
Friidrott, löpning	8%	9%	10%
Golf	11%	9%	7%
Vattengymnastik	8%	8%	9%
Någon annan motionsaktivitet	19%	18%	19%
Alla som utövar någon aktivitet	99%	97%	98%
<i>Medelantal aktiviteter</i>	<i>4.4</i>	<i>4.1</i>	<i>4.4</i>

I övrigt är skillnaderna i motions- och idrottsaktiviteter mellan stad och land ganska små.

Skillnad i motionsaktiviteter mellan höginkomsttagare och låginkomsttagare

De största skillnaderna i idrotts- och motionsaktiviteter finns mellan inkomstklasserna.

Tabell 2:6

	Hushållsinkomst per år			
	-120.000	120-179.000	180-299.000	300.000+
Promenader	87%	93%	91%	91%
Cykling	59%	64%	72%	72%
Simning	34%	37%	42%	44%
Jogging	21%	23%	35%	42%
Skidåkning	18%	27%	34%	42%
Gymnastik	26%	30%	26%	24%
Aerobics, workout, styrketräning	19%	20%	26%	26%
Skridskoåkning	8%	16%	19%	29%
Tennis, badminton, squash	13%	15%	16%	21%
Fotboll	8%	10%	13%	14%
Innebandy	8%	10%	13%	15%
Friidrott, löpning	5%	8%	8%	9%
Golf	4%	6%	7%	16%
Vattengymnastik	7%	9%	8%	9%
Någon annan motionsaktivitet	19%	14%	20%	18%
Alla som utövar någon aktivitet	96%	98%	98%	99%
<i>Medelantal aktiviteter</i>	<i>3.4</i>	<i>3.8</i>	<i>4.3</i>	<i>4.7</i>

Dessa skillnader är i allmänhet större än skillnaderna mellan könen, åldrarna och bostadsorterna. Endast promenader, gymnastik och vattengymnastik förekommer i praktiskt taget lika omfattning i alla inkomstklasser.

För alla övriga gäller att de högre inkomstklasserna är mer aktiva än de lägre. Skillnaderna finns inte bara för dyrare aktiviteter som golf utan också för billigare som cykling och jogging. Vi skall senare med början på sidan 42 analysera kostnaderna för motion.

Motionens professionalisering

En mindre del av svenskarnas motion är professionaliserad i den meningen att den leds av en tränare. Vi frågade: "Hur stor del av din motion sker med en ledare eller tränare?"

Tabell 2:7

	Alla	Män	Kvinnor
Mycket stor	6%	4%	7%
Ganska stor	11%	8%	13%
Ganska liten	13%	10%	15%
Mycket liten	9%	9%	8%
Ingen	62%	69%	55%

Det är vanligare att kvinnor motionerar med ledare eller tränare än att män gör det. Fler kvinnor än män deltar som vi sett i motionsgymnastik. Av kvinnorna motionerar 55 procent helt på egen hand utan ledare eller tränare, jämfört med 69 procent av männen.

Motion i anslutning till arbetet

En majoritet av de förvärvsarbetande har ett rörligt arbete som kräver att stå, gå och sitta (31%) eller att stå och gå och dessutom moment att lyfta och bära (30%). Var fjärde har ett stillasittande arbete (23%). En handfull har ett stillasittande arbete inom verkstadsindustri (1%). En minoritet har tungt kroppsarbete inomhus (7%) eller utomhus (6%).

Frågan löd: "Olika arbeten är olika fysiskt ansträngande. Jag skulle vilja be dig klassa ditt dagliga arbete." Svartalternativen lästes upp.

Tabell 2:8

Förvärvsarbetande	Alla	Män	Kvinnor
Stillasittande arbete	23%	23%	24%
Stillasittande verkstadsarbete	1%	2%	1%
Arbete som kräver att stå och gå och sitta, men ej kräver annan fysisk aktivitet	31%	28%	35%
Arbete inomhus som innebär att stå och gå, men också innebär moment att lyfta och bära	30%	25%	35%
Tungt kroppsarbete inomhus	7%	8%	5%
Tungt kroppsarbete utomhus	6%	11%	0%
Vet ej, kan inte säga	1%	2%	0%

De verkligt tunga kroppsarbetena inom- eller utomhus har huvudsakligen männen, men var tredje förvärvsarbetande kvinna (35%) har ett arbete inomhus där de måste lyfta och bära. Bland invandrarna har 15 procent ett tungt kroppsarbete inomhus jämfört med 7 procent av hela befolkningen.

Tillgång till motion i jobbet

Varannan förvärvsarbetande (53%) har tillgång till motion på sin arbetsplats. Hälften av dem (27% av alla förvärvsarbetande) utnyttjar denna möjlighet. Frågorna löd: "Har du tillgång till motion genom jobbet?" och "Utnyttjar du denna möjlighet att motionera?"

Tabell 2:9

Förvärvsarbetande	Alla	Män	Kvinnor
Tillgång till motion genom jobbet	53%	55%	50%
Utnyttjar möjligheten	27%	29%	26%

En större andel offentliganställda än privatanställda har möjlighet att motionera via sin arbetsgivare (61% jämfört med 52%). Invandrare har mer sällan tillgång till motion genom jobbet (40% jämfört med 53% för hela befolkningen).

Att gå eller cykla till arbetet

Till förvärvsarbetande ställdes frågan: "Om vi nu bara tänker på hur du kommer till och från ditt dagliga arbete, brukar du då under någon del av året gå eller cykla någon del av vägen?"

Tabell 2:10

Förvärvsarbetande	Alla	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Andel som cyklar eller går till jobbet	52%	67%	49%	51%	53%

Varannan förvärvsarbetande går eller cyklar till sitt arbete. De yngre förvärvsarbetande gör det i betydligt större utsträckning än övriga (67%). Däremot finns det ingen skillnad mellan olika orter i hur man tar sig till jobbet. I storstäderna går eller cyklar 52 procent, i övriga städer är andelen också 52 procent och i mindre orter går eller cyklar 56 procent till sin arbetsplats. Av tjänstemännen går eller cyklar 56 procent till jobbet, av arbetarna 51 procent.

Antal motionstimmar per månad

Efter frågorna i intervjun om olika typer av motion och om hur mycket man rör sig på jobbet och möjligheter till motion via arbetsgivaren ställdes följande fråga där intervjupersonen ombads uppskatta hur lång tid han/hon ägnar åt motion.

"Ungefär hur många motionstimmar i månaden blir det? Bortse från resor till och från, omklädning etc."

Tabell 2:11

Motionstimmar per månad	Alla	Män	Kvinnor
1 – 4 timmar	16%	17%	15%
5 – 9 timmar	17%	18%	16%
10- 14 timmar	17%	18%	17%
15 – 24 timmar	21%	21%	21%
25 timmar eller mer	19%	18%	20%
<i>Medelantal timmar</i>	<i>17.2</i>	<i>17.1</i>	<i>17.3</i>
Kan inte säga	10%	8%	12%

Spridningen är stor när det gäller hur mycket tid man lägger ner på motion. För var sjätte blir det bara någon enstaka timme och för var femte är det 25 timmar eller mer under en månad. Medelantalet timmar per månad är 17.2, vilket innebär i genomsnitt 34 minuter per dag. Män och kvinnor lägger i stort sett ner lika mycket tid på motion.

De yngre använder mer tid för motion än äldre. Många personer i åldern 60 år och äldre har inte kunnat ange hur många timmar de motionerar per månad, men de som angivit en siffra motionerar i genomsnitt 18.9 timmar per månad.

Tabell 2:12

Motionstimmar per månad	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
1 – 4 timmar	14%	18%	17%	15%
5 – 9 timmar	15%	20%	19%	15%
10- 14 timmar	19%	20%	19%	13%
15 – 24 timmar	25%	23%	19%	17%
25 timmar eller mer	22%	14%	18%	23%
<i>Medelantal timmar</i>	<i>18.9</i>	<i>15.0</i>	<i>16.5</i>	<i>18.9</i>
Kan inte säga	7%	6%	8%	17%

Lagom motion?

Nästan varannan är tillfredsställd med den mängd motion de får: 46 procent anser att de får lagom eller tillräcklig motion. Och var femte tycker att den mängd motion de får på sin fritid bara ligger något i

underkant. Var tionde anser att de får alldeles för litet motion och fyra procent att de egentligen får mer motion än de behöver. Vi frågade:

"Om du ser på all den motion du får i vardagslivet, det vill säga i arbetet, på resor till och från arbetet och på fritiden, tycker du då att du själv får alldeles för litet motion, för litet motion, något för litet motion, lagom eller tillräcklig motion, något mer motion än nödvändigt eller mycket mer motion än nödvändigt?"

Tabell 2:13

	Alla	Män	Kvinnor
Alldeles för litet motion	10%	9%	12%
För litet motion	19%	18%	20%
Något för litet motion	20%	20%	20%
Lagom/tillräcklig motion	46%	48%	44%
Något mer motion än nödvändigt	3%	3%	3%
Mycket mer motion än nödvändigt	1%	2%	0%
Vet inte, kan inte säga	1%	1%	1%

Av invandrarna säger 19 procent att de får alldeles för litet motion, att jämföras med 10 procent bland hela befolkningen.

Barnens motionsaktiviteter

I denna intervjuundersökning hade 492 personer skolbarn i åldern 7 – 15 år. Dessa föräldrar fick redogöra något även för sina barns motionsaktiviteter. När det fanns flera barn i hushållet valdes slumpmässigt det ut som senast hade födelsedag.

I landet finns totalt 957.000 barn i dessa åldrar.

Sju av tio skolbarn ägnar sig åt någon sport eller idrott på sin fritid, men för tre av tio är skolgymnastiken och skolidrotten den enda organiserade motionsverksamhet de deltar i.

"Utövar barnet någon idrott eller sport utanför skoltid, t. ex. fotboll, ishockey, ridning, segling, gymnastik, löpträning?" Om ja: "Ungefär hur ofta idrottar eller sportar ditt barn utanför skoltid?"

Tabell 2:14

Barn 7 – 15 år	Alla	Pojkar	Flickor
Ja	69%	74%	65%
Nej	30%	25%	34%
Ej svar	1%	1%	1%

En majoritet av både pojkar och flickor i alla åldersgrupper bedriver någon sportverksamhet utanför skolan.

Liksom i ULF 1982-83 finner vi att andelen barn som sportar utanför skoltid är högst i åldern 10 – 12 år. Andelen flickor som idrottar är något lägre än för pojkarna i åldrarna 7 – 9 år och 10 – 12 år, men i tidiga tonåren 13 till 15 år blir skillnaden mellan pojkars och flickors motionerande avsevärd (57% för flickorna jämfört med 74% för pojkarna).

Tabell 2:15

Barn 7 – 15 år	Pojkar			Flickor		
	7-9 år	10-12 år	13-15 år	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Ja	72%	75%	74%	67%	70%	57%
Nej	28%	23%	24%	33%	28%	43%
Ej svar	0%	2%	1%	0%	1%	0%

De skolbarn som motionerar på sin fritid gör det i allmänhet regelbundet varje vecka.

Tabell 2:16

Barn 7 – 15 år	Alla	Pojkar	Flickor
Nej ingen gång	30%	25%	34%
Någon gång i kvartalet eller mer sällan (1 – 5 gånger per år)	3%	3%	3%
Någon gång i månaden (6 – 20 gånger per år)	2%	2%	2%
Någon gång i veckan eller oftare (mer än 20 gånger per år)	64%	69%	60%
Vet ej hur ofta	1%	1%	1%

Barn som har föräldrar som är medlem i någon idrotts- eller motionsförening (34% av alla vuxna) motionerar i större utsträckning än andra barn: 80 procent av dessa barn utövar någon idrott eller sport utanför skoltid jämfört med 69 procent av alla barn.

3 Trender i motion och idrott

För att få ett grepp om trenderna i motion och idrott har vi valt ut ett antal frågor från tidigare undersökningar. Vi börjar med några frågor om friluftsliv och motion ur en lång lista över fritidsaktiviteter som ställdes till allmänheten i SCBs undersökning ULF om fritid 1982-83.

Intervjuaren frågade för var och en av följande aktiviteter: "Har du under de senaste tolv månaderna ..."

Sysslat med trädgårdsarbete

Strövat i skog och mark, t ex för att titta på naturen, plocka svamp och bär

Tagit nöjes- och motionspromenader av annat slag (ej i samband med vanliga inköp och liknande)

Fritidsfiskat

Badat utomhus, besökt friluftsbad

Sysslat med idrott eller annan motion utomhus

Sysslat med idrott eller annan motion inomhus

Gått på idrottsevenemang som åskådare

Därefter frågades för varje aktivitet som intervjupersonen utövade: "Hur ofta har du gjort de senaste 12 månaderna?" Svartalternativen var följande:

Nej, ingen gång

Ja, någon gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/år)

Ja, någon gång i månaden (6-20 ggr/år)

Ja, någon gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)

Redovisningen omfattar åldrarna 16 – 74 år för exakt jämförelse med ULF om fritid 1982-83

Idrottare och motionärer blir flera

Både motion/idrott inomhus och utomhus har ökat i popularitet mellan 1982-83 och 1997. Inomhusmotion utövas i stort sett varje vecka av 36

procent från tidigare 25 procent. Andelen som regelbundet utövar utomhusmotion har ökat från 28 till 37 procent. Dock gäller fortfarande att omkring hälften aldrig deltar i sådana aktiviteter: 47 procent har inte någon gång under senaste året sysslat med idrott eller annan motion utomhus och 51 procent har inte någon gång sysslat med idrott eller annan motion inomhus. Men andelen som regelbundet ägnar sig åt detta har ökat.

Tabell 3:1

16 – 74 år		Andel av befolkningen 16 – 74 år som under ett år utövat följande aktiviteter				Summa
		Ingen gång	Några enstaka gånger 1-5 ggr	Någon gång i månaden 2-20 ggr	I stort sett varje vecka 20+ ggr	
Idrott, motion utomhus	1983	56%	6%	10%	28%	100%
	1997	47%	5%	11%	37%	100%
Idrott, motion inomhus	1983	63%	5%	8%	25%	100%
	1997	51%	4%	9%	36%	100%

Det är alltså inte sant att allmänheten passificeras till större inaktivitet i tv- och Internet-åldern. Många tror att tv's effekt snarare är att man mera sällan går på idrottsevenemang som åskådare. Detta är emellertid inte heller sant.

Tabell 3:2

16 – 74 år		Ingen gång	Några enstaka gånger 1-5 ggr	Någon gång i månaden 2-20 ggr	I stort sett varje vecka 20+ ggr	Summa
Gått på idrottsevenemang som åskådare under ett år	1983	56%	24%	13%	7%	100%
	1997	55%	24%	13%	8%	100%

Vi finner att nästan varannan någon gång går och tittar på ishockey, fotboll, skidtävlingar, friidrott eller vad det nu kan vara. Intresset har inte ändrat sig jämfört med början av 80-talet. Under denna tid har emellertid utbudet av sport och idrott i tv avsevärt ökat. Invandrare går mer sällan på idrottsevenemang som åskådare (28% jämfört med 45% för alla). Idrottsociologin brukar framhålla att lokala idrottsevenemang

har en latent funktion att öka människors identifikation med sitt lokalsamhälle.

Promenader och strövtåg ökar

Den vanligaste motionsaktiviteten är promenader, vilket mer än varannan gör i stort sett varje vecka. En överväldigande majoritet brukar också ströva i skog och mark för att titta på naturen, plocka bär eller svamp och så vidare. Denna aktivitet är emellertid inte lika ofta förekommande som promenader. Andelen som promenerar och andelen som strövar i skog och mark nästan varje vecka har ökat mellan 1997 och 1982-83.

Tabell 3:3

16 – 74 år		Andel av befolkningen 16 – 74 år som under ett år utövat följande aktiviteter				Summa
		Ingen gång	Några enstaka gånger 1-5 ggr	Någon gång i månaden 2-20 ggr	I stort sett varje vecka 20+ ggr	
Nöjes- och motionspromenader	1983	18%	13%	21%	48%	100%
	1997	21%	6%	19%	53%	100%
Strövat i skog och mark	1983	19%	20%	29%	33%	100%
	1997	19%	17%	27%	36%	100%

Fiske och trädgårdsarbete håller ställningarna

Omkring var tredje fiskar någon gång på sin fritid. Andelen är oförändrad från 1982-83 års undersökning. Trädgårdsarbete är en annan vanlig fritidssysselsättning med motionselement som engagerar närmare varannan i stort sett varje vecka. Andelen är likaså oförändrad sedan 1982-83.

Tabell 3:4

16 – 74 år		Andel av befolkningen 16 – 74 år som under ett år utövat följande aktiviteter				Summa
		Ingen gång	Några enstaka gånger 1-5 ggr	Någon gång i månaden 2-20 ggr	I stort sett varje vecka 20+ ggr	
Fritidsfiske	1983	64%	16%	11%	9%	100%
	1997	66%	16%	11%	7%	100%
Trädgårdsarbete	1983	29%	12%	16%	44%	100%
	1997	26%	12%	18%	44%	100%

Friluftsbadandet minskar

Friluftsbadarna har minskat signifikant under de senaste fjorton femton åren. 1982-83 svarade var femte (22%) att de aldrig badade utomhus eller besökte friluftsbad. I år har andelen ökat till var tredje (33%). Andelen som badar utomhus minst någon gång i månaden har minskat från 65 till 41 procent.

Tabell 3:5

16 – 74 år		Andel av befolkningen 16 – 74 år som under ett år utövat följande aktiviteter				Summa
		Ingen gång	Några enstaka gånger 1-5 ggr	Någon gång i månaden 2-20 ggr	I stort sett varje vecka 20+ ggr	
Badat utomhus, besökt friluftsbad	1983	22%	13%	23%	42%	100%
	1997	33%	25%	23%	18%	100%

En del av skillnaden kan möjligen bero på tidpunkten för årets undersökning som var på försommaren till skillnad från 1982-83 års undersökning, där intervjuarbetet var utspritt under två hela år.

Invandrades motionsvanor skiljer sig inte mycket från hela den vuxna befolkningen. Promenader, trädgårdsarbete, fiske, idrott och motion inomhus och utomhus företas i samma utsträckning. Däremot strövar utomnordiska invandrare i mindre utsträckning i skog och mark (63% av invandrare från europeiska länder utanför Norden och 61% av invandrare från utomeuropeiska länder jämfört med 80 för hela befolkningen) och badar mer sällan utomhus (37% av invandrare från euro-

peiska länder utanför Norden och 38% av invandrare från utomeuropeiska länder jämfört med 65% för alla).

Till och från arbetet

I "Kost och motion 1978" konstaterades att männens benägenhet att lägga beslag på familjebilen ger dem minskad fysisk motion till och från arbetet. Tjugo år senare har skillnaden mellan könen minskat bland förvärvsarbetande vad gäller att gå eller cykla till arbetet.

Bland kvinnor har andelen som cyklar eller går till jobbet sjunkit från 72 procent 1971 till 56 procent 1997. Siffran är dock fortfarande högre än för männen.

Tabell 3:6

Förvärvsarbetande 20 – 70 år	Män			Kvinnor		
	1971	1978	1997	1971	1978	1997
Andel som cyklar eller går till jobbet	52%	42%	49%	72%	60%	56%

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1978.

Motionstrender över tre decennier

För sju aktiviteter har vi möjlighet att göra jämförelser mellan undersökningar från tre årtionden: 70-talet, 80-talet och 90-talet.

Tabell 3:7

16 – 74 år	Andel i procent av befolkningen 16 – 74 år som utövar följande aktiviteter mer än 20 gånger per år. *) Aktiviteten utövas mer än fem gånger under året.					
	Män			Kvinnor		
	1976	1983	1997	1976	1983	1997
Nöjes- och motionspromenader	32%	43%	46%	38%	53%	59%
Strövat i skog och mark	23%	31%	33%	26%	34%	39%
Trädgårdsarbete	38%	44%	45%	38%	44%	43%
Idrott, motion utomhus	25%	34%	38%	11%	22%	36%
Idrott, motion inomhus	21%	26%	34%	21%	24%	37%
Fritidsfiske *)	28%	30%	26%	8%	10%	9%
Gått på idrottsevenemang som åskådare *)	26%	28%	27%	8%	13%	15%

Jämförelser med ULF 1982-83.

Motion med låg ansträngningsgrad som promenader och vistelse i skog och mark har avsevärt ökat under de senaste tjugo åren, både bland män och kvinnor. Dock utövas båda i något större utsträckning av kvinnor. Trädgårdsarbete intresserar båda könen i lika utsträckning men har ökat i mindre utsträckning.

Tidigare fanns en stor könsskillnad när det gäller idrott och motion utomhus – 1976 var det dubbelt så många män som kvinnor som aktivt ägnade sig åt detta (25% mot 11%). Andelen utövare har ökat både bland män och kvinnor men mer bland kvinnorna så att skillnaden nu eliminerats (38% resp 36%). Inomhusmotion har under de senaste tjugo åren utövats i lika utsträckning av både män och kvinnor och har ökat i omfattning sedan 1976.

Fritidsfiske är vanligare som manlig än kvinnlig fritidssysselsättning. Vi kan inte notera någon påtaglig förändring i andelen fritidsfiskare sedan 1976.

Besök på idrottsevenemang engagerar fler män än kvinnor, men intresset bland kvinnor har praktiskt taget fördubblats medan det är oförändrat bland män.

Diagram 3:1. Motionstrender över tre decennier. Män.

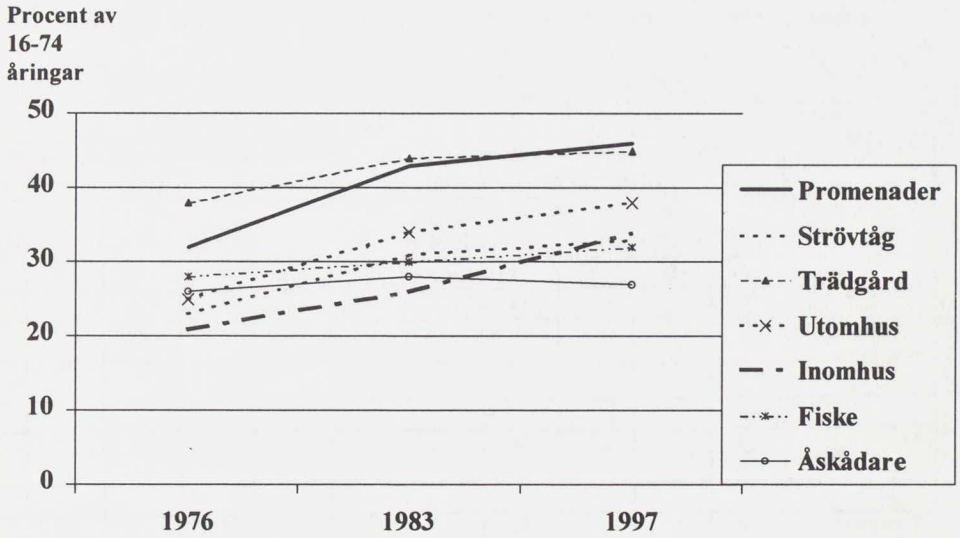
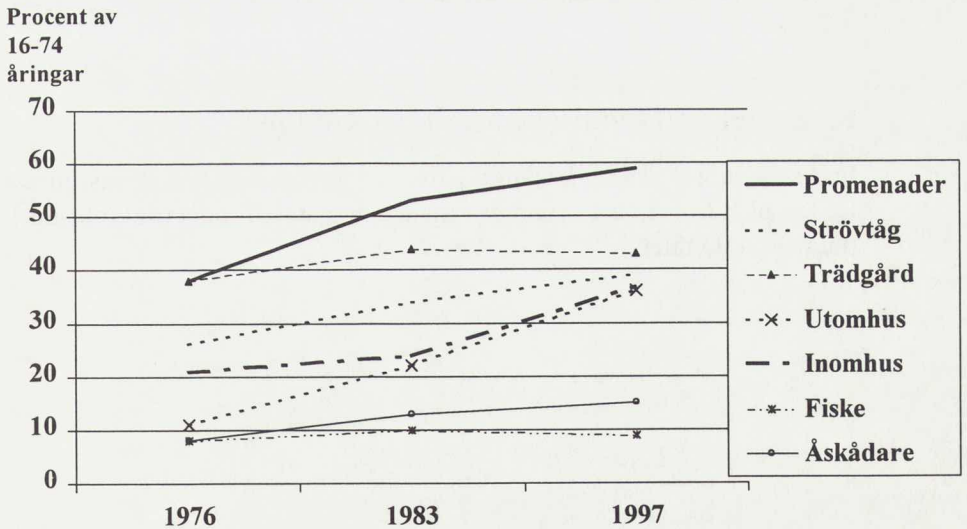

Diagram 3:2. Motionstrender över tre decennier. Kvinnor.

Andelen utövare av alla aktiviteter har ökat i alla åldrar. Intressant är de många friska och rörliga pensionärerna. Åldern 65 – 74 år är aktiva i påfallande högre grad än tidigare – de promenerar, strövar i skog och mark, arbetar i trädgården och utövar motion och idrott inomhus och utomhus.

Tabell 3:8

16-74 år	Andel i procent av befolkningen 16 – 74 år som utövar följande aktiviteter mer än 20 gånger per år. *) Aktiviteten utövas mer än fem gånger under året.											
	16-24 år			25-44 år			45-64 år			65-74 år		
	-76	-83	-97	-76	-83	-97	-76	-83	-97	-76	-83	-97
Nöjes-, motionspromenader	30	40	45	36	50	52	36	50	57	36	49	52
Strövat i skog, mark	17	21	23	24	33	31	30	38	45	23	32	40
Trädgårdsarbete	10	15	13	40	47	41	49	55	57	40	48	49
Idrott, motion utomhus	35	50	56	23	34	43	11	17	31	3	8	21
Idrott, motion inomhus	36	48	64	26	29	42	15	15	27	8	10	18
Fritidsfiske *)	23	24	18	19	21	19	21	19	17	11	13	16
Idrottsevenemang som åskådare *)	32	34	23	19	25	26	12	13	19	4	6	12

Jämförelser med ULF 1982-83.

Kvantitet och kvalitet i motionsökningen

En bra sammanfattning av långtidstrenden ges av antalet motionstimmar. De har ökat från 13 å 14 timmar i månaden under 70-talet till omkring 17 timmar på 90-talet.

Tabell 3:9

20 – 70 år	Män			Kvinnor		
	1971	1978	1997	1971	1978	1997
Medelantal timmar per månad som används för motion	14.3	13.0	16.6	14.5	13.8	17.4

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1978.

Har denna kvantitativa ökning motsvarats av en kvalitativ? Eller förklaras ökningen mest av att enklare former av motion som promenader blivit vanligare?

Svaret får vi genom att beräkna den relativa förändringen i motionsaktiviteter av olika kvalitet. Vi gör beräkning separat för män och kvinnor.

Tabell 3:10

20 – 70 år	Män			Kvinnor		
	1978	1997	Relativ förändring	1978	1997	Relativ förändring
Nivå 1 Ingen motion alls eller liten motion av enklaste slag	30.05%	24.64%	-19	44.2%	33.18%	-25
Nivå 2. Regelbunden lätt motion	30.8%	34.48%	+12	25.8%	36.55%	+42
Nivå 3. Regelbunden mycken motion	19.2%	20.79%	+8	15.3%	14.86%	-3
Nivå 4. Mycket motion och träning på fasta tider och/eller aktivt idrottstävlande	14.7%	19.55%	+33	10.7%	14.78%	+38
Inget av dessa passar in, vet ej	5%	1%		4%	1%	

Jämförelser med Kost och motion 1978.

Vi finner att den kvantitativa ökningen i motion mellan 1978 och 1997 gått hand i hand med den kvalitativa. Det är de krävande motionsformerna som ökat mest. Ett undantag är Nivå 3 bland kvinnor som är statistiskt sett oförändrad.

Andelen som anser att de får för litet motion har minskat jämfört med 1970-talet både bland män och kvinnor.

Tabell 3:11

20 – 70 år	Män			Kvinnor		
	1971	1978	1997	1971	1978	1997
Alldeles för litet motion	15%	16%	9%	19%	19%	12%
För litet motion	18%	18%	20%	22%	23%	21%
Något för litet motion	17%	19%	22%	20%	17%	23%
Lagom/tillräcklig motion	42%	39%	43%	37%	35%	40%
Mer motion än nödvändigt	6%	5%	5%	3%	3%	3%
Vet inte, kan inte säga	2%	3%	1%	0%	3%	1%

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1978.

Barnens idrott och motion utanför skolan

Den totala andelen barn som över huvud taget utövar någon idrott eller sport på sin fritid har gått ned sedan 1982.

Tabell 3:12

Andel barn 7 – 15 år som sportar utanför skoltid	1982-83	1997
Alla	75%	69%
7 – 9 år	67%	69%
10 – 12 år	80%	72%
13 – 15 år	77%	67%

Jämförelser med ULF 1982-83

Andelen barn som regelbundet, dvs i stort sett varje vecka, deltar i någon idrott eller sport har emellertid inte förändrats nämnvärt eller signifikant.

Tabell 3:13

Andel barn 7 – 15 år som sportar utanför skoltid varje vecka	1982-83	1997
Pojke	71%	69%
Flicka	60%	60%

Jämförelser med ULF 1982-83

Liksom tidigare är pojkarna mer sport- och idrottsaktiva på fritiden än flickorna.

4 Arenor för motion och idrott

Att motionera ensam eller i grupp

Motion kan man utöva ensam eller tillsammans med andra. Om den sker enskilt eller gemensamt betraktas i Sverige som en smaksak utan konsekvenser. I en firad uppsats med titeln "Bowling alone" har Robert D. Putnam, en statsvetare vid Harvard University, tagit USAs ökande motion i ensamhet som ett symptom på civilsamhällets förfall*. Här lurar, menar han, en bristande civilitet och ett försvagat frivilligt gemensamt ansvar. Han ser denna utveckling mot privat primat och bort från gemenskap som en fara för samhällets sammanhållning, ja även för demokratins framtid. Om han har rätt blir frågan mindre trivial huruvida man motionerar ensam eller med andra.

I Sverige kan vi också se en ökning i lusten att motionera ensam, från 24 procent 1971 till 33 procent 1997. Men våra frågor har ställts på ett sätt som visar att detta inte är den väsentliga trenden.

"Föredrar du att motionera ensam, tillsammans med familjen eller i grupp tillsammans med andra människor?"

Tabell 4:1

20 – 70 år	Alla		Män		Kvinnor	
	1971	1997	1971	1997	1971	1997
Helt ensam	24%	33%	29%	34%	18%	31%
Tillsammans med familjen	40%	25%	33%	25%	47%	25%
Tillsammans med andra människor	38%	41%	39%	39%	36%	43%
Ej svar	1%	4%	1%	4%	0%	4%

Jämförelser med Kost och motion 1971

* En svensk översättning har publicerats i *Moderna tider*. Årg 6, nr 54, 1995, sid 17-22.

Den stora förändringen ligger i att motionerande tillsammans med familjen avtagit från 33 procent 1971 till 25 procent 1997 bland männen, och från 47 procent till 25 procent bland kvinnorna. Men att motionera tillsammans med andra än den egna familjen är bland män lika vanligt 1997 som det var 1971 (39% båda åren) och för kvinnorna till och med vanligare (36% mot 43%). Vi tolkar detta som att motionsutbudet har blivit mer ålders- och könsdifferentierat. Det är idag inte lätt att hitta en och samma aktivitet med konkurrenskraftig lyskraft för mamma, pappa och barn.

Att idrotta och motionera i föreningars regi

Att idka idrott och/eller motion som en social aktivitet tillsammans med andra har som vi sett en stark ställning i Sverige. Den naturligaste formen för detta finns i föreningslivet. Var tredje vuxen (34%) är medlem i någon idrotts- eller motionsförening: fyra av tio män och tre av tio kvinnor.

"Är du medlem i någon idrotts- eller motionsförening?"

Tabell 4:2

	Medlem
Alla	34%
Män	40%
Kvinnor	29%
15 – 29 år	48%
30 – 44 år	36%
45 – 59 år	33%
60 år och äldre	23%

De yngre är föreningsmedlemmar i högre utsträckning än äldre.

Sedan 70-talet har andelen medlemmar ökat. Bland kvinnor är nu tre gånger så många med i någon motionsanknuten förening som 1970, men andelen är fortfarande lägre än för män.

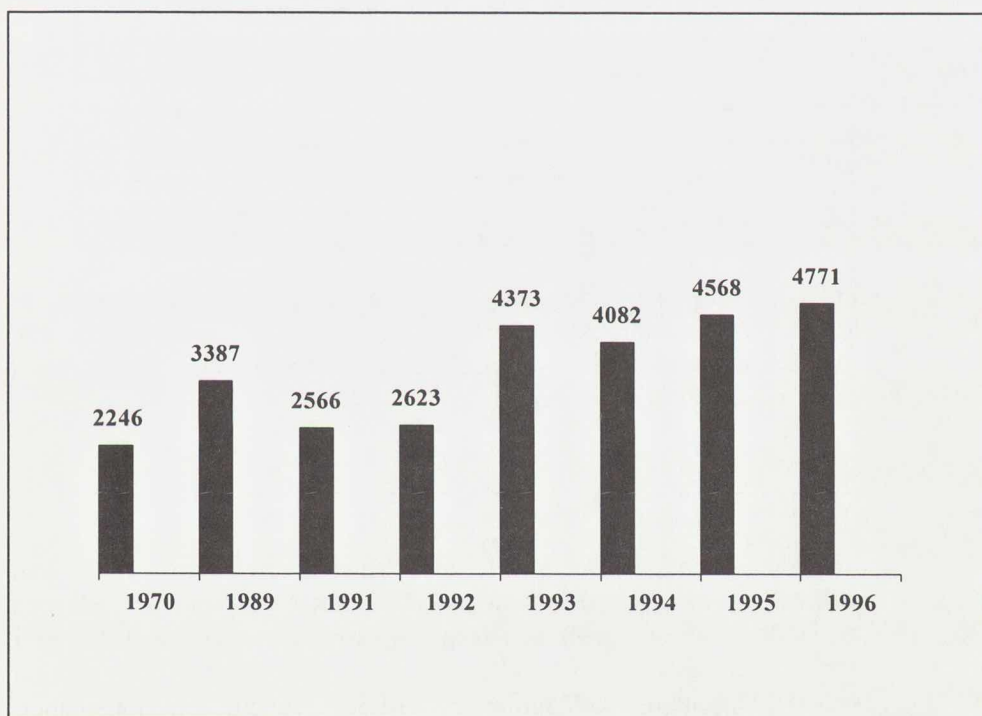
Tabell 4:3

20 – 70 år	Män			Kvinnor		
	1971	1978	1997	1971	1978	1997
Medlem i motionsförening	29%	32%	40%	10%	19%	30%

Jämförelse med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1978

Dessa resultat stämmer väl med tillgänglig medlemsstatistik som visar att idrottsrörelsen fördubblats under det senaste kvartsseket. Nedanstående diagram ger en bild av antalet medlemskap från 1970 till 1996. Lägg dock märke till att de som är med i flera föreningar räknas flera gånger till skillnad från intervjufrågan som endast gäller om man är medlem och inte antalet föreningar.

Diagram 4:1. Betalande medlemmar inom idrottsrörelsen (tusental)

Källa: Idrottsutredningen och Riksidrottsförbundet

Ökningen av medlemsantalet mellan 1992 och 1993 förklaras av att Korprörelsens medlemsantal medräknas från 1993 och framåt.

1996 finns i idrottsstatistiken 4.770.601 registrerade medlemskap (medlemskort). I intervjuerna finner vi att 34 procent är medlemmar vilket motsvarar 2.443.220 personer, som är medlemmar i någon motionsanknuten förening. Det skulle innebära att medlemmarna i genomsnitt är med i två (1.95) föreningar. Offentliga anslag till idrottsrörelsen kan alltså tänkas nå hälften så många personer som föreningarnas sammanlagda medlemstal.

Var femte medlem (22%) i idrotts- eller motionsförening har förtroendeuppdrag i sin idrottsförening, fler män än kvinnor.

"Har du något förtroendeuppdrag eller liknande i föreningen?"

Tabell 4:4

Medlem	Förtroendeuppdrag
Alla	22%
Män	26%
Kvinnor	17%
15 – 29 år	18%
30 – 44 år	24%
45 – 59 år	27%
60 år och äldre	19%

Folkrörelserna har idag ett åldrande ledarskap. Undantaget är idrottsrörelsen. Inom idrottsrörelsen åtar man sig i medelåldern mer förtroendeuppdrag som styrelseledamot, tränare eller annat än i ungdomen eller på äldre dagar.

Motionsanläggningar

En hel del motion eller idrott kräver inga speciella arenor. De kan utföras hemma eller på allmän plats. Vi möter de promenerande och cyklande på vägar, gator och torg; joggarna ser vi också där eller i parker eller, liksom längdskidåkaren, i skog och mark. Annan motion kräver speciella anläggningar: ishockeyrinkar, fotbollsplaner, golfbanor, gymnastiksalar, simhallar, etc. Av alla intervjuade använder 59 procent idrotts- och motionsanläggningar.

I Sverige är idrotts- och motionsanläggningar en del av den stadsbild som utformats på 1900-talet. Även i ganska små lokalsamhällen utanför städerna finns anläggningar. En stor majoritet

(80%) av befolkningen anser numera att det finns tillräckligt med motionsanläggningar i anslutning till bostaden. Vi frågade:

"Anser du att det finns tillräckligt eller otillräckligt med motionsanläggningar inom rimlig närhet till din bostad?" Samtliga svarsalternativ lästes upp.

Tabell 4:5

	Alla	Män	Kvinnor
Alldeles tillräckligt med motionsanläggningar	52%	54%	51%
Ganska tillräckligt med motionsanläggningar	28%	28%	28%
Ganska otillräckligt med motionsanläggningar	8%	9%	8%
Mycket otillräckligt med motionsanläggningar	5%	6%	5%
Tveksam, vet ej	6%	3%	8%

Det finns inga regionala skillnader när det gäller tillgång på motionsanläggningar. Tillfredsställelsen med tillgången är hög både i Götaland, Svealand och Norrland. På landsbygden finns vissa brister – 20 procent anser att det finns otillräckligt med motionsanläggningar men även där anser de flesta (75%) att det är tillräckligt många. I storstäderna svarar 80 procent tillräckligt och 12 procent otillräckligt. I övriga städer är motsvarande andelar 82 procent tillräckligt och 13 procent otillräckligt.

Sedan 70-talet har andelen nöjda med mängden motionsanläggningar i bostadens närhet ökat avsevärt. Då ansåg 64 procent att det fanns tillräckligt med anläggningar i närheten av bostaden mot 80 procent idag. Andelen som svarar otillräckligt har på motsvarande sätt minskat från 34 procent till 12 procent.

Tabell 4:6

20 – 70 år	1971	1978	1997
Alldeles tillräckligt med motionsanläggningar	31%	45%	52%
Ganska tillräckligt med motionsanläggningar	33%	27%	28%
Ganska otillräckligt med motionsanläggningar	17%	13%	8%
Mycket otillräckligt med motionsanläggningar	17%	9%	5%
Tveksam, vet ej	0%	0%	6%

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1978

Trycket att bygga nya anläggningar har alltså minskat. Skötseln av de existerande kommunala anläggningarna får betyget "mycket bra" eller "ganska bra" av 70 procent av dem som motionerar där. Vi frågade

användarna: "Hur är underhållet på de kommunala anläggningarna?" och fick dessa svar:

Tabell 4:7

Motionerar i kommunal anläggning	
Mycket bra	21%
Ganska bra	49%
Ganska dåligt	7%
Mycket dåligt	3%
Vet ej, ej svar	21%

De kommunala anläggningarna tycks vara lagom dimensionerade enligt de motionärer som använder dem.

"Tycker du att de kommunala anläggningarna är lagom stora eller är de för stora så att de ofta står tomma eller är de för små så att det ofta är trångt?"

Tabell 4:8

Motionerar i kommunal anläggning	
Lagom stora	60%
För stora, ofta tomma	4%
För små, ofta trångt	17%
Vet ej, ej svar	20%

För de allra flesta spelar mängden idrotts- och motionsanläggningar i närheten av bostaden ingen roll för hur mycket de själva motionerar. Det är således inte brist på anläggningar som gör att man inte rör på sig så mycket som man kanske skulle vilja.

Vi frågade: "Om det fanns fler idrotts- eller motionsanläggningar inom rimligt avstånd från din bostad, tror du då att du skulle motionera mycket mer än nu, en hel del mer än nu, en aning mer än nu eller vare sig mer eller mindre än nu?"

Tabell 4:9

	Alla	Män	Kvinnor
Mycket mer än nu	4%	5%	3%
En hel del mer än nu	4%	4%	5%
En aning mer än nu	14%	14%	14%
Vare sig mer eller mindre än nu	75%	75%	75%
Vet ej	3%	2%	4%

Fler än på 70-talet säger att de klarar sig med de existerande motionsanläggningar, dvs mängden påverkar inte hur mycket de motionerar.

Tabell 4:10

20 – 70 år	1971	1978	1997
Mycket mer än nu	5%	2%	4%
En hel del mer än nu	10%	8%	4%
En aning mer än nu	20%	16%	14%
Vare sig mer eller mindre än nu	66%	68%	75%
Vet ej	0%	6%	3%

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1979.

Tidigare löd frågan: "Om myndigheterna ordnade betydligt fler motionsanläggningar inom rimligt avstånd från din bostad, tror du då att du skulle motionera mycket mer än nu, en hel del mer än nu, en aning mer än nu eller vare sig mer eller mindre än nu?"

Anläggningar i kommuners, föreningars och firmors regi

Idrotts- och motionssverige speglar mycket väl totalsamhällets tre delar: stat (och kommun), civilsamhälle, marknad. ("Civilsamhället" är ett sammanfattande namn för allt som inte är myndigheter och företag, och innefattar alltså familj- och grannskapsgrupper och ideella föreningar.) I idrotts- och motionssverige råder sann blandekonomi. Ibland ägs motions- och idrottsanläggningarna av kommunen, ibland av idrotts- och motionsföreningar, ibland av privata entreprenörer. Och ibland svarar olika instanser för ägandet och underhållet. Vårt intryck är att de privatägda anläggningarna har ökat snabbast på senare år, men det går inte att belägga; de har inte nämnts i tidigare undersökningars frågeformulär.

Vi frågade alla i vårt urval som överhuvud motionerar (1.996 personer) var man motionerade: i skolor eller andra kommunala anläggningar, i privat motionshall, gym eller bad, i anläggning eller bana som ägs av förening eller klubb, eller i Korpens regi.

Tabell 4:11

	Alla	Män	Kvinnor
Motionerar du i skolor eller andra kommunala anläggningar? Ja	34%	35%	32%
Motionerar du i privat motionshall, gym eller bad? Ja	29%	30%	28%
Motionerar du i anläggning eller bana som ägs av förening eller klubb? Ja	24%	28%	19%
Motionerar du i korpens regi? Ja	9%	11%	6%

Motion i skolor och andra kommunala anläggningar och i banor och anläggningar som ägs av föreningar eller klubbar är lika vanlig i stad och land. I storstäderna motionerar man mer i privata motionshallar, gym eller bad (39%) än i övriga städer (25%) och på landsbygden (23%). Motion i Korpens regi är något vanligare i medelstora städer (10%) och på landsbygden (11%) än i storstäderna (6%).

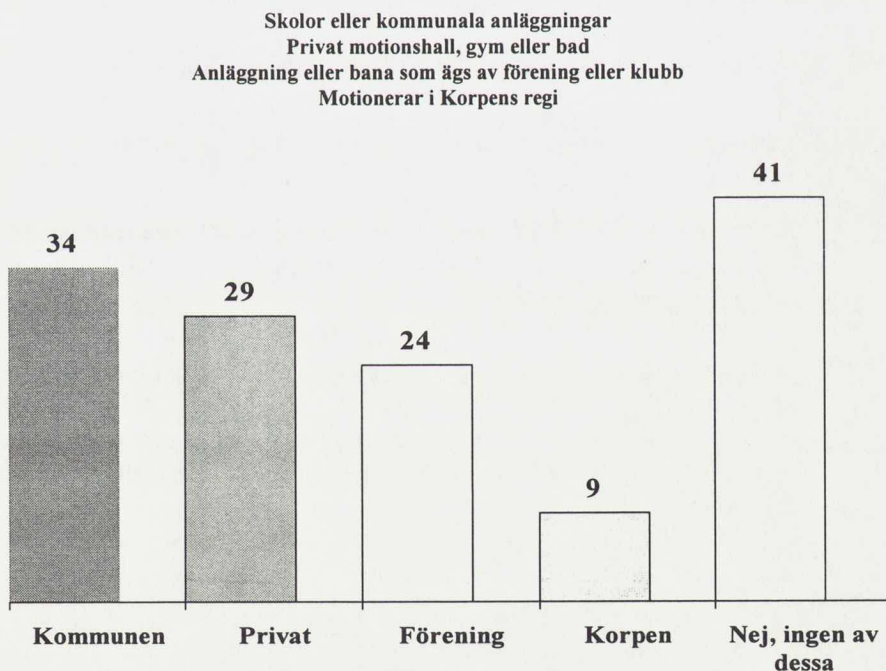
Motionerandet är på intet sätt segregerat så att man väljer endast ett ställe där man utövar sin motion. Nedanstående tabell visar att stora andelar av dem som exempelvis motionerar i skolor och andra kommunala anläggningar också utnyttjar privata motionshallar, gym eller bad (35%), förenings- eller klubbägda anläggningar (36%), och att flera av dem också motionerar i korpens regi (15%). På motsvarande sätt förhåller det sig med andra arenor: de som motionerar i korpens regi använder till exempel både kommunala (56%), privata (39%) och föreningsägda (38%) anläggningar. De som motionerar privat använder också kommunala och andra anläggningar.

Tabell 4:12

	Motionerar i			
	Skolor eller andra kommunala anläggningar	Privat motionshall, gym eller bad	Anläggning, bana som ägs av förening, klubb	Korpens regi
Skolor eller andra kommunala anläggningar	100%	41%	50%	56%
Privat motionshall, gym eller bad	35%	100%	44%	39%
Anläggning, bana som ägs av förening, klubb	36%	36%	100%	38%
Korpens regi	15%	12%	14%	100%

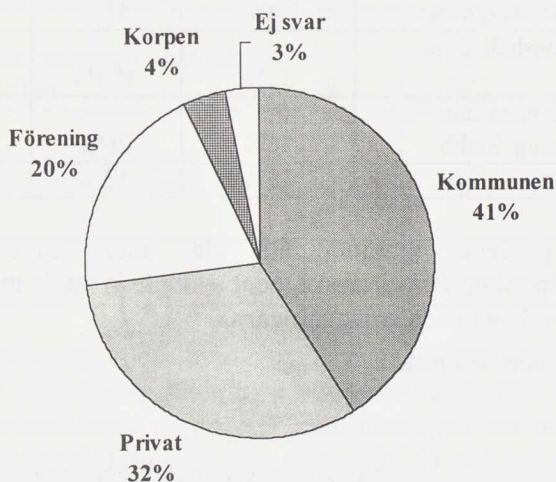
Fyrtioen procent svarade att de inte använder någon motionsanläggning. Femtionio procent svarade ja att de motionerar i en eller flera av de nämnda anläggningarna.

Diagram 4:1. Använda motionsanläggningar

De som motionerar i fler än en typ av anläggning fick frågan: "Vilken motionsanläggning använde du senast?" Med hjälp av denna fråga och föregående kan vi därmed ge en bild av anläggningarnas marknadsandelar:

Diagram 4:2. Senast använda motionsanläggning

Kommunerna har 41 procent av anläggningsbesökarna, privata företag har en tredjedel (32%), föreningar en femtedel (20%) till vilka vi kan lägga Korpens fyra procent.

De som tror att de skulle motionera mer om det fanns fler anläggningar (22% av alla) ser gärna att de nya platserna var i kommunal regi (45%), men för många (33%) spelar det ingen roll om det är kommunala, privata eller föreningsägda. Åtta procent föredrar att den eventuellt nya anläggningen blir privat och lika många att den i så fall sköts av en förening.

5 Kostnader för motion och idrott

Utrustning

All utrustning för allmänhetens motion finns inte i idrotts- och motionsanläggningarna. Mycket är motionärernas enskilda egendom, och representerar stora värden för dem. Vi frågade: "Vilka utrustningar äger du?" Intervjuaren läste upp 19 olika utrustningar och respondenten svarade "ja" eller "nej" om han/hon ägde denna sak.

Tabell 5:1

	Alla	Götaland	Svealand	Norrland
Träningskläder	88%	85%	90%	89%
Cykel	86%	86%	84%	90%
Joggingskor	85%	84%	84%	89%
Längdåkningsskidor	53%	46%	56%	68%
Slalomutrustning	34%	30%	37%	41%
Snowboard	4%	3%	4%	5%
Vanliga skridskor	53%	54%	52%	50%
Ishockeyklubba	17%	17%	14%	23%
Långfärdsskridskor	5%	3%	10%	2%
Campingutrustning	51%	50%	51%	57%
Tennis-, badminton-, squashracket	48%	48%	49%	46%
Spinnspö	38%	36%	36%	51%
Fotboll	31%	32%	30%	33%
Fotbollsskor	15%	16%	15%	14%
Motionsredskap att använda hemma	28%	29%	26%	29%
Motionscykel för inomhusbruk	14%	13%	14%	16%
Golfklubbor	12%	12%	13%	9%
Rullbräda	5%	6%	5%	3%
Rullskridskor	9%	10%	8%	5%

Nästan alla äger träningskläder och joggingskor (88% resp 85%). Sportskor anses tydligen vara bekväma och praktiska för annat än jogging; det är nämligen bara 34 procent som säger att de brukar jogga. 86 procent äger en cykel och 68 procent säger att de brukar cykla.

Varannan vuxen äger skidor. Lika många äger skridskor, campingutrustning resp racket.

Det finns klara regionala skillnader beträffande den sportutrustning man äger. Inte oväntat är skidor för slalom och längdåkning vanligast förekommande i Norrland och minst vanliga i Götaland. För vanliga skridskor finns inga skillnader mellan olika regioner i Sverige, men långfärdsskridskor ägs av fler i Svealand än i norra eller södra delarna av landet. Fler norrlänningar äger ishockeyklubba än i resten av Sverige.

Var fjärde har motionsredskap att användas i hemmet och 14 procent har egen motionscykel. Motionscykel och andra motionsredskap förekommer lika ofta i alla delar av Sverige. Inga regionala skillnader finns heller för racket för tennis, badminton eller squash eller för campingutrustning.

Vissa typer av utrustning ägs i mindre utsträckning av invandrare än av alla intervjuade. Det gäller längdåkningsskidor (40% resp 53%), slalomutrustning (23% resp 34%), vanliga skridskor (39% resp 53%), ishockeyklubba (6% resp 17%), cykel (74% resp 86%), spinnspö (20% resp 38%), golfklubbor (5% resp 12%) och racket (37% resp 48%). Invandrare rapporterar oftare än alla motionscykel (18% mot 14% för alla), fotbollsskor (18% mot 15%) och rullskridskor (11% mot 9%); dessa skillnader är dock ej statistiskt signifikanta.

Trots 1990-talets lågkonjunktur tycks innehav av olika utrustningar vara större 1997 än 1990.

Tabell 5:2

	1990	1997
Träningskläder	65%	88%
Cykel	70%	86%
Längdåkningsskidor	51%	53%
Slalomutrustning	31%	34%
Vanliga skridskor	40%	53%
Långfärdsskidor	4%	5%
Campingutrustning	33%	51%
Spinnspö	32%	38%
Motionscykel för inomhusbruk	9%	14%
Golfklubbor	6%	12%

Jämförelser med LIV 1990, medeltal av åtta län.

Kostnad för egen motion

De personer som alls motionerar på sin fritid (96% av alla, dvs de som i frågan om vilken motionstyp av sju olika grupper de tillhörde inte svarat att de praktiskt taget inte får någon motion alls) fick följande fråga om kostnaderna för detta:

"Hur mycket kostar motionen dig på en månad? Räkna med allt – avgifter, utrustning, kläder."

Tabell 5:3

Motionskostnad per månad	Alla	Män	Kvinnor
0 kronor	44%	43%	45%
1 – 50 kronor	11%	10%	12%
51 – 119 kronor	12%	13%	11%
120 – 299 kronor	12%	13%	11%
300 kronor eller mer	13%	15%	11%
<i>Medelantal kronor</i>	<i>134:-</i>	<i>166:-</i>	<i>102:-</i>
Vet ej, ej svar	8%	5%	10%

Nästan hälften (44%) har inga extra kostnader för att motionera. Som vi såg tidigare är ju den vanligaste motionsformen promenader. 48 procent anger utgifter för sin motion. Medelantalet kronor per månad bli 134:- för alla. Om man räknar medeltalet för de personer som har kostnader för motion bli medeltalet 257:-. Män har genomsnittligt högre kostnader för motion än kvinnor (166:- mot 102:-).

Utgifterna för motion minskar med tilltagande ålder. Av de yngsta intervjupersonerna (15 – 29 år) har tre av fyra utgifter för motion och de spenderar i genomsnitt 199 kronor per månad. I den högsta åldersgruppen har två av tre inga utgifter för motion och i genomsnitt används 55 kronor per månad.

Tabell 5:4

Motionskostnad per månad	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
0 kronor	24%	34%	49%	66%
1 – 50 kronor	12%	13%	13%	7%
51 – 119 kronor	14%	17%	11%	6%
120 – 299 kronor	20%	14%	10%	6%
300 kronor eller mer	21%	15%	11%	6%
<i>Medelantal kronor</i>	<i>199:-</i>	<i>177:-</i>	<i>115:-</i>	<i>55:-</i>
Vet ej, ej svar	10%	7%	6%	9%

Skillnaderna mellan olika bostadsorter är avsevärd. Andelen som har utgifter för motion är visserligen ungefär lika stor oberoende av var man bor, men de som bor i storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö använder avsevärt mer pengar för motion än de som bor i medelstora städer eller i mindre orter.

Tabell 5:5

Motionskostnad per månad	Stockholm, Göteborg, Malmö	Övriga städer	Gles- bygd
0 kronor	40%	46%	46%
1 – 50 kronor	10%	11%	12%
51 – 119 kronor	12%	11%	14%
120 – 299 kronor	15%	11%	9%
300 kronor eller mer	15%	12%	11%
<i>Medelantal kronor</i>	<i>164:-</i>	<i>119:-</i>	<i>120:-</i>
Vet ej, ej svar	8%	8%	7%

De 959 intervjupersoner som angivit att de har utgifter för motion fick frågan: "Skulle du säga att detta belopp är en stor eller liten post i hushållet?"

Tabell 5:6

Mycket stor	1%
Ganska stor	10%
Ganska liten	42%
Mycket liten	46%
Vet ej, ej svar	1%

11 procent anser att motionskostnaderna är stora, 88 procent att de utgör en liten del av hushållsbudgeten. I hushåll med lägre inkomster har bara var tredje utgifter för motion (36%), men de som använder en del av hushållsbudgeten för motion tycker oftare än andra att det är en stor post (22%). Även i låginkomsthushållen är det vanligaste svaret att beloppet för motion är en liten del av utgifterna (77%).

Kostnader för motionen på jobbet

För dem som utnyttjar möjligheten att motionera via jobbet är det vanligen arbetsgivaren som står för alla kostnader (64%). Var femte (18%) betalar en del själv och del betalas av arbetsgivaren. Endast 12 procent av dem som motionerar via jobbet står för alla kostnader själv.

Utgifter för barnens motion

Föräldrar med skolbarn som ägnar sig åt någon sport eller idrott på fritiden har vanligen utgifter för detta. Den genomsnittliga månadskostnaden för pojkarna är 229 kronor och för flickorna 199 kronor.

Tabell 5:7

Barn 7 – 15 år som sportar utanför skoltid Kostnad per månad	Alla	Pojkar	Flickor
0 kronor	8%	8%	9%
1 – 49 kronor	11%	10%	12%
50 – 134 kronor	27%	30%	24%
135 – 299 kronor	15%	15%	16%
300 – 499 kronor	14%	10%	19%
500 kronor eller mer	11%	14%	8%
<i>Medeltal kronor</i>	<i>214:-</i>	<i>229:-</i>	<i>199:-</i>
Vet ej, ej svar	12%	13%	12%

Kostnaden ökar med barnets ålder. Ju äldre barn, desto mer pengar går till deras sport och idrott.

Tabell 5:8

Barn 7 – 15 år som sportar utanför skoltid Kostnad per månad	7 – 9 år	10 – 12 år	13 – 15 år
0 kronor	9%	6%	9%
1 – 49 kronor	16%	8%	7%
50 – 134 kronor	35%	22%	23%
135 – 299 kronor	9%	16%	23%
300 – 499 kronor	15%	17%	11%
500 kronor eller mer	7%	15%	13%
<i>Medeltal kronor</i>	<i>149:-</i>	<i>261:-</i>	<i>255:-</i>
Vet ej, ej svar	8%	16%	14%

Hushållets inkomst spelar mindre roll för hur mycket pengar man använder för barnens motion än bostadsort.

Tabell 5:9

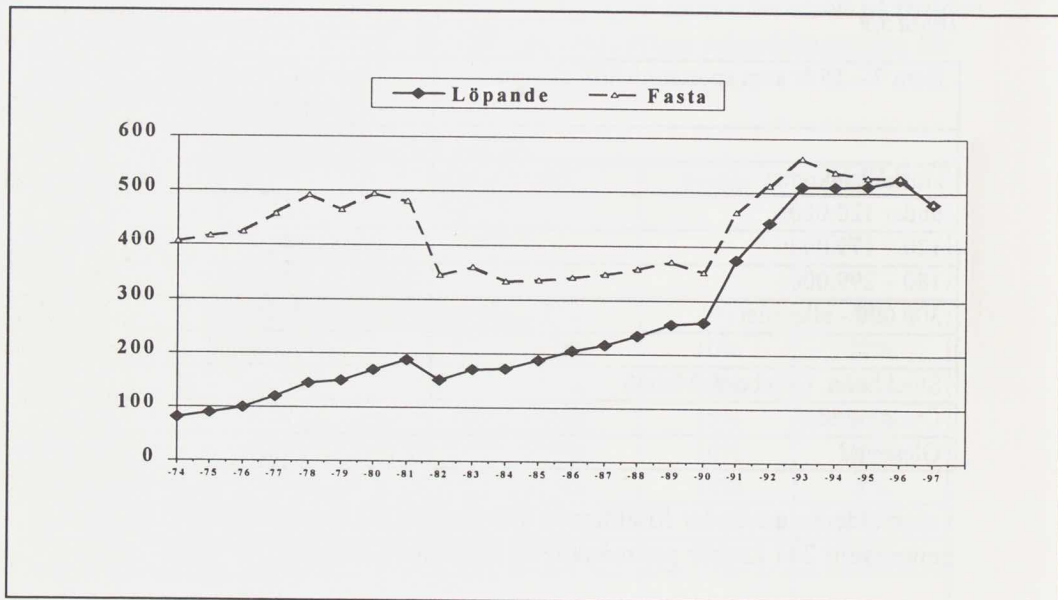
Barn 7 – 15 år som sportar utanför skoltid	Medeltal kronor per månad
Hushållsinkomst	
under 120.000:-	221:-
120 – 179.000:-	142:-
180 – 299.000:-	210:-
300.000:- eller mer	232:-
Stockholm, Göteborg, Malmö	241:-
Övriga städer	205:-
Glesbygd	191:-

I storstäderna använder föräldrarna mer pengar för barnens idrott (i genomsnitt 241 kronor per månad) än i resten av landet.

Totala kostnader för allmänhetens motion

Från ovanstående frågor och svar kan vi beräkna att de vuxnas motion kostar dem totalt 11.1 miljarder per år i direkta utlägg och att barnens motion kostar 2.5 miljarder, sammanlagt 13.6 miljarder per år. Det är ungefär en procent av BNP.

Man kan ställa dessa siffror bredvid statsmakternas stöd till idrott och motion.

Diagram 5:1. Statliga anslag till idrott i löpande och fasta priser (miljoner kronor)

I budgeten för 1997 är statens anslag till idrotten satt till 480 miljoner kronor, en nedskärning från den nivå som rått sedan 1992 (se diagram). För kommunernas stöd finns inte motsvarande siffror. (Fritidsförvaltningarnas budgetsiffror innehåller mycket mer än stöd till idrott och motion.) Enligt ESO-rapporten *Idrott åt alla?* från 1993 kommer det offentliga stödet till idrotten till en fjärdedel från staten och tre fjärdedelar från kommunerna. Om denna relation håller för 1997 skulle de totala offentliga utbetalningarna till idrott i vid mening vara 1.9 miljarder kronor, varav kommunerna svarar för 1.4 à 1.5 miljarder. Som sagts, svarade hushållen själva (inte via skattsedeln) för 13.6 miljarder.

Ledarnas löner

Fyra av tio (38%) motionerar med ledare eller tränare, 62 procent motionerar på egen hand. De 754 personer som motionerar med instruktör fick frågan:

"Får ledaren eller tränaren någon lön?"

Tabell 5:10

Motionerar med ledare, tränare	Alla	Män	Kvinnor
Ja	56%	44%	63%
Nej	30%	47%	19%
Vet ej, ej svar	14%	9%	18%

I drygt hälften av fallen får ledaren eller tränaren lön, men var tredje motionerar under ledning av en person som arbetar frivilligt för den goda saken.

I de fall (419 personer) då ledaren eller tränaren avlönas, följde intervjun upp med frågan:

"Vem betalar ledarens eller tränarens lön? Är det ni som motionerar, kommunen, idrottsförening, Friskis & Svettis eller något företag?"

Tabell 5:11

Har avlönad ledare, tränare	Alla	Män	Kvinnor
Vi som motionerar	29%	34%	27%
Kommunen	19%	20%	19%
Idrottsförening	16%	24%	12%
Friskis & Svettis	8%	5%	10%
Företag	14%	10%	16%
Annat	5%	1%	7%
Vet ej, ej svar	15%	11%	17%

Flera personer har angivit flera sätt att betala sin ledare eller tränare. Tre av tio motionärer med kostnader för ledning betalar själva. Av deltagarna i ledarledd motion rapporterar en av fem att kommunen står för ledarens lön.

Frivilligt arbete

De 1.181 personer som motionerar i någon anläggning som ägs av kommun, förening, klubb, företag eller i korpens regi fick frågan:

"Om du tänker på den motionsanläggning du brukar använda mest, sköts den helt eller delvis av frivilliga eller är det anställda som sköter allt?"

Tabell 5:12

	Alla som motionerar i anläggning
Helt av frivilliga	12%
Delvis av frivilliga	11%
Anställda sköter allt	68%
Vet ej, ej svar	9%

Det vanliga mönstret är att motions- och idrottsanläggningar sköts av anställda. Var fjärde motionär som utnyttjar någon anläggning uppger att den sköts helt eller delvis av frivilliga.

Var åttonde som motionerar i någon motionsanläggning bidrar med frivilligt arbete.

"Arbetar du som frivillig i någon anläggning eller bana?"

Tabell 5:13

Motionerar i anläggning eller i Korpens regi	Alla	Män	Kvinnor
Ja, arbetar som frivillig	12%	15%	9%
Nej	88%	84%	91%
Ej svar	0%	1%	0%

Fler män än kvinnor engagerar sig i skötsel, träning eller annat frivilligt arbete vid någon idrottsanläggning.

6 Motion, hälsa och överviktsproblem

Den fysiologiska bilden

Motionen påverkar hälsan på flera sätt. Den leder till långsammare åldersförändringar, hållbarare skelett (t ex mindre benskörhet), ger musklerna en högre verkningsgrad, verkar blodtrycksnormaliserande och ger en bättre blodtrycksbild (högre HDL, det "goda" kolesterolet). En lågintensiv motion påverkar fettförbränningen mer än kolhydratförbränningen; högintensiv motion påverkar kolhydratförbränningen mer än fettförbränningen. I båda fallen kan man räkna med att motion leder till viktminskning vilket är positivt för bl a hjärtats hälsa. För varje 10-procentig viktminskning hos överviktiga minskar risken för hjärtsjukdom med ca 20 procent. En 10-procentig viktökning bland överviktiga ger en ca 30-procentig ökning av hjärtsjukdom.

De motionsbegränsade

Var femte vuxen lider av någon sjukdom eller invaliditet som begränsar möjligheterna att motionera. I LIV 90 fann den medicinska expertisen att 13 procent av försökspersonerna i åldern 20 – 65 år led av någon långvarig sjukdom som astma, allergi, ryggbesvär, högt blodtryck, diabetes eller liknande. Vi har låtit alla intervjuade 15 år och äldre själva skatta sina hälsoproblem och fick då en högre siffra.

"Lider du av någon sjukdom eller invaliditet som begränsar dina möjligheter att motionera?"

Tabell 6:1

	Alla	Män	Kvinnor
Ja	21%	19%	23%
Nej	79%	81%	77%

Nio av tio (91%) av dem som lider av sjukdom eller invaliditet motionerar ändå på något sätt, men de deltar i färre aktiviteter. 72 procent anser att de får för litet motion jämfört med 49 procent av hela den vuxna befolkningen. 21 procent av personer med sjukdom som begränsar möjligheterna att motionera är medlem i idrotts- eller motionsförening, vilket är lägre än riksgenomsnittet som ligger på 34 procent.

Sjukdom eller invaliditet som förhindrar motion är i genomsnitt lägre i åldrarna under 45 år och avsevärt högre bland 60-åringar och äldre.

Tabell 6:2

	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Ja	15%	13%	19%	34%
Nej	85%	87%	81%	65%

Hälsa och motion

Motion och skattad fysisk hälsa

Överväldigande majoriteter bedömer sitt fysiska hälsotillstånd som gott. Hälsan blir sämre med åren men även i åldrarna 60 år och äldre säger 84 procent att hälsan är god eller acceptabel.

"Hur är ditt fysiska hälsotillstånd?"

Tabell 6:3

	Alla	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Bra	58%	61%	61%	56%	54%
Acceptabelt	32%	33%	32%	32%	30%
Inte så bra	8%	5%	6%	9%	11%
Dåligt	2%	1%	1%	2%	4%

Relationen mellan motion och skattat fysiskt hälsotillstånd framgår av nedanstående två tabeller, en för män och en för kvinnor.

Tabell 6:4

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA MÄN				
utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion Fysiska hälsoillståndet är	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Bra	31%	65%	67%	79%
Acceptabelt	46%	33%	26%	19%
Inte så bra, dåligt	23%	3%	5%	1%
30-59 år				
Bra	53%	58%	66%	84%
Acceptabelt	33%	38%	34%	11%
Inte så bra, dåligt	13%	3%	0%	4%
60 år och äldre				
Bra	54%	72%	90%	*
Acceptabelt	46%	27%	10%	
Inte så bra, dåligt	0%	2%	0%	

* För lågt bastal att räkna procent (N=22)

Tabell 6:5

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA KVINNOR utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion Fysiska hälsoillståndet är	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Bra	58%	49%	66%	74%
Acceptabelt	35%	49%	32%	25%
Inte så bra, dåligt	7%	3%	2%	2%
30-59 år				
Bra	53%	57%	78%	70%
Acceptabelt	39%	39%	21%	28%
Inte så bra, dåligt	8%	4%	1%	2%
60 år och äldre				
Bra	58%	71%	91%	*
Acceptabelt	33%	27%	9%	
Inte så bra, dåligt	9%	1%	0%	

* För lågt basalt att räkna procent (N=13)

Att gå upp från en motionsnivå till nästa ökar upplevelsen av att ha ett "bra" hälsotillstånd med i genomsnitt 11 procentenheter bland män och med 6 procentenheter bland kvinnor. Detta gäller personer som inte begränsas av ohälsa i sin motion. Det är höga tillskott som varje motionsnivå ger till bra hälsa. Observera att steget från nivå 3 till 4 inte

ger något tillskott för kvinnor mellan 30 – 59 år. Den optimala motionsnivån för välbefinnande tycks vara nivå 3 med regelbundna säsongaktiviteter och ansträngande motion men ej nödvändigtvis fasta veckotider och tävling.

Motion och skattad psykisk hälsa

Den psykiska hälsan mättes med följande fråga:

"Hur ofta känner du dig trött och hängig?" Svartalternativen lästes upp.

Tabell 6:6

	Alla	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Mycket ofta eller alltid	6%	4%	6%	6%	7%
Ofta (varje vecka)	12%	14%	12%	11%	12%
Då och då	49%	50%	50%	49%	46%
Aldrig eller nästan aldrig	32%	32%	30%	32%	34%
Ej svar	1%	0%	1%	1%	1%

Känslan av att vara trött och hängig ökar inte med åldern. Däremot finns skillnader mellan könen så att kvinnor i större utsträckning känner sig trötta och hängiga. Resultaten följer i stort LIV 1990.

Tabell 6:7

20 – 65 år	Män		Kvinnor	
	1990	1997	1990	1997
Mycket ofta eller alltid	2%	5%	4%	6%
Ofta (varje vecka)	8%	12%	11%	12%
Då och då	52%	45%	59%	56%
Aldrig eller nästan aldrig	34%	38%	21%	24%
Ej svar	5%	0%	5%	1%

Jämförelser med LIV 1990.

Relationen mellan motion och skattad psykisk hälsa framgår av nedanstående två tabeller.

Tabell 6:8

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA MÄN utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion Hur ofta känner du dig trött och hängig?	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Ofta eller alltid	8%	3%	3%	3%
Då och då	24%	8%	5%	9%
Aldrig, nästan aldrig	69%	90%	92%	87%
30-59 år				
Ofta eller alltid	8%	3%	4%	3%
Då och då	13%	11%	11%	7%
Aldrig, nästan aldrig	79%	86%	85%	89%
60 år och äldre				
Ofta eller alltid	0%	2%	0%	*
Då och då	13%	4%	0%	
Aldrig, nästan aldrig	86%	92%	100%	

* För lågt basalt att räkna procent (N=22)

Tabell 6:9

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA KVINNOR utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion Hur ofta känner du dig trött och hängig?	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Ofta eller alltid	6%	3%	10%	2%
Då och då	15%	18%	14%	15%
Aldrig, nästan aldrig	79%	79%	76%	83%
30-59 år				
Ofta eller alltid	7%	5%	0%	3%
Då och då	10%	10%	9%	10%
Aldrig, nästan aldrig	81%	82%	88%	88%
60 år och äldre				
Ofta eller alltid	5%	1%	0%	*
Då och då	17%	7%	13%	
Aldrig, nästan aldrig	75%	92%	87%	

* För lågt basalt att räkna procent (N=13)

På det hela taget ökar det psykiska välbefinnandet när man går från en lägre motionsnivå till en högre, men våra data ger vissa reservationer.

För män ökar välbefinnandet ("aldrig eller nästan aldrig trött och hängig") i genomsnitt med 11 procentenheter från 78 till 89 procent, när de går från Motionsnivå 1 till Motionsnivå 2. Vidare steg i motionsnivåer ger mindre och mer inkonsekventa förändringar.

För kvinnor under 60 år finns inget systematiskt samband mellan motionsnivåer och upplevd psykisk hälsa. För äldre kvinnor gäller att

steget från Nivå 1 till 2 ger ett tillskott av välbefinnande på hela 17 procentenheter, från 75 till 92 procent.

Motion och sjukskrivning

Var tionde vuxen har varit sjukskriven mer än 14 dagar under det senaste året, kvinnor oftare än män.

"Har du varit sjukskriven mer än 14 dagar under de senaste 12 månaderna?"

Tabell 6:10

	Alla	Män	Kvinnor
Ja	11%	9%	13%
Nej	88%	90%	85%
Ej svar	1%	1%	2%

Av egna företagare har tre procent varit sjukskrivna mer än 14 dagar under det senaste året, av tjänstemännen nio procent och av arbetarna 16 procent. Tio procent av de privatanställda och 15 procent av de offentliganställda har varit sjukskriven mer än 14 dagar under det senaste året.

Vi frågade också: "Om du tänker på de senaste 12 månaderna, har du varit sjukskriven mer än tre gånger?"

Tabell 6:11

	Alla	Män	Kvinnor
Ja	11%	11%	11%
Nej	86%	88%	85%
Ej svar	2%	1%	4%

Efter de tydliga samband som gäller mellan motion och upplevd fysisk och psykisk hälsa skulle man vänta också ett tydligt samband mellan motion och sjukskrivning. Men så är inte fallet. Det verkar som om sjukskrivning inte bara är ett mått på hälsa utan också ett mått på vad som är acceptabelt. Sjukskrivning är mer självklar och acceptabel i den yngre generationen än i den äldre. Frekventa sjukskrivningar är vanligast bland de yngsta: 22 procent av personer i åldern 15 – 29 år har varit sjukskriven mer än tre gånger under det senaste året. Motsvarande

andelar för åldern 30 – 44 år är 13 procent, för 45 – 59 år 8 procent och för personer 60 år och äldre 4 procent.

Relationen mellan motion och sjukskrivning framgår av nedanstående två tabeller, en för män och en för kvinnor. Eftersom både sjukskrivning och motion är åldersbundna redovisar vi sambandet mellan motion och sjukskrivning i olika åldersgrupper. I tabellen undantar vi de 21 procent som på grund av sjukdom eller invaliditet har begränsade möjligheter att motionera.

Tabell 6:12

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA MÄN utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Ej sjukskriven senaste 12 månaderna *	69%	78%	88%	79%
Sjukskriven mer än 3 gånger senaste 12 månaderna	32%	23%	11%	21%
30-59 år				
Ej sjukskriven senaste 12 månaderna *	94%	92%	91%	93%
Sjukskriven mer än 3 gånger senaste 12 månaderna	6%	8%	8%	7%

* =ej sjukskriven tre gånger och/eller mer än 14 dagar under senaste 12 månaderna

Tabell 6:13

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA KVINNOR utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
Ej sjukskriven senaste 12 månaderna*	81%	85%	73%	77%
Sjukskriven mer än 3 gånger senaste 12 månaderna	17%	16%	3%	23%
30-59 år				
Ej sjukskriven senaste 12 månaderna*	87%	87%	92%	90%
Sjukskriven mer än 3 gånger senaste 12 månaderna	6%	8%	8%	11%

* =ej sjukskriven tre gånger och/eller mer än 14 dagar under senaste 12 månaderna

Bland yngre (15 – 29 år) kvinnor som inte begränsas av sin hälsa att motionera är det inget systematiskt och omedelbart samband mellan motionsnivå och sjukskrivning. Bland yngre män finns ett sådant samband inom räjongen Motionsnivå 1 – 3. Det är emellertid helt möjligt att en god motionsnivå i yngre år innebär en bättre grundkondition och

därmed färre sjukskrivningar under medelåldern; våra data medger tyvärr inte sådana tidsanalyser.

Bland åldrarna 30 – 59 år som inte begränsas av sin hälsa att motionera finns inget samband i motionsnivå och sjukskrivningar för män. Men bland kvinnor som inte begränsas av ohälsa att motionera finns spår av det förväntade sambandet att högre motionsnivå ger lägre sjukskrivningsfrekvenser.

Bland de äldre (60 år och mer) gäller sjukskrivna endast den minoritet som förvärvsarbetar och de är för få för att analyseras.

Vår allmänna slutsats är att visst blir det besparingar i sjukkasystemet om folket motionerar mer, men dessa besparingar är nog inte så stora och genomgående.

Vikt och motion

BMI – Body Mass Index

Det numera vanligaste måttet för att studera kroppsvikt i relation till kroppslängd är BMI (Body Mass Index). I detta index divideras kroppsvikten i kilo med kvadraten på kroppslängden uttryckt i meter.

vikt i kilo

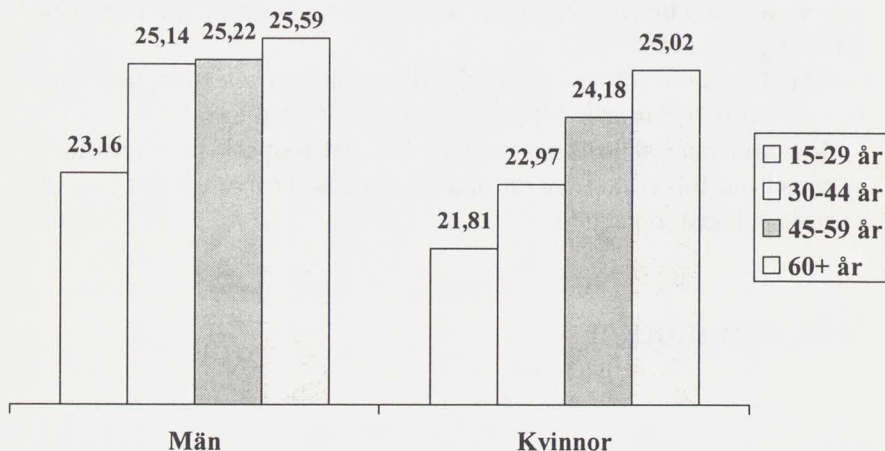
BMI = -----

längd i m * längd i m

Vad som anses normal eller önskvärd kroppsvikt varierar mellan tidsåldrar och kulturer. Normal kroppsvikt brukar i dagens Sverige anges av läkare som ett BMI-värde mellan 20 och 24 för kvinnor och 20 och 25 för män. Intervallen för "övervikt" för vuxna både män och kvinnor ligger med detta index mellan 25 och 30 och "fetma" över 30. År 1997 är BMI-värdet för män 15 år och äldre 24.83, för kvinnor 23.60.

Redan efter 30-årsåldern har medelvärdet för svenska män krupit över gränsen för övervikt, en gräns som kvinnornas medeltal passerar först vid 60 år.

Diagram 6.1. BMI-medeltal

Av alla intervjuade män kan 5 procent sägas vara under normalvikt, dvs deras BMI-index är under 20, 51 procent har normalvikt (BMI 20 – <25), 38 procent har måttlig övervikt (BMI 25 - <30) och sex procent har kraftig övervikt eller fetma (BMI 30 eller mer). Av alla intervjuade kvinnor är 13 procent under normalvikt, 57 procent har normalvikt, 24 procent har måttlig övervikt och sex procent har kraftig övervikt eller fetma. Variationerna mellan män och kvinnor och olika åldrar är stor, vilket framgår av nedanstående tabell:

Tabell 6:14

BMI	Under- vikt - 20	Normal- vikt 20-24	Över- vikt 25-29	Fetma 30+	
Män					
15 – 29 år	13%	64%	21%	2%	100%
30 – 44 år	2%	52%	39%	7%	100%
45 – 59 år	4%	43%	46%	8%	100%
60 + år	1%	45%	46%	8%	100%
Alla män	5%	51%	38%	6%	100%
Kvinnor					
15 – 29 år	27%	59%	12%	3%	100%
30 – 44 år	15%	64%	17%	4%	100%
45 – 59 år	9%	56%	29%	7%	100%
60 + år	5%	49%	37%	8%	100%
Alla kvinnor	13%	57%	24%	6%	100%

I åldrarna 45 år och äldre är majoriteten män överviktiga. 54 procent av männen 45 år och äldre har måttlig eller kraftig övervikt. Redan i åldern 30 – 44 år har 46 procent av männen en så hög vikt att den anses utgöra en hälsorisk. Få män har vikt under den normala.

Var fjärde kvinna mellan 15 och 29 år har undervikt. Andelen sjunker med stigande ålder till ungefär var tjugonde. Andelen överviktiga kvinnor är lägre än andelen överviktiga män. Kvinnor med övervikt blir fler med ökande ålder från 15 procent i åldern 15 – 29 år till 45 procent för kvinnor 60 år och äldre. Bland äldre kvinnor finner vi således inte motsvarande viktstabilisering som bland äldre män.

Det finns ett antal demografiska och socioekonomiska bakgrundsfaktorer som i viss utsträckning samvarierar med BMI-medeltalet och andelen överviktiga. Tabellen ger detaljer:

Tabell 6:15

	BMI medeltal		Andel överviktiga	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Götaland	24.73	23.57	43%	27%
Svealand	24.77	23.48	43%	29%
Norrland	25.33	23.96	54%	39%
Stockholm, Göteborg, Malmö	24.73	23.48	44%	30%
Övriga städer	24.82	23.62	44%	28%
Glesbygd	25.27	23.92	52%	37%
Egna företagare	25.55	22.20	53%	14%
Tjänstemän	24.83	23.11	46%	25%
Arbetare	24.97	23.52	45%	32%
Ej förvärvsarbete under 65 år	23.72	22.86	30%	25%
Folkpensionärer, ej förvärvsarbete	25.65	25.01	53%	44%
Offentlig tjänst	24.95	23.38	45%	30%
Privat tjänst	24.88	23.19	46%	26%
Grundskola	25.08	24.30	48%	39%
Gymnasienivå	24.86	23.28	45%	26%
Högskola, universitet	24.35	22.99	38%	22%
Hushållets årsinkomst				
Under 120.000 :-	25.15	24.38	48%	39%
120 – 179.000:-	24.67	23.80	41%	31%
180 – 299.000:-	24.89	23.71	44%	31%
300.000:- eller mer	25.12	23.52	48%	29%
Invandrare	25.80	25.39	60%	42%
Någon förälder invandrare	25.04	22.02	45%	18%

Motion och vikt

Vikten går inte nödvändigtvis ned vid en ökning av motionen eftersom muskler har högre specifik vikt än fett. Men på sikt sjunker vikten med motion.

Ju fler motionsaktiviteter man ägnar sig åt, desto lägre BMI och desto lägre andel överviktiga. Detta gäller både för män och kvinnor.

Tabell 6:16

	Antal motionsaktiviteter		
	0 – 2	3 – 5	6 eller fler
<i>BMI-medeltal</i>			
<i>Män</i>	25.37	24.91	24.40
<i>Kvinnor</i>	24.29	23.86	22.40
Andel överviktiga			
Män	50%	46%	39%
Kvinnor	36%	32%	19%

Ju högre nivå det är på motionen, desto lägre är BMI och desto lägre andelen överviktiga.

Tabell 6:17

	Motionsnivå			
	(1) Ingen eller enklaste motion	(2) Regelbunden lätt motion	(3) Regelbunden mycken motion som är an- strängande	(4) Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
<i>BMI-medeltal</i>				
<i>Män</i>	25.4	24.8	24.6	24.2
<i>Kvinnor</i>	24.4	23.6	22.9	22.5
Andel överviktiga				
Män	54%	43%	44%	35%
Kvinnor	35%	31%	26%	16%

Dessa enkla samband mellan motion och vikt är påfallande starka. I verkligheten gäller dock att motion minskar med åldern (se sid 13 och 16) och vikten ökar med åldern (se sid 58). För att vara säkra på sambandet mellan motion och vikt måste vi därför studera det i olika åldersgrupper. Vi gör det separat för män och kvinnor och undantar dem som är sjuka eller invalider och som sade att de ej kan motionera fullt ut.

Tabell 6:18

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA MÄN utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
<i>BMI-medeltal</i>	22.8	23.2	22.6	23.3
Andel överviktiga	30%	21%	15%	23%
30-59 år				
<i>BMI-medeltal</i>	25.6	24.8	24.8	25.0
Andel överviktiga	54%	43%	49%	42%
60 år och äldre				
<i>BMI-medeltal</i>	26.2	25.0	24.6	*
Andel överviktiga	66%	45%	45%	

* För lågt bastal att räkna procent (N=22)

Tabell 6:19

	Motionsnivå			
	(1)	(2)	(3)	(4)
ALLA KVINNOR utom dem som av sjukdom eller invaliditet har begränsad motion	Ingen eller enklaste motion	Regelbunden lätt motion	Regelbunden mycken motion som är ansträngande	Mycket motion på fasta tider, träning och/eller tävling
15-29 år				
<i>BMI-medeltal</i>	22.2	21.8	21.5	22.0
Andel överviktiga	15%	10%	11%	11%
30-59 år				
<i>BMI-medeltal</i>	24.0	23.5	22.8	22.9
Andel överviktiga	27%	26%	21%	17%
60 år och äldre				
<i>BMI-medeltal</i>	25.3	24.7	24.0	*
Andel överviktiga	37%	41%	45%	

* För lågt basalt att räkna procent (N=13)

För män, som inte begränsas av sin hälsa att motionera, finns sambandet att andelen överviktiga minskar med ökad motion mellan Nivå 1 och 2 i alla åldrar. Ökad motion till Nivå 3 ger färre överviktiga bland de yngsta men inte i övriga åldrar.

För kvinnor 30 – 59 år, som inte begränsas av sin hälsa att motionera, finns ett klart samband att andelen överviktiga sjunker med varje högre motionsnivå. För de yngsta kvinnorna blir andelen överviktiga färre i steget mellan Nivå 1 och Nivå 2. För äldre kvinnor finns inget samband mellan andel överviktiga och motionsnivåer.

För BMI-medeltalen är korrelationen inte konsekvent.

Viktförändringar över tid mätt med BMI och relativ vikt

En jämförelse med LIV 1990 visar att under 1990-talet har BMI för män ökat i åldrarna 20 till 34, varit oförändrat i åldrarna 35 – 49 och gått ner något i åldern 50 till 65 år. För kvinnorna har BMI sjunkit i alla åldersgrupper under 90-talet.

Tabell 6:20

20 – 65 år BMI medeltal	Män		Kvinnor	
	1990	1997	1990	1997
20 – 34 år	23.89	24.15	22.99	22.48
35 – 49 år	25.08	25.10	23.96	23.37
50 – 65 år	25.89	25.62	25.81	24.51

Jämförelser med LIV 1990.

BMI är ett mått som började användas på 1980-talet. För att göra jämförelser med tidigare undersökningar måste vi använda deras index kallat relativ vikt, vilket erhålls med formeln:

111.1 * aktuell vikt i kg

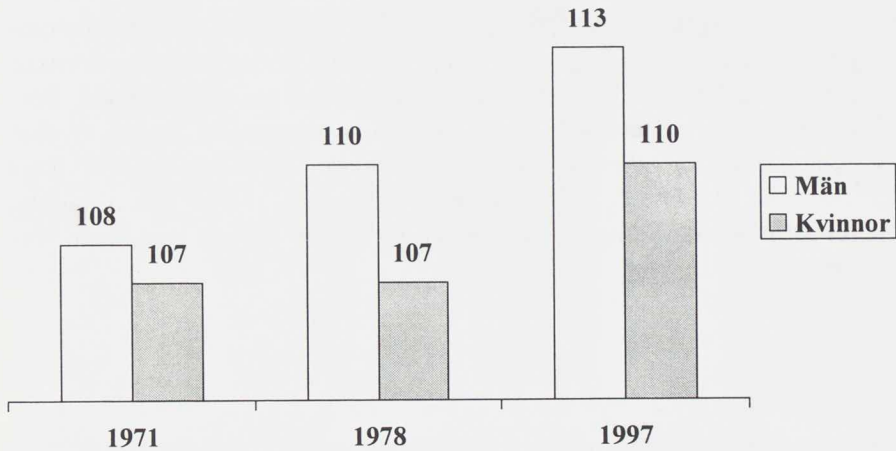
Relativ vikt = -----

längd i cm - 100

BMI och relativ vikt korrelerar högt ($r = .98$).

En relativ vikt av 100 brukar anses någorlunda idealisk. Den genomsnittliga relativa vikten för en svensk man mellan 20 och 70 år var 108 enheter 1971 och har ökat till 113 enheter 1997. Kvinnors relativa vikt har i genomsnitt ökat från 107 till 110 under samma tidsperiod.

Diagram 6:2. Relativ vikt bland 20 – 70 åringar 1971, 1978 och 1997

Jämförelser med Kost och motion 1971 och Kost och motion 1979.

Den relativa vikten har ökat både för män och kvinnor i praktiskt taget alla åldersgrupper, inklusive den yngsta. För män i åldern 41 – 50 år har den relativa vikten minskat och för kvinnor kan vi notera en minskning i åldern 51 – 60 år. Men för övriga grupper ökar vikten.

Tabell 6:21

Relativ vikt 18 – 70 år	Män		Kvinnor	
	1978	1997	1978	1997
18 – 30 år	101	107	98	103
31 – 40 år	107	113	104	107
41 – 50 år	113	112	109	111
51 – 60 år	116	117	115	113
61 – 70 år	115	116	115	118

Jämförelser med Kost och Motion 1978.

Vi står här inför en paradox, en skenbar motsättning. Som vi sett i kapitel 3 har motionen ökat både kvantitativt och kvalitativt under de senaste tre decennierna. Men ökat har också övervikt och fetma. Samtidigt har vi sett i detta kapitel att högre motionsnivåer minskar övervikten.

Förklaringen är att motion inte ensam bestämmer överviktens omfattning. De ärftliga faktorerna kan vi här nog bortse från: den svenska genpoolen kan inte ha förändrats så mycket under tre årtionden. Förändrats har emellertid dryckes- och kostvanorna. Det är för mycket och/eller alltför olämplig mat och dryck som förklarar att övervikten ökar trots ökad motion. Motionen på nuvarande nivå är inte tillräcklig för att motverka dåliga dryckes- och matvanor. Så kan paradoxen förklaras.

7 Värderingar, motion och idrott

Om värderingar

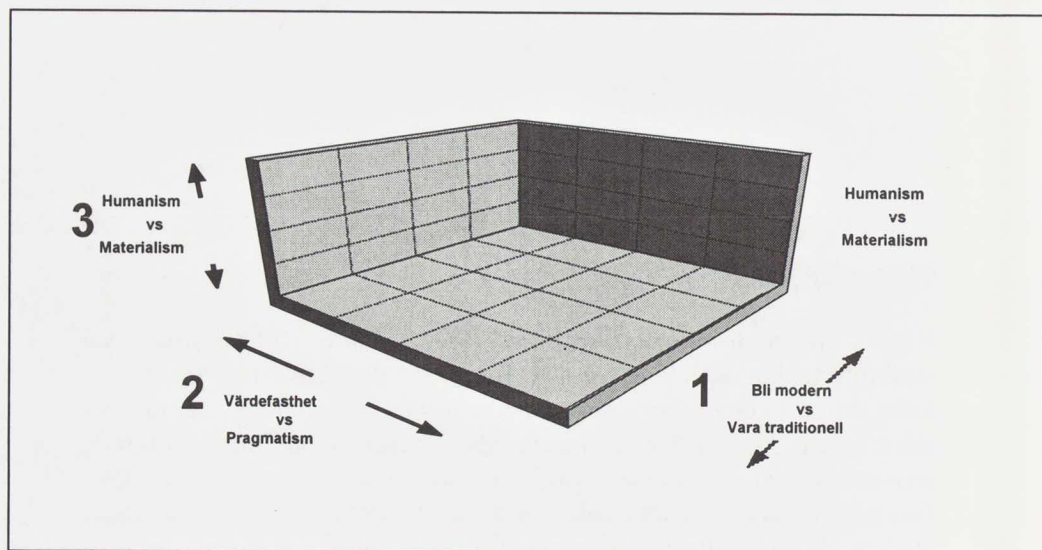
Hittills har vi diskuterat motion och idrott i strukturella termer, och strukturerna har definierats av vårt frågeformulärs bakgrundsfrågor om ålder, kön, inkomst, bostadsort, medlemskap i idrottsförening, etc. Vi skall i detta kapitel kort diskutera idrott och motion i mer kulturella termer och fokusera på värderingar snarare än på strukturer. Vårt frågeformulär innehåller några vardagliga valsituationer som approximativt avslöjar de värderingar de svarande har.

Värderingar definieras som de relativt generella, någorlunda varaktiga och konsekventa prioriteringar vi har för hur vi vill leva.

Det finns flera sätt att klassificera värderingar*. Vi skall använda en sociologisk förlaga som klassificerar dem enligt tre dimensioner.

* En diskussion av olika sätt att mäta och klassificera värderingar inklusive den som vi använder här finns i Hans L Zetterberg, "The Study of Values", i Richard Swedberg och Emil Uddhammar (red), *Sociological Endeavor*, Stockholm, City University Press, 1997, sid 191-219.

Diagram 7:1 En tredimensionell värderingsrymd

Att vara traditionell eller att bli modern

Den första dimensionen i den tredimensionella värderingsrymden, från söder till norr i vår bild, går från att vara till att bli. Den motsvarar en skala från traditionalism, där man håller på det stabila (att "vara traditionell") till modernism, där man välkomnar förändring ("att bli modern"). Detta kan låta komplicerat men i praktiken är det enkelt. Inom idrott och motion finner vi, till exempel, att de som prioriterar att vara traditionella har längdåkningsskidor. De som något mer prioriterar att bli moderna har slalomskidor, och de ännu mer moderna har snowboard.

Modernismen i idéhistorien tog ursprungligen form under en fana med slagord som "tro på förnuftet" och "teknologi". Av de politiska strömningar som formades under 1700- och 1800-talen har både liberalismen och socialismen släktskap med moderniteten i form av rationalism. 1900-talet gav modernismen ett nytt innehåll förutom teknologi och förnuftstro: nya slogans drev på modernitetens sak. Nietzsche's bidrag var ett skapande självförverkligande, föreställningen om en glad övermänniska som skapar sig själv och sin värld utan att hindras av

traditioner. Freud bidrog med terapeutisk analys av drifter, som tillät 1900-talsmänniskan att bejaka sitt biologiska jag och förneka den traditionella idén att lidandet är karaktärsdanande.

Modernismen är och har alltid varit en rörelse utan definitivt slut. Riktningen mot att bli modern, som vi benämnt den norra ändan av vår axel, har sålunda något olika meningar vid olika tidpunkter. Det gemensamma elementet är "att bli" snarare än att bara vara till.

Regionala och nationalistiska värderingar som betonar betydelsen av en persons rötter är visserligen mycket i ropet dessa dagar, men de är inte modernistiska utan uttrycker en önskan om tradition eller stabilitet. Traditionens stabilitet har också olika betydelser vid olika tidpunkter; det gemensamma elementet är "att vara" snarare än att bli något annat. Så till exempel ansågs trygghet vara en modern värdering av välfärdsstatens första generation, men idag är trygghet en traditionell värdering.

Idrottens och framför allt motionens utveckling mot att bli moderna är i långa stycken en utveckling mot ökad individualism. Man måste enligt de moderna värderingarna själv ta ansvar för sin träning: misslyckanden, liksom framgångar anses bero på egna insatser. Man måste också själv ta ansvar för sin motion: övervikt tolkas som slapphet i disciplinen kring mat, dryck och rörelse. Den moderna människan försöker programmera sig själv att få den önskvärda prestationen, kroppsformen, sinnestillståndet och konditionen.

Att ha fasta värden eller pragmatiska

Den andra dimensionen, som går från väster till öster i vår bild, omfattar en prioritering av värdefasthet, där man "dramatiserar sina värderingar", till pragmatism och instrumentalitet, där man "kompromissar med sina värderingar". Också detta är enklare än det låter. Promenader, gymnastik, motionssimning kräver få eller inga kompromisser: man följer sitt fasta schema. Annat är det i fotboll, ishockey, innebandy och racketsporterna som tennis och squash, där man hela tiden måste anpassa sig till medtävlade och motspelare under spelets gång. Alla öppningar måste utnyttjas och man måste så att säga kompromissa sig fram till segern. När allt är givet på förhand som i den värdefasta världen "är det ingen sport". Men det kan vara motion.

Värdefasthet — som kallas idealism om man tycker om värderingen och dogmatism om man inte håller med — omfattar värderingar som man inte är beredd att kompromissa om. Hit räknas vanligen samvetsfrågor, som lojalitet med den egna familjen, solidaritet med de svaga,

medkännande med de sjuka, bevarandet av vår planet för kommande generationer. Instrumentalitet — som kan kallas pragmatism om man tycker om värderingen eller opportunism om man inte håller med — omfattar värderingar som vi kan experimentera och kompromissa med för att få ett optimalt resultat; det kan gälla praktiska förhandlingar och kalkyler i affärslivet eller politiken och många tekniska lösningar. Distinktionen mellan värdefasthet och instrumentalitet drogs av Max Weber på tidigt 1900-tal. Han skilde en *wertrational* handling (värderationalitet) från en *zweckrational* handling (pragmatism).

Att ha materialistiska värden eller humanistiska

Den tredje dimensionen går från dalar till berg i våra diagram. Den skiljer intresset för materiella saker från intresset för mänskliga var-
elser, och går sålunda mellan polerna materialism och humanism. Sådana etiketter ger många associationer och flera andra beteckningar har använts, till exempel "produktionens (materialistiska) värderingar" såsom ordning, punktlighet, ambition, effektivitet och annat som underlättar ekonomisk tillväxt till skillnad från "reproduktionens (humanistiska) värderingar" såsom självkänedom, empati, känslighet och engagemang för medmänniskor och som underlättar personlig tillväxt och genuin förståelse för andra. Ett annat sätt att uttrycka denna skillnad finns i begreppen "inrevärldsmänniskor" och "yttrevärldsmänniskor". Inrevärldsmänniskor har humanistiska värderingar och tar sina styrande signaler inifrån och yttrevärldsmänniskor har materialistiska värderingar och tar sina styrsignaler utifrån.

Den stora skiljelinjen i motion går mellan (de materialistiska) yttrevärldsmänniskorna som motionerar främst för att se bra ut i egna och andras ögon och (de humanistiska) inrevärldsmänniskorna som motio-
nerar för att må bra. Den förra styrs av yttre signaler, den senare av inre.

Idrott och motion i värderingsrymden

I allmänhet gäller att de som engagerar sig i fler idrotts- och motionsaktiviteter tenderar att ha mer pragmatiska och materialistiska värderingar är de som engagerar sig i färre. Hur tyngdpunkterna för olika aktiviteter fördelar sig i den tredimensionella värderingsrymden visas i Diagram 7:2. Diagram 7:3 visar motsvarande fördelning för den idrotts- och motionsutrustning man äger. Diagrammen är distansmatriser. Om

två punkter ligger nära varandra betyder det att personer med lika värderingar deltar i samma aktiviteter eller har samma redskap. Om punkterna ligger långt ifrån varandra har deltagarna olika värderingar och olika utrustning. Koordinaterna återfinns i Appendix 3.

Av de 20 motions- och sportaktiviteter vårt frågeformulär nämnde visar det sig att nio entydigt har sina tyngdpunkter bland människor med moderna värderingar. Det gäller inomhus- och utomhusmotion, löpning/friidrott, gymnastik, aerobics/workout, simning, skidåkning, skridskoåkning och racketsporter. De övriga aktiviteterna engagerar personer som har traditionella värderingar och moderna värderingar i ungefär lika grad. Fritidsfiskarna är kanske de mest traditionella i vår lista, men även bland dem finns en stor andel med moderna värderingar. Ingen aktivitet ligger entydigt på den traditionella planhalvan. Idrotts- och motionsrörelsen har lyckats förbli en modern rörelse.

Av samma 20 idrotts- och motionsaktiviteter vi frågade om har endast två entydiga tyngdpunkter på de värdefastas planhalva, nämligen gymnastik och vattengymnastik. Det stora flertalet aktiviteter, 11 stycken, attraherar mest pragmatikerna. Hit hör först och främst tävlingssporterna: löpning/friidrott, fotboll, innebandy, racketsporter och golf. Men hit hör också inom- och utomhusmotion, aerobics/workout, joggning, utomhusbad och fiske. Sju aktiviteter appellerar ungefär lika mycket till pragmatiker och värdefasta: trädgårdsarbete, strövtåg i skog och mark, promenader, simning, cykling, skridsko- och skidåkning.

Av de 20 aktiviteterna har bara tre (aerobics/workout, vattengymnastik, gymnastik) sina tyngdpunkter långt in på den humanistiska planhalvan. Elva aktiviteter har sina tyngdpunkter vid gränslinjen mellan humanism och materialism, nämligen inom- och utomhusmotion, löpning/friidrott, joggning, stövtåg i skog och mark, promenader, trädgårdsarbete, utomhusbad, simning, cykling och skridskoåkning. Sex aktiviteter har sina tyngdpunkter långt in på den materialistiska planhalvan, nämligen golf, innebandy, fotboll, fiska, skidåkning och racketsporter.

En försiktig slutsats är att 1990-talets idrotts- och motionsrörelse förvisso är modern men har mer att erbjuda pragmatikerna än de värdefasta och mer att erbjuda materialisterna än humanisterna. En första försiktig rekommendation är att idrotts- och motionsrörelsen kan engagera fler värdefasta genom att samarbeta mer med de nya värdefasta folkrörelserna som miljörörelsen, fredsrörelsen och kvinnorörelsen.

En andra försiktig rekommendation är att ge idrotts- och motionsrörelsen ett tydligare humanistiskt innehåll. Ömsesidig förståelse, djup gemenskap och självutveckling skattas högt av personer med humanistiska värderingar. Idrottsrörelsen saknar ingalunda möjligheter att

AKTIVITETER OCH VÄRDERINGAR

F=fotboll, i=innebandy

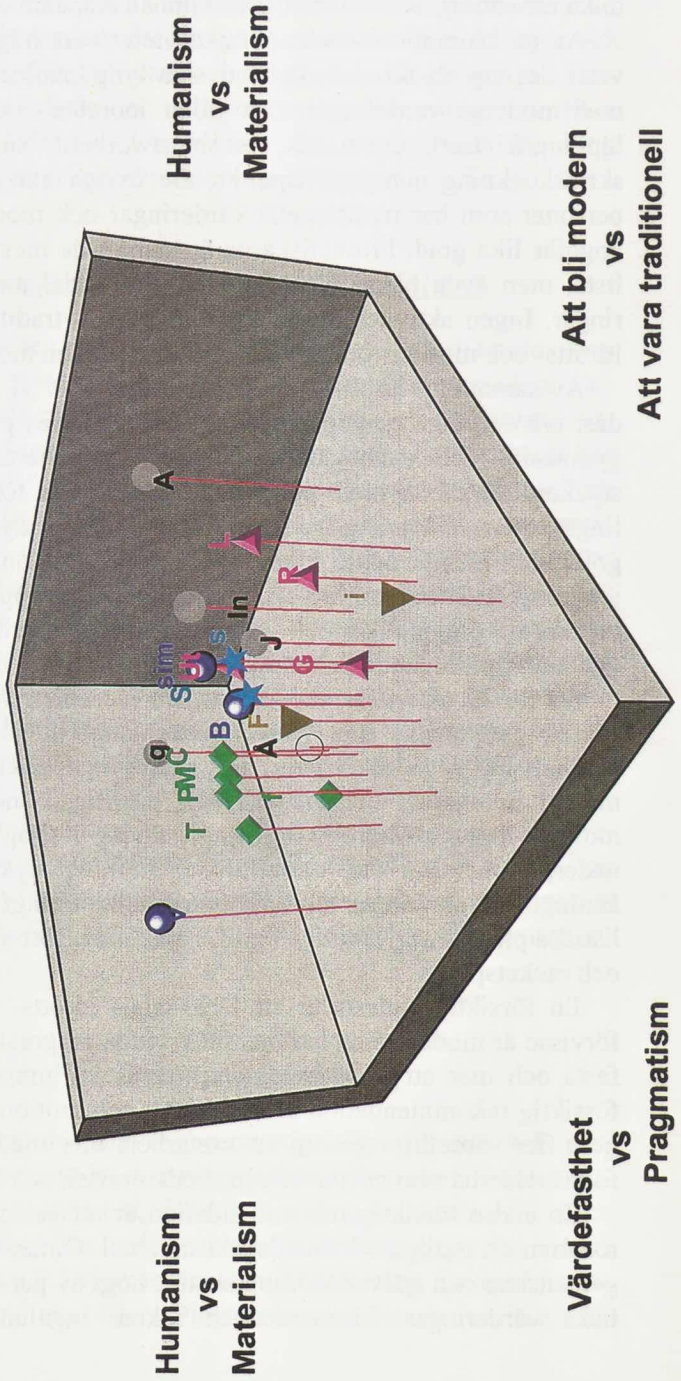
S=skidåkning, s=skridskoåkning

v=vattengymnastik, sim=simning, B=utomhusbad

P=promenader, T=trädgårdsarbete, M=ströva i skog o mark, C=cykling, f=fiske

L=löpning, friidrott, R=Racketsporter (tennis, badminton, squash), G=golf, Ut=utomhusmotion

g=gymnastik, J=joggning, A=aerobics, workout, In=inomhusmotion, Å=åskådare

UTRUSTNING OCH VÄRDERINGAR

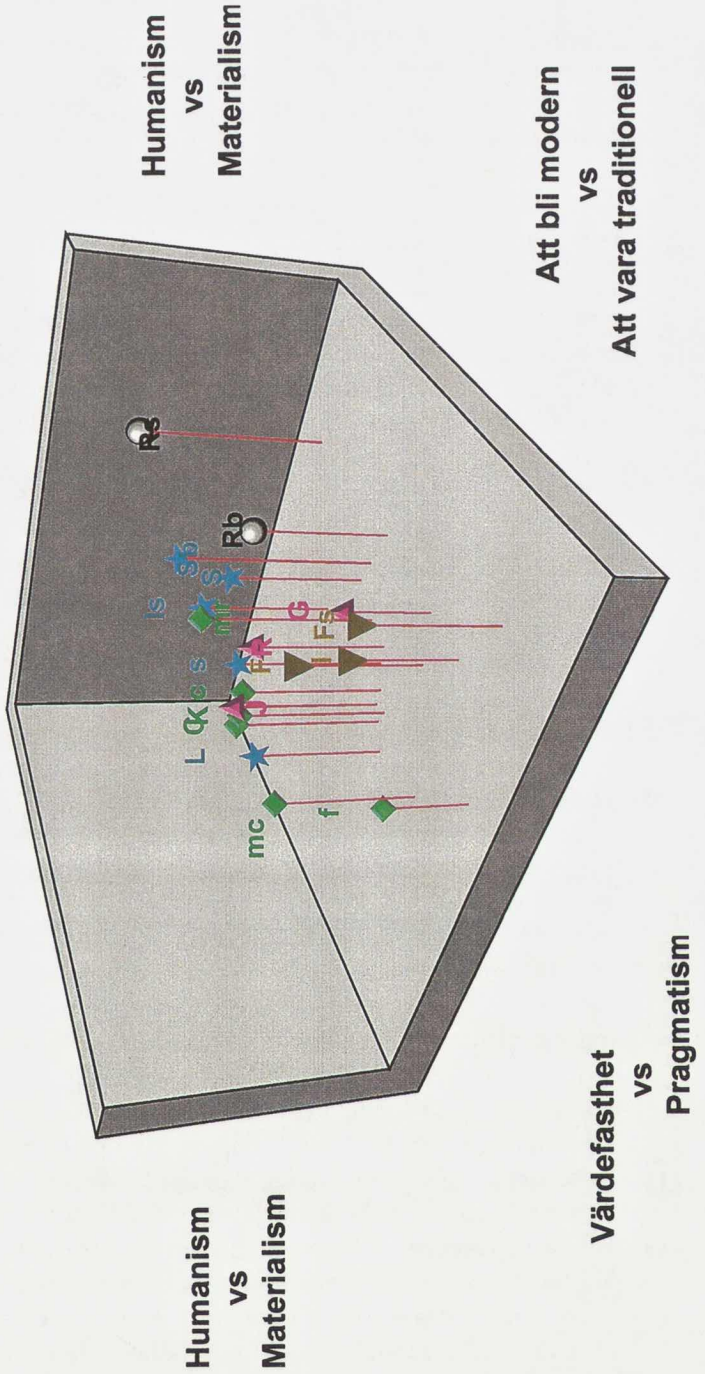
F=fotboll, Fs=fotbollsskor, I=ishockeyklubba

L=långdåkningskidor, S=slalomutrustning, s=skidkor, ls=långfärdsskidkor, sb=snowboard

C=cykel, mc=motionscykel f=spinnspö, K=träningsskåder, mr=motionsredskap, c=campingutrustning

J=joggingskor, G=golfklubbor, R=racket (tennis, badminton, squash)

Rs=rullskridskor, Rb=rullbräda

erbjuda detta. Det gäller då att inte fastna i motionskvantifiering och resultattabeller som alltings mål. Man talar numera sällan om vad som förr kallades "idrottens karaktärsdanande uppgift" men sådana idéer om motion och idrott behöver kanske återuppväckas i modernare gestalt och utformas som en gemenskaps- och självutvecklingens höga visa inom idrottsrörelsen.

Värderingsgrupperna

Att utläsa verkligheten bakom tyngdpunkterna i tredimensionella värderingsmatriser är svårt. Dessutom kan man lätt glömma att flertalet aktiviteter har enstaka utövare långt ifrån de angivna tyngdpunkterna. För att göra analyser i form av vanliga procenträkningar kan man emellertid använda de tre dimensionerna att skapa kategorier av värderingsbärare – här kallade värderingsgrupper. Då blir det lika lätt att analysera intervjumaterial om värderingar som att analysera det med bakgrundsfaktorer som ålder, kön och utbildning. För att skapa värderingsgrupperna delar vi varje dimension i den tredimensionella värderingsrymden i en högre och en lägre del. Vi får då åtta grupper som vi ger olika namn.

Rättrådiga (11% av samtliga) står för att vara traditionella, ha fasta värderingar och en materialistisk orientering. De är kompromisslösa vänner av ordning, och vad man bör och inte bör har de klart för sig. De har hjärtat i sina (ofta magra) tillgångar. (Till tillgångarna hör en högre andel spinnspön än genomsnittet för befolkningen.) De upplevs ofta som "lantisar" även om de råkar bo i en större stad. De vill göra rätt för sig.

Av de Rättrådiga tillhör 32 procent en idrotts- eller motionsförening och 11 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. Med undantag för vattengymnastik, strövtåg i skog och mark och för trädgårdsarbete deltar de emellertid i färre idrotts- och motionsaktiviteter än flertalet andra svenskar. Bara två procent engagerar sig t. ex. i löpning/friidrott, vilket endast delvis kan förklaras av att gruppen har en högre medelålder. Men mer än andra grupper tycker de att det är viktigt att Sverige vinner i landskamper.

Hemkära (12% av samtliga) står likaså för att vara traditionella och har fasta värderingar, men de har en humanistisk orientering. De har hjärtat i nära och kära snarare än i sina materiella tillgångar. Här finns inget som slår mammas köttbullar. Liksom de Rättrådiga är de vänner av moral och ordning. De vill inte belasta den offentliga välfärden så

mycket för de vill ta hand om varandra, även barn och åldringar, och de vårdar och vårdas ofta hemma.

Av de Hemkära tillhör 18 procent en idrottsförening och 9 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. De är överrepresenterade i gymnastik och vattengymnastik men i övrigt har de liksom de Rättrådiga en lägre nivå av motions- och idrottsaktiviteter. Endast 20 procent av de Hemkära är åskådare till idrottstävlingar; medeltalet för hela befolkningen är 45 procent.

Vardagsrealisterna (11% av samtliga) står för att vara traditionella, ha pragmatiska värderingar och en materialistisk orientering. De söker praktiska eller tekniska lösningar på problem, inte en gång för alla bestämda lösningar. Deras bostad och bil signalerar deras tillhörighet snarare än familjegården och släktbanden. Deras praktiska syn på livet innefattar också socialförsäkringarna och de håller reda på sina förmåner med samma självklarhet som de håller reda på sina personliga rekord i sina idrotter.

Av Vardagsrealisterna tillhör 42 procent en idrottsförening och 26 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. De är mycket väl representerade i alla sport- och motionsaktiviteter utom i gymnastik och vattengymnastik där de är underrepresenterade. De är en av sportbutikernas viktigaste målgrupper och de äger den bredaste uppsättningen av idrotts- och motionsredskap av någon värderingsgrupp. Här finns till exempel dubbelt så många fotbollsskor som i övriga landet.

Tillhörarna (11% av samtliga) står för att vara traditionella och är pragmatiska, men mer humanistiskt orienterade än Vardagsrealisterna. Tillhörigheten i gruppen talar om vem du är, mer än dina materiella ägodelar. Vänner och grannar och arbetskamrater är viktiga, inte bara släktingar.

Bland Tillhörarna är 43 procent medlemmar i idrottsföreningar och 23 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. De är aktiva på en nivå som ligger något över medeltalet för landet. Rullbrädor och rullskridskor är vanligare bland dem än hos Vardagsrealisterna.

Principengagerade (11% av samtliga) står för modernitet, värdefasta värderingar och en materialistisk orientering. De gillar att leva ett bekvämt modernt liv men materiella ting är inga statussymboler för dem. Många av dem har ett stort socialt samvete när det gäller t ex miljön och tredje världen. De är övertygade om sina åsikters förträfflighet och vill ofta förändra samhället i enlighet med dem.

Av de Principengagerade tillhör 31 procent en idrottsförening och 10 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det

senaste året. Aktivitetsnivån ligger kring eller något under medeltalet. Skall man peka ut en aktivitet kommer skidåkning högt; i gruppen finns mer längdåkningsskidor än i andra, men användningen av skidorna är inte så imponerande.

Sökarna (12% av samtliga) står för modernitet, värdefasthet och humanism. För dem är det viktigare att "känna sig själv" och utveckla sympati för andra än att delta i yttre manifestationer. De litar till sin känsla och intuition. De Principengagerade ifrågasätter liksom Sökarna traditioner, hierarkier och auktoriteter. Frågor som ofta ligger dem varmt om hjärtat kan vara jämlikhet mellan kön och raser, homosexuellas likaberättigande, djurens rättigheter.

Av Sökarna tillhör 27 procent en idrottsförening och 11 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. På gymnastiken är de överrepresenterade, i friidrott och innebandy är de mer sällsynta.

Utmanare (11% av samtliga) står för modernitet, pragmatism och materialism. Här finns mycket entreprenöranda. Utmanarna gillar affärer, även risktagande på finansmarknaden. De är individualister som inte är rädda för komplexitet i livet. Deras bindning till produkter, människor och föreningar är i regel kortlivade. När något/någon inte längre genererar vinst eller är till nytta så tappar utmanarna lätt intresset.

Av Utmanarna tillhör 45 procent idrottsföreningar och 28 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. I sitt myckna idrottande torde de skilja sig från de andra idrottsintensiva grupperna, Vardagsrealisterna och Tillhörarna, genom att dras till mer halsbrytande sporter. (Vi har dock inte frågat om bobsleigh, hanggliding, bergsklättring o d.) Vi finner också att de har ungefär dubbel representation bland utövare av innebandy, racketsporter och golf. Utmanarna är en köpstark målgrupp i sportbutikerna. De har de största innehaven av rullbrädor, ishockeyklubb, slalomutrustning, fotbollsskor, golfklubb mm.

Minglarna (10% av samtliga) håller på modernism, pragmatism och humanism. Vad som gäller och vad som är inne i aktiviteter och mode brukar de vara mycket medvetna om. De ogillar formella regler och älskar informella nätverk. De vill gärna ha internationella kontakter. Till skillnad från sina grannar, Utmanarna, är de inga stora materialister och trots sin internationalism därför mindre intresserade av EU.

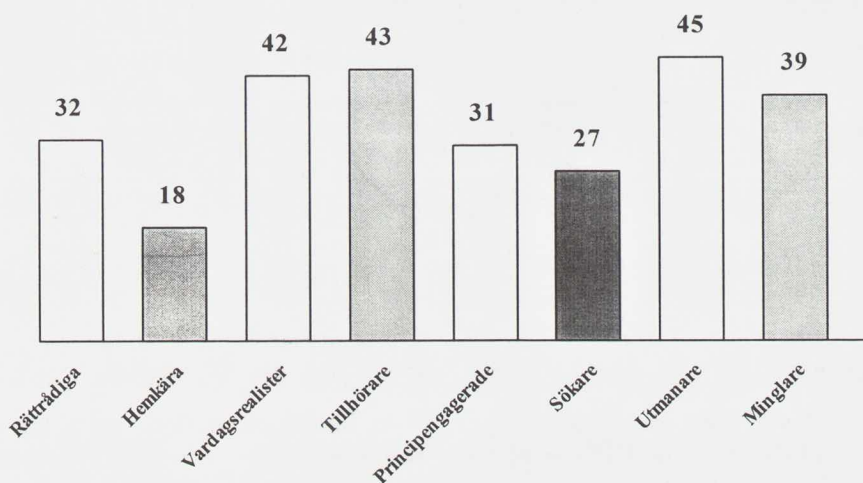
Av Minglarna är 39 procent medlemmar i idrottsföreningar och 19 procent har deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året. Deras stora aktivitet är aerobics/workout. Mer än andra

har Minglarna motionsredskap hemma (dock ej motionscykel). Om Utmanarna har många rullbrädor har Minglarna många rullskridskor.

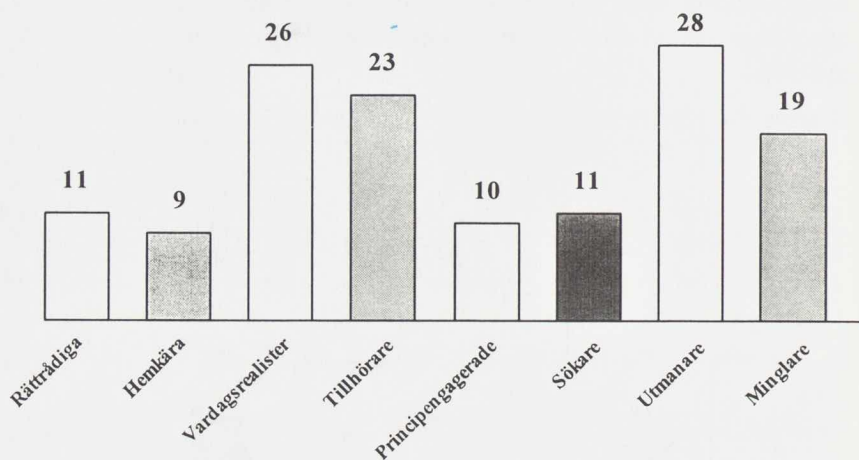
Förutom ovanstående grupper finns en med helt genomsnittliga värderingar på alla dimensioner ("Medelsöner" 11 procent av alla).

Diagram 7:4 sammanfattar de olika värderingsgruppernas medlemskap i idrotts- eller motionsföreningar. Vi ser att skillnaderna är lika stora som dem vi fann mellan de demografiska grupperna (se tabell 4:2 sid 34).

Diagram 7:4. Värderingsgruppernas medlemskap i idrotts- eller motionsföreningar

Det är framför allt Vardagsrealister, Tillhörare och Utmanare (personer med pragmatiska värderingar) som är medlemmar i idrotts- och motionsföreningar. Ur samma grupper rekryteras deltagarna i idrotts- och motionstävlingar (Diagram 7:5).

Diagram 7:5. Värderingsgruppernas deltagande i idrotts- eller motionstävlingar

Underlaget för våra bedömningar om idrott och motion i de olika värderingsgrupperna finns i tabellerna 7:1 och 7:2.

Tabell 7:1 visar över- och underrepresentation i sport- och motionsaktiviteter i de olika värderingsgrupperna. Siffrorna är s k målgruppsindex (TGI).

Tabell 7:1

	Rätt- rådiga	Hem- kära	Var- dags- realist	Till- hörare	Prin- cip- engag	Sö- kare	Ut- ma- nare	Ming- lare
Trädgård	108	102	99	92	107	106	97	82
Strövtåg	99	101	95	93	102	107	97	102
Fiske	109	50	136	101	106	60	138	95
Utomhusbad	76	77	115	98	94	107	121	113
Utomhusmotion	67	64	120	114	81	108	126	121
Inomhusmotion	57	66	105	126	77	104	117	154
Åskådare	98	46	148	110	96	72	141	109
Jogging	74	40	132	122	75	83	142	136
Friidrott	24	40	154	148	67	49	166	160
Promenader	105	102	93	97	102	106	94	100
Gymnastik	89	120	59	111	99	130	60	115
Aerob/workout	31	46	110	157	52	99	126	211
Simning	71	88	83	93	100	108	107	135
Vattengymn	146	157	33	119	100	109	37	90
Cykling	91	100	91	93	109	112	98	104
Fotboll	83	45	148	109	86	83	145	103
Innebandy	29	14	222	107	68	20	219	119
Skidåkning	83	73	110	79	105	107	124	120
Skridskoåkning	63	54	120	96	81	113	119	119
Golf	73	36	152	86	79	56	204	102
Racketsporter	55	25	160	111	82	56	186	149

Målgruppsindex (target group index) anger underrepresentation om de är lägre än 100 och överrepresentation om de är högre än 100. Formeln för indexberäkningen är:

$$\text{Index} = \frac{\text{Andel i målgruppen}}{\text{Andelen i hela befolkningen}} \times 100$$

Ett index 70 anger att gruppen ligger 30 procent under siffran för hela befolkningen. Index 120 innebär att målgruppsvärdet (gymnastik, skridskoåkning etc) är 20 procent högre än i befolkningen som helhet.

Tabell 7:2 visar målgruppsindex för innehav av sport- och motionsartiklar.

Tabell 7:2

	Rätt-rådiga	Hem-kära	Var-dags-realist	Till-hörare	Prin-cip-engag	Sö-kare	Ut-ma-nare	Ming-lare
Längdåkniskidor	103	90	104	85	121	107	92	100
Slalomtrustn	55	40	123	117	98	100	131	140
Cykel	92	94	103	101	104	104	101	105
Vanl skridskor	83	61	115	117	93	102	115	117
Långfärdsskrids	61	51	109	92	97	148	105	131
Spinnspö	115	55	150	86	131	63	131	66
Träningskläder	92	85	108	103	98	99	102	109
Golfklubbor	70	44	149	101	103	50	193	108
Motionscykel	102	90	110	106	112	91	92	74
Motionsredskap	61	65	125	129	84	94	98	147
Racket	70	65	129	108	101	93	123	122
Campingtrustn	82	76	118	101	97	105	108	110
Joggingsskor	88	89	106	102	95	103	102	111
Fotbollsskor	76	26	204	125	58	39	176	115
Fotboll	83	45	148	109	86	83	145	103
Ishockeyklubba	69	41	173	101	96	52	164	96
Snowboard	68	37	124	143	58	75	94	190
Rullbräda	30	23	130	152	58	101	193	92
Rullskridskor	15	33	93	174	57	90	147	199

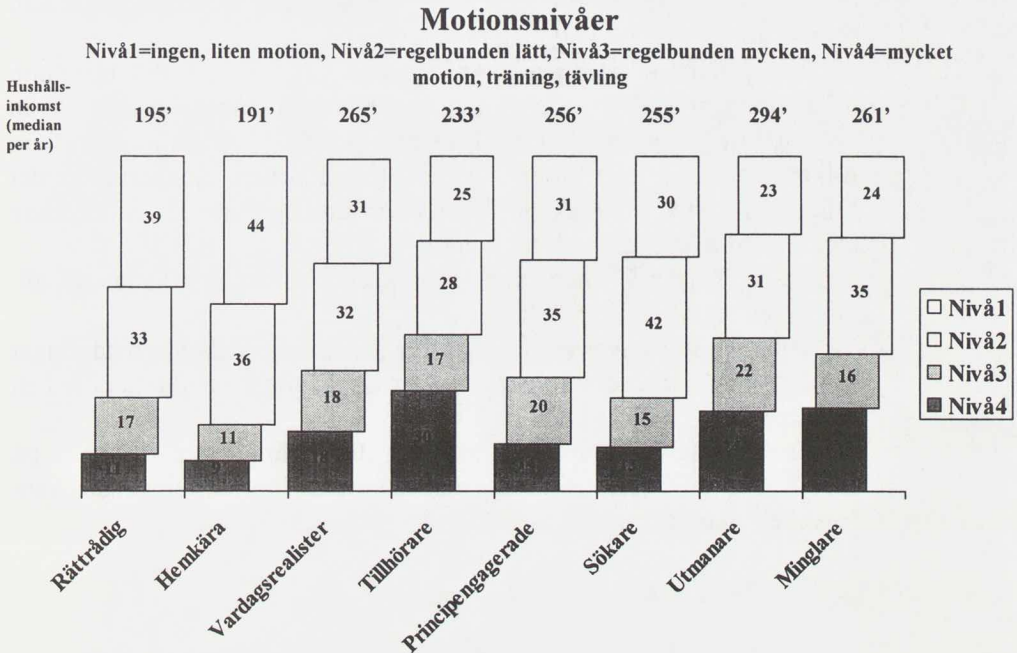
Motionsnivåer och inkomst i värdringsgrupperna

Vi har tidigare (sid 30) visat att motionerandet ökat i alla åldrar, tillgången på motionsanläggningar är ganska tillfredsställande (sid 36-37), utgifterna för idrott och motion är för flertalet inte en betungande del av hushållsbudgeten (sid 45), men idrotts- och motionsvanor är mindre utbredda i hushåll med lägre hushållsinkomst (sid 18). Här vill vi belysa i vilken utsträckning motionsvanorna styrs av värderingar.

Diagram 7:6 visar värderingsgrupper och motionsnivåer (se sid 12-13) från nivå 1 med personer som får ingen eller endast liten motion av

enklaste slag till nivå 4 som ägnar sig mycket åt motion, träning och tävling. Bland Tillhörare, Utmanare och Minglare finns många i Nivå 3 och 4, dvs personer som regelbundet får mycket motion, tränar och tävlar. Många i Nivå 1 som får ingen eller litet motion finns bland Rättrådiga och Hemkära.

Diagram 7:6. Värderingsgrupper, inkomst och motionsnivåer

Hemkära har lägst hushållsinkomst och motionerar minst. Vardagsrealister och Utmanare har de högsta hushållsinkomsterna men Tillhörare motionerar minst lika mycket som Utmanarna. Sökare har höga hushållsinkomster men motionerar lika litet som Rättrådiga.

Som vi sett tidigare i denna rapport (sid 11 och 26) behöver inte motion kosta – många ägnar sig t ex åt promenader och strövtåg i skog och mark. Vissa livsstilar prioriterar motion, vilket Tillhörarna kan exemplifiera. Där finns den tredje lägsta hushållsinkomsten av alla värderingsgrupper men den näst högsta andelen i motionsnivåerna 3 och 4.

Idrottens hierarki och elitidrottsframgångar

Idrotten har en välbekant hierarki. SM är viktigare än DM. Elitserier och allsvenskan är viktigare än andra divisioner. Högre står landskamper, och VM är viktigare än SM. Allra viktigast är landskampernas landskamp, de olympiska spelen. I internationella idrottstävlingar kan segrande svenskar bli nationella hjältar.

Denna hierarki återspeglas på många sätt, bl a i det utrymme medierna ger åt idrott och tillgången till medel från sponsorer. Även volymen av offentligt stöd åt idrott och motion påverkas av hierarkin. Räknat i totala antalet kronor får den breda idrotten lejonparten av det offentliga stödet. Men räknat i kronor per idrottsutövare får elitidrottare mer än andra idrottare och motionärer.

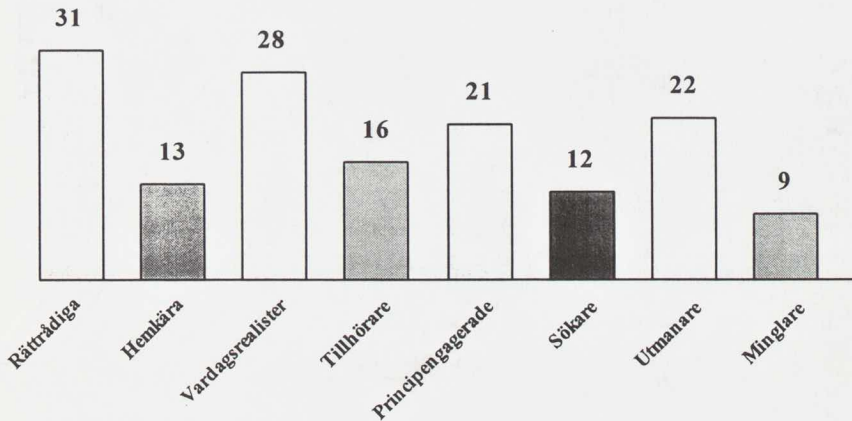
För att belysa i vilken utsträckning elitidrotten uppskattas av allmänheten ställdes följande fråga:

"Hur viktiga är svenska framgångar i internationella idrottstävlingar för dig? Är de mycket viktiga, ganska viktiga, ganska oviktiga eller helt oviktiga?"

Värderingsgrupperna visar mycket stora variationer i svaren på frågan om de anser svenska internationella idrottsframgångar vara "mycket viktiga".

Diagram 7:7. Värderingsgrupperna om internationella idrottsframgångar

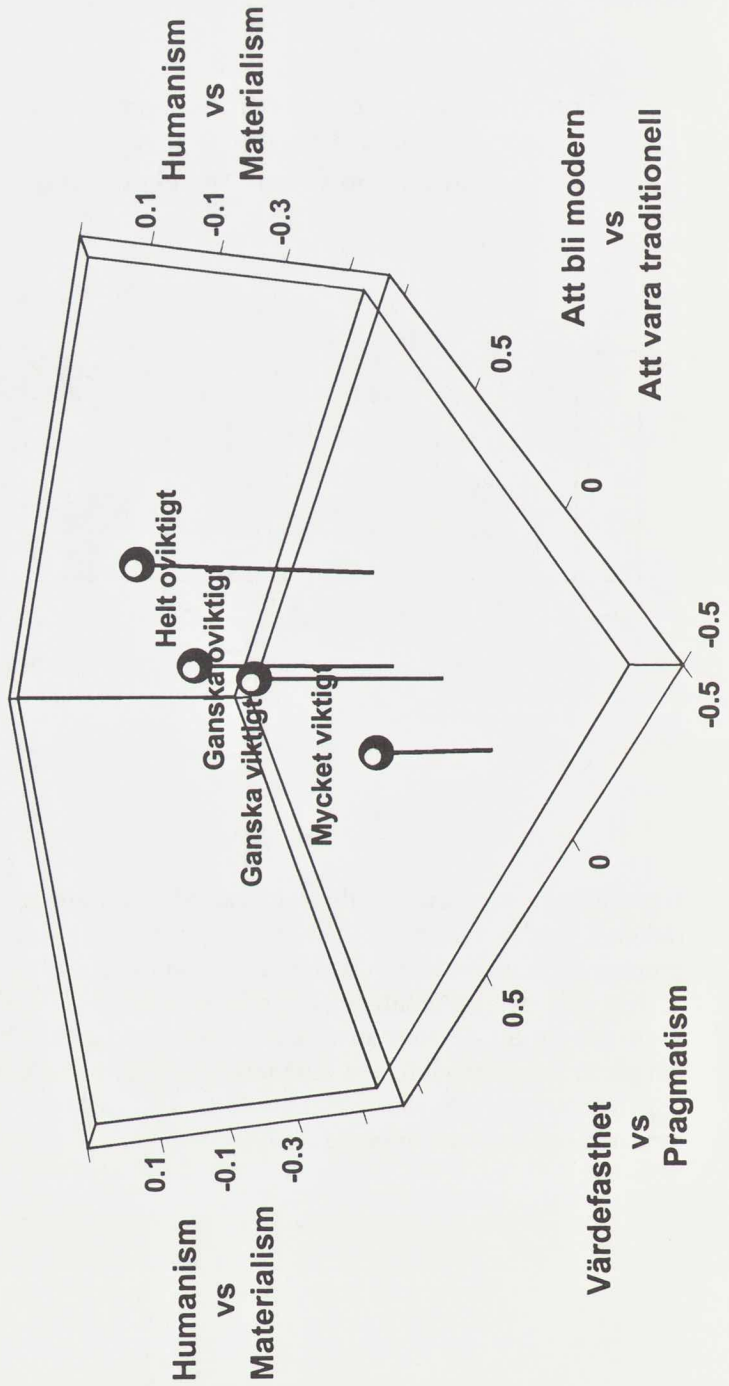
Hur viktiga är svenska framgångar i internationella idrottstävlingar för dig?
Andel som svarat "mycket viktiga"

Uppskattning av svenska elitidrottsframgångar finns mest bland Rättrådiga, Vardagsrealister, Principengagerade och Utmanare. Dessa grupper har materialistiska snarare än humanistiska värderingar.

När alla svarsalternativen till frågan läggs in i värderingsrymden visar det sig att de som anser att svenska internationella idrottsframgångar är "mycket viktiga" i allmänhet har traditionella och materialistiska värderingar. De som svarat att de är "helt oviktiga" har i allmänhet moderna och humanistiska värderingar.

Hur viktiga är svenska framgångar i internationella idrottstävlingar för dig?

Med denna bakgrund är det inte oväntat att de äldre i landet i något större utsträckning än personer under 60 år tycker att svenska idrottsframgångar är mycket viktiga.

Tabell 7:3

	Alla	15-29 år	30-44 år	45-59 år	60+ år
Mycket viktiga	19%	18%	15%	17%	25%
Ganska viktiga	51%	48%	54%	47%	54%
Ganska oviktiga	21%	22%	21%	29%	13%
Helt oviktiga	8%	11%	9%	6%	6%
Vet ej	1%	1%	0%	0%	1%

De som enbart har grundskoleutbildning tycker att svenska framgångar i internationella idrottstävlingar är viktiga i större utsträckning än personer med högre utbildning. Bland högskoleutbildade finner vi den högsta andelen som bedömer svenska idrottsframgångar som oviktiga.

Tabell 7:4

	Grundskola	Gymnasieskola	Högskola, universitet
Mycket viktiga	22%	18%	15%
Ganska viktiga	52%	53%	47%
Ganska oviktiga	17%	21%	29%
Helt oviktiga	7%	8%	9%
Vet ej	2%	0%	0%

Utbildningen och moderniseringen ökar. Den nationella uppslutningen kring svenska framgångar i internationella idrottstävlingar kan därmed inte bli lika universell som förr. Kanske framtidens historiker kommer att finna att giftermålet mellan idrott och nationalism var vanligare på 1900-talet än på 2000-talet.

Appendix 1: TEMOs metodbeskrivning

**Intervjuundersökning om
MOTION OCH IDROTTSUTÖVANDE**

**För Idrottsutredningen och
Valuescope AB, våren 1997**

TD-9720-23

TEMO DIREKT TELEFONOMNIBUS

Undersökning:	Motion och idrottsutövande
Uppdragsgivare:	Idrottsutredningen via Valuescope AB
Målgrupp:	Svenska medborgare 15 år och äldre
Fältarbetsid:	14/5 - 5/6 1997
Kontaktform:	Telefonintervjuer från TEMOs telefoncentral (ett CATI-system)
Urval:	Riksrepresentativt slumpmässigt hushållsurval ur TEMOs telefondatabas. Slumpmässigt individuellt urval 15 år och äldre.
Antal genomförda intervjuer:	2 100 st
Undersökningsansvarig på TEMO:	Hans Alfredson

Publicering eller liknande spridning av resultat eller hänvisning till dessa i annonser, broschyrer etc. förutsätter att en överenskommelse träffats mellan beställaren och TEMO. Se vidare TEMOs publiceringsregler.

Idrottsutredningens undersökning är genomförd via fyra omnibusomgångar om ca 500 intervjuer vardera.

Undersökningen avses generaliseringsbar till hela befolkningen 15 år och äldre.

Råmaterialet har vägts efter en idealmatrix (poststratifierats) med variablerna kön, ålder och hushållsstorlek inom var och en av fem geografiska regioner.

Normalt omfattar TEMOs telefonomnibussar 500 intervjuer per mätetapp för åldersintervallet 15 - 75 år. I vissa omgångar, och i två av dem som ingår i denna studie ingår emellertid 550 intervjuer för åldrarna 15 år och äldre. För att erhålla representativitet avseende detta bredare åldersintervall, blir vägningen med avseende på ålder något större för två av mätetapperna än för övriga två.

Dataansvarig på TEMO för denna undersökning har varit Ann Björklund, dir.tel: 629 60 29.

TEMO DIREKT TEKNISK BESKRIVNING

Omnibusundersökning

TEMO Direkt är en regelbundet återkommande undersökning bland den svenska allmänheten. Undersökningen är en s.k. "omnibus", vilket innebär att frågeformuläret delas mellan olika uppdragsgivare. Undersökningen genomförs på identiskt lika sätt vid varje tillfälle. Detta möjliggör jämförelser över tiden. För varje "buss", dras ett nytt urval.

Kontaktform

Telefonintervjuer, hemtelefonnummer.

Urval

Urvalet består av den svenska allmänheten, 15 till 75 år. Urvalet görs från TEMO:s hushållsbas, baserad på telefonkatalogen, med tillägg av "syntetiska" telefonnummer. De syntetiska numren skapas genom att den sista siffran i telefonnumren dragna ur telefonkatalogen adderas med ett. På detta sätt ingår även hemliga telefonnummer i urvalet. Urvalet är rullande. För varje buss dras ett nytt urval. Telefonnummer där vi ej fått kontakt under den första fältperioden flyttas vidare till nästkommande period. Genom detta förfarande ökas möjligheten att nå generellt svårkontaktade personer. Individurvalet sker genom en filterfråga (senast födda i hushållet). Andelen av befolkningen i åldern 15-75 år utgör 73.1% av befolkningen eller 6.400.000 personer.

Intervjulängd

För att upprätthålla hög intervjukvalitet och undvika trötthetseffekter är intervjutiden begränsad till ca. 20 minuter. Detta innebär att varje buss innehåller ca. 30 frågor, till dessa kommer bakgrundskriterier. Inför varje buss går frågeformuläret muntligen igenom med intervjuarna.

Fältarbete

Intervjuerna genomförs från TEMO:s telefoncentraler. Intervjuerna genomförs under dag- och kvällstid, primärt under kvällstid.

Svarsfrekvens

Om upprepade kontaktförsök med ett utvalt telefonnummer ej leder till kontakt eller att numret kan klassificeras som ej målgruppsaktuell (företag, telefax, modem, abonnent saknas) redovisas numret som bortfall. Svarsfrekvensen i TEMO Direkt är 65 - 75%.

Vissa telefonnummer identifieras aldrig (t.ex. sommarstugor under vinterhalvåret, enmansföretag etc.) Analyser visar att ca. 20% av dessa okontaktade telefonnummer egentligen är att betrakta som A-bortfall, dvs. att de egentligen inte tillhör undersökningspopulationen. Detta gör att den faktiska svarsfrekvensen är högre än den strikt statistiskt redovisade. Avvikelser i undersökningsmaterialet jämfört med undersökningspopulationen beroende på bortfall i olika grupper reduceras till stor del genom vägning (poststratifiering).

Efterbehandling av insamlad data

Insamlad data poststratifieras (se ovan). Detta innebär att om gruppen män, 15 - 29 år, enpersonshushåll, boende i storstad har en högre andel i det insamlade materialet än i undersökningspopulationen vägs denna grupp ned så att den får den andel den har enligt offentlig statistik. Eftersom urvalet är hushållsbaserat skulle t.ex. enpersonshushåll utan denna vägning vara överrepresenterade i det insamlade materialet. Vägningen

görs simultant med alla fyra variablerna kön, ålder, hushållsstorlek och bostadsort.

Dataredovisning

Resultaten redovisas som vertikal procent med "chisquare" där procent-talen uppifrån och ned kolumnvis summerar till 100% eller mera. Via plus- eller minustecken anges vilka värden inom en delgrupp som signifikant avviker från motsvarande värde i totalkolumnen. Plus (+) anger att värdet är signifikant högre, minus (-) att värdet är signifikant lägre.

Tillförlitlighet

Tabellen nedan redovisar felmarginalen för uppmätta procenttal vid olika stickprovsstorlekar. Det sanna procenttalet ligger med 95 procents sannolikhet inom intervallet +/- det antal procentenheter som anges i tabellen.

Urvalets omfång (= bastalet)	Felets storlek när svaren fördelar sig på följande sätt:									
	5-95 %	10-90 %	15-85 %	20-80 %	25-75 %	30-70 %	35-65 %	40-60 %	45-55 %	50-50 %
30 intervjuer	+ 8.0	+ 10.0	+ 13.0	+ 14.6	+ 15.8	+ 16.7	+ 17.4	+ 17.9	+ 18.2	+ 18.3
50 intervjuer	6.2	8.5	10.1	11.3	12.2	13.0	13.5	13.9	14.0	14.1
74 intervjuer	5.0	6.9	8.2	9.2	10.0	10.6	11.0	11.3	11.5	11.5
100 intervjuer	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.5	9.8	9.9	10.0
200 intervjuer	3.1	4.2	5.1	5.6	6.1	6.5	6.8	6.9	7.0	7.1
250 intervjuer	2.8	3.8	4.5	5.1	5.5	5.8	6.0	6.2	6.3	6.3
400 intervjuer	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.8	4.9	5.0	5.0
500 intervjuer	2.0	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.3	4.4	4.5	4.5
1.000 intervjuer	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.0	3.1	3.1	3.2

Om t.ex. 69% svarat "JA" på en fråga och 250 personer har besvarat denna fråga blir felmarginalen 5,8%. vi kan då med 95% sannolikhet säga att det sanna värdet ligger mellan 63,2 och 74,8%. I det fall man vill dubbla säkerheten, dvs. minska felmarginalen till hälften, måste antalet intervjuer fyrdubblas eller i detta fall ökas till 1.000 intervjuer.

Appendix 2: Frågeformuläret och svarens fördelning

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
V20-23 1997

	Kön		Ålder		Ort		Region		Utbildning		Hushållsinkomst							
	Man	Woman	-29	30-44	60+	Mlm	Sth/ Gbg/ der	bygd	Svea land	Göta land	Norr land	Grund skola	<120	120-179	180+			
TAL	210010211079	210310031100	455	570	480	596	6891168	242	751	1036	313	834	787	470	265	332	585	637
Bas: Samtliga Ovägt			552	572	491	488	6451146	312	755	984	364	789	840	466	282	351	608	587

Copyright (c) TEMO AB

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
v20-23 1997

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
TO-	Kvi	15 30 45	Sth/ Gbg/ Stå	Göta	Norr Grund	120' 180'
TAL	Man nna	-29 -44 -59	60+ Mlm der bygd	land land land	Gymn Högre skola	<120 -179 -299 300+
Bas: Samtliga		210010211079	455 570 480 596	6891168 242 751 1036 313	834 787 470	265 332 585 637

Fråga 0

Nu kommer några frågor som handlar om motion och idrottsutövande.

Är Du förvärvsarbetsbetende för närvarande?

Ja	54	60+	49-	34-	83+	87+	16-	57	53	51	57	54	52	34-	66+	71+	16-	38-	68+	79
Nej	45	40-	50+	65+	17-	13-	84+	43	46	48	43	46	48	66+	33-	29-	84+	61+	32-	21
Ej svar	0	0	0	1+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Copyright (c) TEMO AB

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
V20-23 1997

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
			Sth/ Gbg/ Mlm			
TO-	Kvi 15 30 45		Stå Gles Svea Norr Grund			120' 180'
TAL	Man nna -29 -44 -59 60+		der bygd land land skola Gymn Högre		<120 -179 -299 300+	
Bas: Förvärvsarbetar	1141 610 531 156 475 417 93	394 622 125 425 555 161	281 520 336	42 127 399 505		
Fråga 1						
Olika arbeten är olika fysiskt ansträngande. Hur skulle du beskriva ditt dagliga arbete? Är det ett ...						
stillasittande arbete,	23 23 24 17 23 26 25	26 22 19 24 24 21	16- 22 32+	16 11-	22 28	
stillasittande	1 2 1 2 1 1 1 1	2 1 1 1 2 1	2 1 1 1	2 2 1 1	2 1 1	
verkstadsarbete,	31 28 35 22- 29 35 37	35 28 32 36+ 27 30	25- 28 41+	27 28 30 34		
arbete som kräver att stå, gå och sitta, men ej kräver annan fysisk aktivitet	30 25- 35+ 36 32 26 28 26 32 33 26 32	33 33 26 32 34	36+ 32 21-	37 40+ 31 25		
arbete inomhus som innebär att stå och gå, men också innebär moment att lyfta och bära	7 8 5 11+ 8 5 4 5 7 7 7 6 7 8 9+	2- 8 7 7 6	8 9+ 2-	8 7 7 6		
tungt kroppsarbete inomhus, eller ett	6 11+ 0- 12+ 6 5 5 4 7 6 6 7 5 10+	7 5 10+ 7 1-	1- 11 7 4			
tungt kroppsarbete utomhus? Vet ej	1 2 0 1 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 0 0 0	2 1 2 1 2 1 0 0 1 0 0 1 1 1 1 1 1 1	2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1	1 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1	1 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2 1	
Ej svar						

Fråga 2

Om vi nu tänker på hur du kommer till och från ditt dagliga arbete, brukar du då under någon del av året gå eller cykla någon del av vägen?

Ja	52	49	56	67+	49	51	53	52	52	56	56	50	54	41-	55	58	64	52	53	52
Nej	47	50	44	33-	51	49	47	48	48	44	44	50	46	59+	45	42	35	48	47	48
Ej svar	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

Fråga 3

Har du tillgång till motion genom jobbet?

Ja	53	55	50	55	52	54	47	53	52	56	57	49	54	44-	54	58	40	54	52	55
Nej	47	45	49	45	47	45	53	46	48	44	42	50	46	54+	46	42	60	45	48	44
Vet ej	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	2	0	0	1	1	1	1
Bas: Tillgång till motion genom jobbet	601	333	268	85	246	226	44	207	324	70	241	273	88	125	280	193	16	68	207	279

Fråga 4

Utnyttjar du denna möjlighet att motionera?

Ja	52	52	51	59	53	47	57	55	50	54	53	53	46	51	54	50	54	59	52	51
Nej	48	47	49	40	47	53	43	45	50	46	46	47	54	49	46	49	46	41	48	49
Vet ej	0	0	0	1+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
Bas: Utnyttjar möjligheten till motion	313	175	138	50	131	106	25	113	161	38	128	145	40	64	150	97	9	40	107	142

Fråga 5

Betalat arbetsgivaren eller måste du betala själv?

Arbetsgivaren betalar allt	64	67	60	50-	66	68	59	72	58	62	67	61	62	61	68	58	18-	58	64	68
Betalat själv allt	12	11	13	13	9	10	31+	7	15	9	7	16	9	19	9	12	52+	20	10	8
Både/och	18	14	23	22	21	15	5	19	17	18	20	16	19	11	17	24	22	11	20	18
Vet ej	5	7	3	11+	3	6	3	1-	9+	4	4	6	5	6	4	6	11	5	4	4
Ej svar	1	1	1	4	2	2	3	1	1	6+	1	1	4	3	2	7	7	1	1	1

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
v20-23 1997

	Kön		Ålder		Ort	Region		Utbildning	Hushållsinkomst		
	TO- TAL	Man nna	15- 29	30- 44		Sth/ Gbg/ Mlm	Svea land			Göta land	Norr land
Bas: Samtliga	210010211079	455 570	480 596	6891168	242	751 1036	313	834 787	470 265	332 585	637
Fråga 6											
Är du medlem i någon idrotts- eller motionsförening?											
Ja	34	40+ 29-	48+ 36	33 23-	34 35	33 33	36 34	25- 42+	38 38	23- 29	35 43
Nej	66	60- 71+	52- 64	67 77+	66 65	67 67	64 66	75+ 57-	62 0	77+ 71	65 57
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bas: Medlem	720 406	315 219	205 160	136 234	406 81	244 371	105 105	209 334	177 60	97 205	273
Fråga 7											
Är du ledare eller tränare för andra? För barn, ungdomar, vuxna?											
Ja, för barn	7	8 5	10 7	9 -	6 7	9 7	8 8	6 8	7 7	6 4	7
Ja, för ungdomar	7	10 4-	10 7	10 1-	7 8	5 7	8 7	3- 8	12+ 10	7 5	9
Ja, för vuxna	7	7 6	5 8	9 2	5 7	8 6	9 5	7 8	11 8	5 8	8
Summa svar	21	25 15	26 22	28 3	18 22	20 21	23 23	13 23	27 28	21 14	23
Netto svar	15	18 12	18 17	19 3-	14 16	17 14	15 18	11 17	18 16	12 11	17
Nej	84	82 88	82 83	81 95+	85 84	83 86	84 82	88 83	82 84	86 89	83
Ej svar	0	0	0	1+	1	0	0	1	2+	2+	2+
Fråga 8											
Har du något förtroendeuppdrag eller liknande i föreningen?											
Ja	22	26 17-	18 24	27 19	21 21	30 21	21 28	19 25	21 13	17 22	27
Nej	78	74 83+	82 76	73 81	79 79	70 79	72 79	81 75	79 87	83 78	73

Copyright (c) TEMO AB

Fritidsfiskat

Ja	33	45+	23-	40+	40+	32	23-	31	32	46+	35	29-	45+	30	37+	32	24-	27-	38+	39
Nej	66	55-	77+	60-	59-	68	77+	69	68	54-	65	71+	55-	70	62-	68	76+	73+	62-	61
Vet ej	0	0	0	0+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Badat utomhus, besökt friluftsbad

Ja	65	70+	60-	73+	78+	66	47-	69+	64	61	69+	64	61	50-	72+	80+	44-	57-	70+	77
Nej	35	30-	40+	27-	22-	34	53+	31-	36	39	31-	36	39	50+	27-	20-	56+	42+	30-	23
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1+	0	0	0

Sysslat med idrott eller annan motion utomhus

Ja	52	55+	48-	77+	62+	45-	28-	54	51	51	56+	49	49	37-	59+	66+	37-	42-	52	62
Nej	48	45-	51+	23-	38-	55+	72+	46	49	49	44-	51	51	63+	41-	34-	63+	58+	48	38
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sysslat med idrott eller annan motion inomhus

Ja	47	46	48	77+	55+	40-	23-	54+	44-	45	51	46	43	33-	58+	56+	35-	44	48	53
Nej	52	53	52	22-	44-	60+	77+	46-	56+	55	49	54	57	67+	42-	44-	65+	56	52	47
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gått på idrottsevenemang som åskådare

Ja	44	54+	33-	58+	50+	42	28-	40-	44	51+	43	43	49+	39-	52+	39-	30-	39	44	53
Nej	56	46-	66+	42-	50-	57	72+	60+	56	49-	57	57	51-	61+	48-	61+	70+	61	56	47
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
v20-23 1997

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
TO-			Sth/			
TAL	Kvi 15 30 45	Gbg/ Stå Gles Svea Göta Norr Grund				120' 180'
	nna -29 -44 -59	60+ Mlm der bygd land land skola	Gymn Högre	<120 -179 -299	300+	
Bas: Samtliga	210010211079	455 570 480 596	6891168	242 751 1036 313	834 787 470	265 332 585 637
Fråga 9b						
Hur ofta har du gjort det de senaste 12 månaderna?						
<u>sysslät med trädgårdsarbete</u>						
Nej, ingen gång	27 26 28	47+ 23- 13-	13- 25	33+ 23- 29	30 24- 28	27 30+ 21-
Ja, Ngn gång i kvartalet	12 13 11	21+ 11 9-	9- 9-	13 11 15	13 10 15	12 11 14
eller mer sällan (1- 5 ggr/år)						
Ja, Ngn gång i månaden	17 17 18	15 19 20	15 18 21	18 17 19	18 16 19	13 18 21
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	43 44 42	17- 46	56+ 50+	38- 48+ 34-	39- 48+ 36-	43 42 45
Vet ej	1 1 1	1 0 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1

strövat i skog och mark, t ex för att titta på naturen, plocka svamp och bär

Nej, ingen gång	20	21	19	26+	14-	14-	26+	23	19	19	21	19	21	25+	19	13-	16-	14
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan(1- 5 ggr/år)	17	19	15	23+	21+	13-	13-	17	17	18	17	17	20	15	21+	14	16	19
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	27	26	27	28	32+	27	21-	27	26	26	28	26	24	22-	28	33+	22	25
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	36	33	38	23-	33	45+	39	32	37	36	33	38	34	37	31-	40+	31	33
Vet ej	0	1	0	0	0	0	1+	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0+	0

tagit nöjes- och motionspromenader av annat slag, ej i samband med vanliga inköp och liknande

Nej, ingen gång	22	25	20	22	16-	17-	34+	21	24	18	23	22	23	31+	19-	13-	35+	26
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan(1- 5 ggr/år)	6	7	5	9+	7	5	3-	4	6	7	6	6	6	4	8+	5	3	5
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	19	22+	16-	22+	24+	20	10-	20	19	15	20	18	17	14-	21	24+	13-	17
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	53	46-	59+	47-	53	57	54	54	50	60+	51	54	53	50	52	57+	48	51
Vet ej	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

fritidsfiskat

Nej, ingen gång	67	55-	77+	60-	60-	68	77+	69	68	54-	65	71+	55-	70	63-	68	76+	73+
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan(1- 5 ggr/år)	16	18+	13-	21+	22+	13	8-	16	14	21+	19+	12-	18	12-	18	18	12	12
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	11	16+	6-	12	12	11	9	8-	12	13	10	11	14	11	13	8	8	11
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	6	10+	3-	7	6	8	5	6	5	12+	5-	6	13+	7	7	5	4	4
Vet ej	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
V20-23 1997

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst				
			Sth/ Gbg/ Mlm	Göta Norr land land skola	Grund	120' 180' <120 -179 -299 300+				
	TO- TAL	Kvi Man nna	15 -29 -44 -59	45 60+	Svea der byggd land land skola	Gymn Högre	<120 -179 -299 300+			
Bas: Samtliga	210010211079	455 570 480 596	6891168	242 751 1036 313	834 787 470	265 332 585 637				
Fråga 9b										
Hur ofta har du gjort det de senaste 12 månaderna?										
badat utomhus, besökt friluftsbad										
Nej, ingen gång	35	30- 40+	27- 22- 34	53+ 31- 36	39 31- 36	39 31- 36	50+ 28- 20-	56+ 43+ 30- 23		
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/ år)	25	27+ 22- 26	30+ 28	16- 24	24 30 26	22 28	17- 29+ 30+	17- 22 25 30		
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	23	25 21	25 28+ 22	16- 24	22 19 24	22 21	19- 23	28+ 16- 18	27+ 26	
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	17	17 17	20 19	15 14	20 17	12- 19	18 11-	13- 19	21+ 12- 15	17 21
Vet ej	1	1 1 1	1 1 1	0 1 1	1 1 1	1 1 1	0 1 1	1 1 1	1 1 1	
sysslat med idrott eller annan motion utomhus										
Nej, ingen gång	48	45- 52+	23- 38- 55+	72+ 46	49 49	44- 51	51 63+	41- 34-	63+ 58+	48 38
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/ år)	5	4 5	6 7+	5 2-	4 5	4 4	5 5	3- 5	6 5	3 4 6
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	11	13+ 9	15+ 15+	7- 6-	11 10	14 12	9 12	6- 13+	16+ 6-	7- 13 13
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	36	38 34	56+ 39	33 21-	38 36	32 39	36 31	28- 41+	43+ 26-	35 43
Vet ej	0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	1+ 0 0	0 0 0

sysslat med idrott eller annan motion inomhus

Nej, ingen gång	53	54	52	23-	45-	60+	77+	46-	56+	55	49	54	57	67+	42-	44-	65+	56	52	47
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/år)	4	4	3	5	5	3	2-	4	4	3	4	3	4	3	4	4	2	3	5	4
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	9	8	9	12+	12+	8	3-	9	8	8	10	8	7	5-	10	12+	8	7	11	9
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	35	34	36	60+	38	29-	18-	40+	32-	34	37	35	32	25-	43+	39+	25-	34	33	39
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

gått på idrottsevenemang som åskådare

Nej, ingen gång	56	46-	67+	42-	50-	58	72+	60+	56	49-	57	57	51-	61+	48-	61+	70+	61	56	47
Ja, Ngn gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/år)	23	28+	19-	32+	25	21	16-	24	23	22	25	22	24	22	26+	20	16-	20	24	26
Ja, Ngn gång i månaden (6-20 ggr/år)	13	17+	9-	18+	15	12	9-	11	13	18+	11	14	15	11	14	14	10	13	12	16
Ja, Ngn gång i veckan eller oftare (mer än 20 ggr/år)	7	9+	5-	8	10+	9	3-	5-	8	10	6	7	10	5-	11+	5	4-	6	8	11
Vet ej	0	0	0	0	0	0+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
v20-23 1997

Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
TO-	Kvi 15 30 45	Sth/ Gbg/ Stä Gles Svea Götta Norr Grund			120' 180'
TAL	Man nna -29 -44 -59 60+	Mlm der bygd land land skola Gymn Högre			<120 -179 -299 300+
Bas: Samtliga	210010211079 455 570 480 596	6891168 242 751 1036 313	834 787 470	265 332 585	637

Fråga 10

Jag skall nu läsa upp olika motionsaktiviteter och ber att du säger om du brukar ägna dig åt det.

Jogging

Ja	34 41+ 27- 61+ 43+ 28- 10-	36 33 33 37 34	29- 25-	41+ 39+	21- 23-	35 42
Nej	66 59- 73+ 39- 57- 72+ 90+	64 67 67 63 66	71+ 75+	59- 61-	79+ 77+	65 58

Löpning, frildrott

Ja	9 12+ 6- 21+ 10 4-	8 9 10 8 9	9 9	7 10	9 5-	8 8 9
Nej	91 88- 94+ 79- 90 96+ 98+	92 91 90 92 91	91 91	93 90	91 95+	92 92 91
Vet ej	0 0 0	0 0 0	0	0	0	

Promenader.

Ja	90 85- 95+ 85- 90 92 93+	90 90 93 91 89	91 89	90 90	93+ 87	93 91 91
Nej	10 15+ 5- 14+ 10 8 7-	10 10 7 9 11	8 11	10 7-	13 7	9 9 9
Vet ej	0 0 0	0+	0+	0	0	

Gymnastik

Ja	27	18-	36+	26	24	29	30	30	25	29	27	25	29	24	29	26	30	26	24
Nej	73	82+	64-	74	76	71	70	70	75	71	72	73	75	76	71	74	70	74	76
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Workout, aerobic, styrketräning

Ja	25	24	26	55+	32+	15-	4-	29+	23	23	28	24	21	16-	33+	29+	19-	20	26
Nej	75	76	74	45-	68-	85+	96+	71-	77	77	72	76	79	84+	67-	71-	81+	80	74

Simning

Ja	40	36-	44+	45+	48+	37	32-	43	39	37	41	42	33-	33-	44+	46+	34-	37	42
Nej	60	64+	56-	55-	52-	63	68+	57	61	63	59	58	67+	67+	56-	54-	66+	63	58
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0+	0	0

Vattengymnastik

Ja	8	3-	12+	4-	8	10	9	8	8	9	8	7	10	7	9	9	7	9	8
Nej	92	96+	87-	95+	92	90	90	92	92	91	92	92	90	93	91	91	93	90	92
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Cykling

Ja	68	65	71	69	70	73+	61-	61-	71+	76+	66	68	75+	65-	71	70	59-	64	72
Nej	32	34	29	31	29	27-	38+	39+	29	24-	34	32	25-	35+	29	30	41+	35	28
Vet ej	0	0	0	0	0	0	0	0+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Skridskoåkning

Ja 20 24+ 17- 29+ 30+ 18 7- 24+ 19 16 21 22 22 14- 13- 24+ 26+ 8- 16- 19 29
 Nej 80 76- 83+ 71- 70- 82 93+ 76- 81 84 79 78 86+ 87+ 76- 74- 92+ 84+ 81 71

Golf

Ja 9 13+ 6- 12+ 10 10 6- 11 9 7 9 10 7 6- 10 14+ 4- 6 7- 16
 Nej 91 87- 94+ 88- 90 90 94+ 89 91 93 91 90 93 94+ 90 86- 96+ 94 93+ 84

Tennis, badminton, squash

Ja 17 25+ 10- 34+ 22+ 11- 3- 19 16 15 18 17 15 11- 21+ 22+ 13 15 16 21
 Nej 83 75- 90+ 66- 78- 89+ 97+ 81 84 85 82 83 85 89+ 79- 78- 87 85 84 79

Någon annan motionsaktivitet

Ja 18 20 17 31+ 19 15 10- 19 18 19 20 17 17 15- 21 20 19 14 20 18
 Nej 82 80 83 69- 81 85 89+ 81 82 81 80 82 83 85+ 79 79 81 86+ 80 81
 Vet ej 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Någon aktivitet
 Ingen aktivitet

98 97 99 99 98 98 96- 99 97 98 98 98 97 96- 99 100+ 96- 98 98 99
 2 3 1 1 2 2 4+ 1 3 2 2 2 3 4+ 1 - 4+ 2 2 1

Enstaka, 1-2 st

23 22 24 9- 15- 24 41+ 23 24 20 21 24 26 34+ 16- 17- 39+ 31+ 18- 16
 3- 5 st 47 44 49 39- 49 52+ 47 45 48 47 47 48 44 44 50 47 40- 46 54+ 47
 6-10 st 27 30 25 49+ 34+ 22- 8- 29 25 30 26 26 18- 33+ 35+ 16- 20- 26 35
 11-15 st 1 1 0 2+ 1 0 - 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
 Medelvärde 4.3 4.5 4.0 5.7 4.7 3.9 3.0 4.4 4.1 4.4 4.4 4.2 4.1 3.6 4.6 4.7 3.4 3.8 4.3 4.7

TEMO
v20-23 1997

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

Vertikal procent 7 okt 97

Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
TO-	Kvi 15 30 45	Sth/ Gbg/ Stå Gles Göta Norr Grund			120' 180'
TAL	Man nna -29 -44 -59 60+ Mjm der bygd land land land skola		Gymn Högre	<120 -179 -299 300+	
Bas: Samtliga	210010211079 455 570 480 596 6891168	242 751 1036 313 834 787 470	265 332 585 637		

Fråga 11

Ungefär hur många motionstimmar i månaden blir det? Bortse från resor till och från, omklädnng etc.

1- 4 timmar	16 17 15 14 18 17 15 16 15 18 16 15 18 13	17 16 13	21+ 15 16 13
5- 9 timmar	17 18 16 15 20 19 15 18 17 15 19+ 13 14- 18 21+	10- 12- 19 20	
10-14 timmar	17 18 17 19 20 19 13- 18 17 17 18 17 17 15 18 20 13- 19 20 16		
15-24 timmar	21 21 21 25 23 19 17- 23 20 22 23 19 22 20 22 21 18 18 21 27		
25+ timmar	19 18 20 22 14- 18 23+ 19 19 20 20 15- 19 20 18 25+ 24+ 16 18		
Medelvärde	17.217.117.318.915.016.518.9 16.917.8 15.2 17.4 17.6 15.2 17.2 17.1 17.4 20.5 18.9 15.8 16.7		
Vet ej/Ej svar	10 8- 12+ 7- 6- 8 17+ 7- 11 9 8 9 16+ 15+ 7- 6- 14+ 13 7- 5		

Fråga 12

Har du deltagit i någon idrotts- eller motionstävling under det senaste året?

Ja	17 23+ 12- 33+ 18 14 5- 17 17 17 17 17 17 17 14 11- 22+ 19 10- 12- 17 22		
Nej	83 77- 88+ 67- 81 86 95+ 83 83 83 83 83 86 88+ 78- 81 90+ 88+ 83 78		
Vet ej	0 0 0 0 0 0 0 0+ 0 0		

Fråga 13

Om vi nu ser till den motion du får på din fritid så har jag här en beskrivning av olika motionstyper. Vilken av de här sju grupperna passar du själv bäst in i om vi ser till året som helhet?

Får praktiskt taget ingen motion alls	4	4	4	3	4	3	6+	4	4	4	4	4	6	6+	3	2-	11+	4	3	2
Får litet motion av enklaste slag då och då	27	22-	31+	18-	24	27	36+	27	24	27	24	27	26	28	34+	23-	40+	29	23	21
Får regelbundet lätt motion genom olika aktiviteter beroende på säsong	34	34	35	27-	35	41+	35	33	35	37	34	35	33	31	35	39+	23-	35	40+	36
Får regelbundet ganska mycket motion genom olika säsonsaktiviteter	17	20+	14-	18	19	18	12-	18	16	17	18	16	17	13-	18	22+	13	14	17	22
Motionerar på fasta tider varje vecka	12	11	12	17+	13	9	8-	13	10	14	11	12	11	10	13	12	12	8-	12	14
Deltar i organiserad klubbträning	2	4+	1-	7+	2	1-	1-	2	3	2	2	3	2	2	3	2	3	2	2	2
Är aktiv idrottsman med regelbunden träning och tävlingar då och då.	3	5+	2-	10+	3	1-	-	3	4	2	3	4	2	2	5+	2	2	3	3	3
Inget av dessa passar in/Vet ej	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	2+	1	1	0	1	1	0
Ej svar	0	0	0	0	1+	0	0	1+	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Fråga 14

Om du ser på all den motion du får i vardagslivet, det vill säga i arbetet, på resor till och från arbetet och på fritiden, tycker du då att du själv får ... ?

Alldeles för litet motion	10	9	12	9	11	12	10	11	10	9	11	10	12	9	12	11	12	10	10	11
För litet motion	19	18	20	17	25+	22	13-	21	19	16	20	18	19	17	20	22	19	16	19	22
Något för litet motion	20	20	20	19	25+	24+	12-	21	19	21	18	22	18	14-	23	26+	14-	15-	25+	25
Lagom eller tillräcklig motion	46	48	44	49	34-	38-	60+	43	46	51	47	44	48	55+	41-	37-	49	54+	43	38
Något mer motion än nödvändigt	3	3	3	4	3	3	2	3	3	2	2	4	2	2	3	3	2	4	3	3
Mycket mer motion än nödvändigt	1	2+	0-	2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1
Ej svar	1	1	1	-	1	0	2+	0	1	1	1	1	1	2+	1	-	2+	1	1	0

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

TEMO
v20-23 1997

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst
TO-	Kvi	15 30 45	Sth/	Göta	Norr Grund	120' 180'
TAL	Man	-29 -44 -59	60+ Mlm	der bygd land land	skola Högre	<120 -179 -299 300+
Bas: Motionerar	1996	9711025	442 543 464 547	6581110	228 717 989 290	774 759 457 235 316 565 621
Fråga 15						
Föredrar du att motionera ensam, tillsammans med familjen eller i grupp tillsammans med andra människor?						
Helt ensam	34 35 33 31 31 33 39+	32 33 42+	35 32 40+	37 30-	34 41+	35 32 32
Tillsammans med familjen	24 24 23 6- 21 33+ 33+	21 26 19	22 26 22	27 20-	25 12-	19 26 30
Tillsammans med andra människor	41 39 44 61+ 45 35- 28-	46+ 40 37 42 41 39	36- 49+	38 44 43	40 38	
Summa svar	99 98 100 99 97 101 99	99 99 98 99 98	99 100 99	99 99 98	97 97 98	97 97 98 101
Netto svar	96 96 97 98 95 96 97	97 96 96 96 96	97 96 96 96 96	97 97 95 97 95	97 95 96 97	97 95 96 97
Vet ej	3 3 3 2 5 3 2	3 3 4 3 3 4	2 3 3 4	2 3 4 2 3 4	2 3 4 2 3 4	2 3 4 2 3 4 3
Ej svar	0 1 0 0 1 1 1	1 1 0 1 0 1 0	1 0 1 0 1 0	1 0 0 1 0 0	1 0 0 1 1+	0 0 0 1 1+ 0 0
Fråga 16						
Motionerar du i skolor eller andra kommunala anläggningar?						
Ja	34 35 32 60+ 38+ 27- 14-	34 33 36 32 34 34	26- 40+	36 26-	35 35	35 35
Nej	66 65 67 40- 62- 73+ 86+	65 67 64 68 65 66	74+ 60-	63 73+	73+ 65 65	65 65
Vet ej	0 0 0 0 0 0 0	1 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0	1 1 1	0 0 0 1 1 0	0 0 0 1 1 0

Fråga 17																				
Motionerar du i privat motionshall, gym eller bad?																				
Ja	29	30	28	49+	38+	21-	12-	39+	25-	23-	35+	27	21-	18-	36+	38+	22-	22-	29	36
Nej	70	69	71	50-	61-	79+	87+	60-	75+	77+	64-	72	79+	82+	63-	60-	77+	78+	71	64
Vet ej	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0
Fråga 18																				
Motionerar du i någon anläggning eller bana som ägs av förening eller klubb?																				
Ja	24	28+	19-	38+	25	21	13-	23	25	22	25	24	20	18-	27+	28+	19	20	21	30
Nej	75	71-	79+	60-	74	79	86+	76	74	78	74	75	79	81+	71-	72	81	79	78	69
Vet ej	1	1	1	2+	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	2	1	0
Fråga 19																				
Motionerar du i korpens regi?																				
Ja	9	11+	6-	13+	9	8	6-	6-	10	11	9	9	10	7	12+	8	5-	8	10	10
Nej	91	88-	93+	86-	91	92	94+	93+	90	89	91	91	90	93	88-	92	95+	91	90	90
Vet ej	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Fråga 20																				
Hur mycket kostar motionen dig på en månad? Räkna med allt - avgifter, utrustning, kläder.																				
0 kr	44	43	45	24-	34-	49+	66+	40	46	46	44	43	50	60+	34-	34-	55+	56+	43	35
1- 50 kr	11	10	12	12	13	13	7-	10	11	12	10	12	10	8-	13	13	8	11	13	13
51-119 kr	12	13	11	14	17+	11	6-	12	11	14	12	11	13	8-	15+	13	8	9	13	13
120-299 kr	12	13	11	20+	14	10	6-	15	11	9	15+	12	8-	7-	15+	17+	9	8-	13	15
300+ kr	13	15+	11-	21+	15	11	6-	15	12	11	13	13	12	8-	17+	16	11	8-	12	19
Medelvärde (har kostnad)	257	303	206	271	278	240	203	292	238	239	266	250	258	229	261	276	298	216	196	308
Medelvärde (alla)	134	166	102	199	177	115	55	164	119	120	142	133	119	77	167	175	121	85	107	194
Vet ej/Ej svar	8	5-	10+	10	7	6	9	8	8	7	7	9	8	9	6	7	8	7	5-	6

TEMO
v20-23 1997

Vertikal procent 7 okt 97

IDROTTSUTREDNINGEN 1997

Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst														
		Sth/ Gbg/ Mlm	Göta Svea Norr land	Grund skola	120' 180' <120 -179 -299 300+														
TO- TAL	Man Kvi nna	60+ -59 -44 -29 30 45	der bygd land land land	Gymn Högre															
959	504	455	292	320	210	136	340	513	107	356	480	123	236	455	268	87	116	292	368

Bas: Läger ner pengar
på utr./kläder

Fråga 21

Skulle du säga att detta belopp är en stor eller liten post i hushållet? År

Mycket stor (4)	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	4	1	0	2
Ganska stor (3)	10	7	12	13	6-	9	13	9	10	7	9	11	7	13+	8	18+	13	7	7
Ganska liten (2)	42	42	41	49+	40	37	37	43	41	41	45	41	38	39	45	39	46	34	43
Mycket liten (1)	46	48	44	36-	53+	50	48	45	46	50	43	47	53	44	45	49	31-	50	51
Medelvärdet	1.7	1.6	1.7	1.8	1.5	1.6	1.7	1.7	1.7	1.6	1.7	1.7	1.6	1.7	1.6	1.6	1.9	1.6	1.6
Vet ej	1	1	1	1	0	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	0
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bas: Motionerar

1996	9711025	442	543	464	547	6581110	228	717	989	290	774	759	457	235	316	565	621
------	---------	-----	-----	-----	-----	---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Fråga 22																				
Hur stor del av din motion sker med en ledare eller tränare?																				
Mycket stor (4)	6	4-	7+	13+	4	3-	3-	7	5	4	7	5	4	5	7+	3	5	6	5	5
Ganska stor (3)	11	8-	13+	23+	9	7-	5-	12	9	11	10	11	9	9	11	11	10	9	11	8
Ganska liten (2)	13	10-	15+	20+	13	11	9-	14	13	11	13	14	10	10-	15	15	10	11	12	14
Mycket liten (1)	9	9	8	11	11+	10	4-	9	9	10	9	8	5-	10	12+	5-	5-	5-	9	12
Ingen (0)	62	69+	55-	33-	63	68+	79+	58-	64	64	60	61	69+	70+	56-	58	70+	68+	63	60
Medelvärdet	0.9	0.7	1.1	1.7	0.8	0.7	0.5	1.0	0.8	0.8	0.9	0.9	0.7	0.7	1.0	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8
Vet ej	0	0	0	0	1+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1+	0	0	0
Bas: Motionerar med ledare/tränare																				
	754	302	453	295	200	143	116	276	397	81	284	381	89	226	335	190	69	101	204	244
Fråga 23																				
Får ledaren eller tränaren någon lön?																				
Ja	56	44-	63+	62+	50	51	55	58	54	53	54	57	53	51	54	64+	53	58	52	57
Nej	30	47+	19-	26	32	35	34	28	30	38	30	29	37	34	31	24-	32	23	36	30
Vet ej	14	9-	18+	13	19	14	11	14	16	10	16	14	10	15	15	13	16	19	12	13
Bas: Tränare/ledare får lön																				
	419	134	285	182	100	73	64	160	216	43	154	218	47	116	181	121	36	59	106	140
Fråga 24																				
Vem betalar ledarens eller tränarens lön? Är det ni som motionerar, kommunen, riksdrottsförbundet, Friskis & svettis eller något företag?																				
Vi som motionerar	29	34	27	26	30	39	26	30	26	21-	34	31	17-	32	36	34	22	32	36	36
Kommunen	19	20	19	23	8-	17	31+	16	20	30	21	16	29	37+	10-	16	28	23	10-	15
Idrottsförening	16	24+	12	20	16	7-	12	7-	22+	17	15	15	21	13	18	14	10	16	18	15
Friskis & svettis	8	5	10	5	14+	12	5	12	7	1	11	8	-	4	9	11	10	2	13	8
Företag	14	10	16	12	15	20	12	20+	10	14	17	13	9	10	16	15	17	10	19	15
Annat	5	1	7	2-	9	4	10	6	5	2	5	6	2	5	5	6	3	11+	7	3
Summa svar																				
	92	95	90	87	92	99	96	91	92	91	89	93	93	86	90	99	103	85	98	93
Netto svar	85	89	83	82	85	90	89	85	86	80	84	86	83	81	84	91	93	82	89	86
Vet ej	15	11	17	18	15	10	11	15	14	19	16	14	16	19	15	9	6	18	11	14
Ej svar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1+	1	1	0	0	0	1+	0	0	0	0

TEMO
v20-23 1997

IDROTTSUTREDNINGEN 1997
Vertikal procent 7 okt 97

	Kön	Ålder	Ort	Region	Utbildning	Hushållsinkomst																			
TO- TAL	Kvi Man	15 29	30 -44	45 -59	Stå der	Göta land	Svea bygd	Norr land	Grund skola	120' -179	180' -299	300+													
Bas: Motionera i mer än en anl.	551	303	248	230	180	87	54	185	303	63	207	274	71	146	258	145	50	67	155	194					
Fråga 24b Vilken motionsanläggning använde Du senast? Var det?																									
En skola, kommunal anläggning	43	43	42	48	35-	47	42	35-	44	63+	39	42	57+	42	36	37	36	45	39						
Privat motionshall, gym eller bad	28	25	31	27	31	19	36	34	26	21	30	27	24	26	27	31	27	33	26	29					
Anläggning som ägs av företag, klubb	21	24	17	21	24	27	6-	23	22	13	22	23	12	12-	23	27	28	18	20	27					
En som drivs i Korpens regi	3	4	3	2	5	3	8	2	5	1	2	5	3	5	3	2	2	8+	3	3					
Annat	3	3	3	0-	4	4	6	3	2	3	4	2	3	3	3	1	5	3	3	2					
Vet ej	2	1	4	2	2	1	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1					

Copyright (c) TEMO AB

Appendix 3: Koordinater för aktiviteter och utrustning i värderingsrymden

Aktiviteter

T	-0.0300757	0.0574038	-0.046883
M	0.0298148	0.0325517	-0.0146956
f	-0.0785442	-0.205999	-0.153053
B	0.0794611	-0.104487	-0.0427463
Ut	0.104647	-0.17383	-0.00312166
In	0.185284	-0.192257	0.0740715
Å	-0.0380796	-0.256872	-0.111627
J	0.085854	-0.294945	-0.0298097
L	0.133738	-0.501036	0.0355394
P	0.0118765	0.0437504	-0.00619949
g	0.114042	0.164014	0.12432
A	0.310598	-0.36113	0.19015
sim	0.165288	-0.0321286	-0.00221313
v	-0.0565771	0.316598	0.174679
C	0.062161	0.0398947	-0.0237688
F	-0.00621455	-0.260408	-0.101084
i	-0.0271235	-0.672947	-0.197553
S	0.102305	-0.0817015	-0.101501
s	0.123245	-0.150164	-0.0390434
G	0.0100251	-0.39961	-0.226684
R	0.0988835	-0.470435	-0.126485

Utrustning

L	0.0135008	0.0425242	-0.0753856
S	0.159187	-0.239153	-0.0449885
C	0.0340124	-0.0135542	-0.0134088
s	0.0666282	-0.136226	-0.0159436
ls	0.211835	-0.0655585	-0.0407915
f	-0.150511	-0.142196	-0.233233
K	0.0301949	-0.0497633	-0.0111187
G	0.0116863	-0.378484	-0.205009
mc	-0.071395	0.00970267	-0.0434268
mr	0.112277	-0.192255	0.0826936
R	0.071153	-0.178996	-0.0449029
c	0.0498951	-0.0833178	-0.0291077
J	0.0476754	-0.0431718	2.43499E-005
Fs	-0.0986114	-0.524578	-0.0897292
F	-0.00621455	-0.260408	-0.101084
I	-0.0575858	-0.365747	-0.170268
Sb	0.149738	-0.305088	0.148662
Rb	0.134281	-0.407581	-0.0485014
Rs	0.340743	-0.409005	0.166503

KUNGL. BIBL.
1998 -01-27
STOCKHOLM

Statens offentliga utredningar 1997

Kronologisk förteckning

1. Den nya gymnasieskolan – steg för steg. U.
2. Inkomstskattelag, del I-III. Fi.
3. Fastighetsdataregister. Ju.
4. Förbättrad miljöinformation. M.
5. Aktivt lönebidrag. Ett effektivare stöd för arbetshandikappade. A.
6. Länsstyrelsernas roll i trafik- och fordonsfrågor. K.
7. Byråkratin i backspegeln. Femtio år av förändring på sex förvaltningsområden. Fi.
8. Röster om barns och ungdomars psykiska hälsa. S.
9. Flexibel förvaltning. Förändring och verksamhetsanpassning av statsförvaltningens struktur. Fi.
10. Ansvar för valutapolitiken. Fi.
11. Skatter, miljö och sysselsättning. Fi.
12. IT-problem inför 2000-skiftet. Referat och slutsatser från en hearing anordnad av IT-kommissionen den 18 december. IT-kommissionens rapport 1/97. K.
13. Regionpolitik för hela Sverige. N.
14. IT i kulturens tjänst. Ku.
15. Det svåra samspelet. Resultatstyrningens framväxt och problematik. Fi.
16. Att utveckla industriforskningsinstitutet. N.
17. Skatter, tjänster och sysselsättning. + Bilagor. Fi.
18. Granskning av granskning. Den statliga revisionen i Sverige och Danmark. Fi.
19. Bättre information om konsumentpriser. In.
20. Konkurrenslagen 1993-1996. N.
21. Växa i lärande. Förslag till läroplan för barn och unga 6-16 år. U.
22. Aktiebolagets kapital. Ju.
23. Digital demokrati. Ett seminarium om Teknik, demokrati och delaktighet den 8 november 1996 anordnat av Folkomröstningsutredningen, IT-kommissionen och Kommunikationsforskningsberedningen. IT-kommissionens rapport 2/97. K.
24. Välfärd i verkligheten – Pengar räcker inte. S.
25. Svensk mat – på EU-fat. Jo.
26. EU:s jordbrukspolitik och den globala livsmedelsförsörjningen. Jo.
27. Kontroll Reavinst Värdepapper. Fi.
28. I demokratins tjänst. Statstjänstemannens roll och vårt offentliga etos. Fi.
29. Barnpornografi. Innehavskriminalisering m.m. Ju.
30. Europa och staten. Europeiseringens betydelse för svensk statsförvaltning. Fi.
31. Kristallkulan – tretton röster om framtiden. IT-kommissionens rapport 3/97. K.
32. Följdragstiftning till miljöbalken. M.
33. Att lära över gränser. En studie av OECD:s förvaltningspolitiska samarbete. Fi.
34. Övervakning av miljön. M.
35. Ny kurs i trafikpolitiken + bilagor. K.
36. Bekämpande av penningtvätt. Fi.
37. Ett tekniskt forskningsinstitut i Göteborg. U.
38. Myndighet eller marknad. Statsförvaltningens olika verksamhetsformer. Fi.
39. Integritet Offentlighet Informationsteknik. Ju.
40. Unga och arbete. In.
41. Staten och trossamfunden Rättslig reglering – Grundlag – Lag om trossamfund – Lag om Svenska kyrkan. Ku.
42. Staten och trossamfunden Begravningsverksamheten. Ku.
43. Staten och trossamfunden Den kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga egendomen och de kyrkliga arkiven. Ku.
44. Staten och trossamfunden Svenska kyrkans personal. Ku.
45. Staten och trossamfunden Stöd, skatter och finansiering. Ku.
46. Staten och trossamfunden Statlig medverkan vid avgiftsbetalning. Ku.
47. Staten och trossamfunden Den kyrkliga egendomen. Ku.
48. Arbetsgivarpolitik i staten. För kompetens och resultat. Fi.
49. Grundlagsskydd för nya medier. Ju.
50. Alternativa utvecklingsvägar för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Jo.
51. Brister i omsorg – en fråga om bemötande av äldre. S.
52. Omsorg med kunskap och inlevelse – en fråga om bemötande av äldre. S.
53. Avskaffa reklamskatten! Fi.
54. Ministern och makten. Hur fungerar ministerstyre i praktiken? Fi.
55. Staten och trossamfunden. Sammanfattningarna av förslagen från de statliga utredningarna. Ku.
56. Folket som rådgivare och beslutsfattare. + Bilaga 1 och 2. Ju.
57. I medborgarnas tjänst. En samlad förvaltningspolitik för staten. Fi.
58. Personalutrymning. A.
59. Svenskhemmet Voksenåsens förvaltningsform. Ku.
60. Betal-TV inom Sveriges Television. Ku.
61. Att växa bland betong och kotor. Ett delbetänkande om barns och ungdomars

Statens offentliga utredningar 1997

Kronologisk förteckning

- uppväxtvillkor i storstädernas utsatta områden från Storstadskommittén. S.
62. Rosor av betong.
En antologi till delbetänkandet Att växa bland betong och kojor från Storstadskommittén. S.
63. Sverige inför epokskiftet.
IT-kommissionens rapport 5/97. K.
64. Samhall. En arbetsmarknadspolitisk åtgärd + Bilagedel. A
65. Polisens register. Ju.
66. Statsskuldpolitiken. Fi.
67. Återkallelse av uppehållstillstånd. UD.
68. Grannlands-TV i kabelnät. Ku.
69. Besparingar i stort och smått. U.
70. Totalförsvaret och frivilligorganisationerna – uppdrag, stöd och ersättning. Fö.
71. Politik för unga.
+ 2 st bilagor. In.
72. En lag om socialförsäkringar. S.
73. Inför en svensk policy om säker elektronisk kommunikation. Referat från ett seminarium anordnat av IT-kommissionen, Närings- och handelsdepartementet och SEIS den 11 december 1996. IT-kommissionens rapport 6/97. K.
74. EU:s jordbrukspolitik, miljön och regional utveckling. Jo.
75. Bosättningsbegreppet. Skatterättsliga regler för fysiska personer. Fi.
76. Invandrare i vård och omsorg
– en fråga om bemötande av äldre. S.
77. Uppföljning av inkomstkattelagen. Fi.
78. Medelsförvaltning i kommuner och landsting. In.
79. Försäkringsmäklare. En lagöversyn av Försäkringsmäklarutredningen. Fi.
80. Reformerad stabsorganisation. Fi.
81. Allmännyttiga bostadsföretag.
+ Bilaga. In.
82. Lika möjligheter. In.
83. Om makt och kön – i spåren av offentliga organisationers omvandling. A.
84. En hållbar kemikaliepolitik. M.
85. Förmån efter inkomst – Samordnat inkomst begrepp för bostadsstöden och nya kvalifikationsregler för rätt till sjukpenninggrundande inkomst. S.
86. Punktskatteskattkontroll av alkohol, tobak och mineralolja, m.m. Fi.
87. Kvinnor, män och inkomster.
Jämställdhet och oberoende. A.
88. Upphandling för utveckling. N.
89. Handeln med skrot och begagnade varor. N.
90. Ändrad organisation för det statliga plan-, bygg- och bostadsväsendet. In.
91. Jaktens villkor – en utredning om vissa jaktfrågor. Jo.
92. Medieföretag i Sverige – Ägande och strukturförändringar i press, radio och TV. Ku.
93. Hantering av fel i utjämningsystemet för kommuner och landsting. In.
94. Konkursneutrala transportbidrag. N.
95. Forum för världskultur
– en rapport om ett rikare kulturliv. Ku.
96. Lokalförsköning och fastighetsägande.
En utvärdering av statens fastighetsorganisation. Fi.
97. Skydd av skogsmark. Behov och kostnader. M.
98. Skydd av skogsmark. Behov och kostnader.
Bilagor. M.
99. En ny vattenadministration. Vatten är livet. M.
100. Nya samverkansformer inom den sjöhistoriska museiverksamheten. Ku.
101. Behandling av personuppgifter om totalförsvarspiktiga. Fö.
102. Mat & Miljö. Svensk strategi för EU:s jordbruk i framtiden. Jo.
103. Rapport med förslag om sändningsorter. Ku.
104. Polis i fredens tjänst. UD.
105. Agenda 21 i Sverige.
Fem år efter Rio – resultat och framtid. M.
106. En fond för unga konstnärer. Ku.
107. Den nya gymnasieskolan
– problem och möjligheter. U.
108. Att lämna skolan med rak rygg – Om rätten till skriftspråket och om förskolans och skolans möjligheter att förebygga och möta läs- och skrivsvårigheter. U.
109. Myndighetsansvaret för transport av farligt gods. Fö.
110. Säkrare obligationer? Fi.
111. Branschsanering - och andra metoder mot ekobrott. Ju.
112. En samordnad militär skolorganisation.
113. Mot halva makten – elva historiska essäer om kvinnors strategier och mäns motstånd. A.
114. Styrsystem och jämställdhet. Institutioner i förändring och könsmaktens framtid. A.
115. Ljusnande framtid eller ett långt farväl?
Den svenska välfärdsstaten i jämförande belysning. A.
116. Barnets bästa i främsta rummet. FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas i Sverige. S.
116. Barnets bästa – en antologi. S.
-

Statens offentliga utredningar 1997

Kronologisk förteckning

117. Nobelcenter i Stockholm – ett informations- och aktivitetscentrum kring naturvetenskap, kultur och samhälle. Ku.
118. Delade städer. S.
119. En tydligare roll för hälso- och sjukvården i folkhälsoarbetet. S.
120. Vuxenpedagogik i Sverige. Forskning, utbildning, utveckling. En Kartläggning. U.
121. Skolfrågor – Om skola i en ny tid. U.
122. Rättigheter i luftfartyg. K.
123. Ett effektivare näringsförbud. N.
124. IT-kommissionens hearing om den nya medie- och programvaruindustrin. Andrakammarsalen, Riksdagen, 1997-06-16. K.
125. Ett svenskt investerarskydd. Fi.
126. Bilen, miljön och säkerheten. Fi.
127. Straffansvar för juridiska personer. Del A+B. Ju.
128. Verkställighet och kontroll i utlänningsärenden. UD.
129. Kollektivtrafik i tid + Bilaga. K.
130. Effektivare statlig inköpsamordning. Fi.
131. Lag om premiepension. Fi.
132. Antimicrobial Feed Additives. Jo.
133. Antimikrobiella fodertillsatser (sammandrag). Jo.
134. Förtroendemannainflytande – ökad kvalitet och rättssäkerhet. S.
135. Ledare, makt och kön. A.
136. Kvinnors och mäns löner – varför så olika? A.
137. Glastak och glasväggar? Den könssegregerade arbetsmarknaden. A.
138. Familj, makt och jämställdhet. A.
139. Hemmet, barnen och makten. Förhandlingar om arbete och pengar i familjen. A.
140. Fonogramersättning. Ku.
141. Boken i tiden. Ku.
142. Högkostnadsskydd mot sjuklönekostnader. S.
143. Större EU – säkrare Europa. UD.
144. Försvarets fastigheter.
Former för en kostnadseffektiv och verksamhetsinriktad förvaltning. Fi.
145. Förvalta med miljöansvar. Statsförvaltningens arbete för ekologisk hållbarhet. M.
146. Grunddata – i samhällets tjänst. Fi.
147. Barns bilder av äldre
– en fråga om bemötande av äldre. S.
148. Utbildningskanalen. U.
149. Miljön i ett utvidgat EU. M.
150. EU:s jordbrukspolitik och östutvidgning. Jo.
151. Food and the environment, Swedish strategy for the future of EU agriculture. Jo.
152. Upphållstillstånd på grund av anknytning. UD.
153. Arbetskraftens fria rörlighet – trygghet och jämställdhet + Bilagedel. A.
154. Patienten har rätt. S.
155. Miljösamverkan i vattenvården. M.
156. Ett större och bättre Europa? EU:s utvidgning: Samhällsekonomiska effekter. Fi.
157. Att erövrva omvärlden. Förslag till läroplan för förskolan. U.
158. Vuxenpedagogik i teori och praktik. U.
159. Ett utvidgat europeiskt område med frihet, säkerhet och rättvisa. Ju.
160. Regionala konsekvenser av EU:s östutvidgning. N.
161. Stöd i föräldraskapet. S.
162. Medborgarskap och identitet. In.
163. Översvämningskatastrofen i Polen – stöd från stat och näringsliv. N.
164. Medlingsinstitut och lönestatistik.
+ 5 st bilagor. A.
165. Läkemedel i priskonkurrens. S.
166. Ohälsöförsäkringen. Trygghet och aktivitet. S.
167. En livsmedelsstrategi för Sverige.
168. Vinstutdelning i aktiebolag. Ju.
169. Försäkringsmedicinskt centrum.
En resurs för utredning och metodutveckling. S.
170. Bemötandet av äldre. S.
171. Den svensklagade handelsflottans konkurrenskraft. K.
172. Bidrag till fri svensk TV-produktion. Ku.
173. Miljöhänsyn i standarder. N.
174. Räkna med mångfald. Förslag till lag mot etnisk diskriminering i arbetslivet m.m. In.
175. Förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning. A.
176. Förbud mot diskriminering i arbetslivet av personer med funktionshinder. A.
177. Byggkvalitet för framtiden. In.
178. Enskilda näringsidkare.
Översyn av skattereglerna. Fi.
179. Klara spelregler – en förutsättning för samverkan mellan offentlig och privat hälso- och sjukvård. S.
180. Kärnavfall och Beslut. Rapport från ett seminarium om beslutsprocessen i samband med lokalisering av ett slutförvar av använt kärnbränsle.
Umeå 8-10 april 1997. M.
181. Redovisning och aktiekapital i euro och annan utländsk valuta. Ju.
182. En ny plan-, bygg- och bostadsforskning. In.
183. Arbete åt konstnärer. Ku.
184. Generella konstnärsstöd. Ku.
-

Statens offentliga utredningar 1997

Kronologisk förteckning

- 185. Nyckeln till MEGA-BYTET. K.
 - 186. Bättre och enklare regler.
Småföretagsdelegationens rapport 1. N.
 - 187. Omsorg om anhöriga
– en fråga om bemötande av äldre. S.
 - 188. Motion och idrott 1997.
Idrottsutredningens intervjuundersökning. In.
-

Statens offentliga utredningar 1997

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Fastighetsdataregister. [3]
Aktiebolagets kapital. [22]
Barnpornografifrågan.
Innehavskriminalisering m.m. [29]
Integritet Offentlighet Informationsteknik. [39]
Grundlagsskydd för nya medier. [49]
Folket som rådgivare och beslutsfattare.
+ Bilaga 1 och 2. [56]
Polisens register. [65]
Branschanering - och andra metoder mot ekobrott. [111]
Straffansvar för juridiska personer. Del A+B. [127]
Ett utvidgat europeiskt område med frihet, säkerhet och rättvisa. [159]
Vinstutdelning i aktiebolag. [168]
Redovisning och aktiekapital i euro och annan utländsk valuta. [181]

Utrikesdepartementet

- Återkallelse av uppehållstillstånd. [67]
Polis i fredens tjänst. [104]
Verkställighet och kontroll i utlänningsärenden. [128]
Större EU – säkrare Europa. [143]
Upphållstillstånd på grund av anknytning. [152]

Försvarsdepartementet

- Totalförsvaret och frivilligorganisationerna – uppdrag, stöd och ersättning. [70]
Behandling av personuppgifter om totalförsvarsppliktiga. [101]
Myndighetsansvaret för transport av farligt gods. [109]
En samordnad militär skolorganisation. [112]

Socialdepartementet

- Röster om barns och ungdomars psykiska hälsa. [8]
Välfärd i verkligheten – Pengar räcker inte. [24]
Brister i omsorg
– en fråga om bemötande av äldre. [51]
Omsorg med kunskap och inlevelse
– en fråga om bemötande av äldre. [52]
Att växa bland betong och kojor.
Ett delbetänkande om barns och ungdomars uppväxtvillkor i storstädernas utsatta områden från Storstadskommittén. [61]
Rosor av betong.
En antologi till delbetänkandet Att växa bland betong och kojor från Storstadskommittén. [62]
En lag om socialförsäkringar. [72]
Invandrare i vård och omsorg
– en fråga om bemötande av äldre. [76]

- Förmån efter inkomst – Samordnat inkomstbegrepp för bostadsstöden och nya kvalifikationsregler för rätt till sjukpenninggrundande inkomst. [85]
Barnets bästa i främsta rummet. FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas i Sverige. [116]
Barnets bästa – en antologi. [116]
Delade städer. [118]
En tydligare roll för hälso- och sjukvården i folkhälsoarbetet. [119]
Förtroendemannainflytande – ökad kvalitet och rättssäkerhet. [134]
Högekostnadsskydd mot sjuklönekostnader. [142]
Barns bilder av äldre
– en fråga om bemötande av äldre. [147]
Patienten har rätt. [154]
Stöd i föräldraskapet. [161]
Läkemedel i priskonkurrens. [165]
Ohälsöförsäkringen. Trygghet och aktivitet. [166]
Försäkringsmedicinskt centrum.
En resurs för utredning och metodutveckling. [169]
Bemötandet av äldre. [170]
Klara spelregler – en förutsättning för samverkan mellan offentlig och privat hälso- och sjukvård. [179]
Omsorg om anhöriga
– en fråga om bemötande av äldre. [187]

Kommunikationsdepartementet

- Länsstyrelsernas roll i trafik- och fordonsspår. [6]
IT-problem inför 2000-skiftet. Referat och slutsatser från en hearing anordnad av IT-kommissionen den 18 december. IT-kommissionens rapport 1/97. [12]
Digital demokrati. Ett seminarium om Teknik, demokrati och delaktighet den 8 november 1996 anordnat av Folkomröstningsutredningen, IT-kommissionen och Kommunikationsforskningsberedningen. IT-kommissionens rapport 2/97. [23]
Kristallkulan – tretton röster om framtiden.
IT-kommissionens rapport 3/97. [31]
Ny kurs i trafikpolitiken + bilagor. [35]
Sverige inför epokskiftet.
IT-kommissionens rapport 5/97. [63]
Inför en svensk policy om säker elektronisk kommunikation. Referat från ett seminarium anordnat av IT-kommissionen, Närings- och handelsdepartementet och SEIS den 11 december 1996.
IT-kommissionens rapport 6/97. [73]
Rättigheter i luftfartyg. [122]
IT-kommissionens hearing om den nya medie- och programvaruindustrin. Andrakammaralen, Riksdagen, 1997-06-16. [124]
Kollektivtrafik i tid + Bilaga. [129]
-

Statens offentliga utredningar 1997

Systematisk förteckning

Den svenskflaggade handelsflottans konkurrenskraft. [171]
Nyckeln till MEGA-BYTET. [185]

Finansdepartementet

Inkomstskattelag, del I-III. [2]
Byråkratin i backspegeln. Femtio år av förändring på sex förvaltningsområden. [7]
Flexibel förvaltning. Förändring och verksamhetsanpassning av statsförvaltningens struktur. [9]
Ansvaret för valutapolitiken. [10]
Skatter, miljö och sysselsättning. [11]
Det svåra samspelet. Resultatstyrningens framväxt och problematik. [15]
Skatter, tjänster och sysselsättning. + Bilagor. [17]
Granskning av granskning.
Den statliga revisionen i Sverige och Danmark. [18]
Kontroll Reavinst Värdepapper. [27]
I demokratis tjänst. Statstjänstemannens roll och vårt offentliga etos. [28]
Europa och staten. Europeiseringens betydelse för svensk statsförvaltning. [30]
Att lära över gränser. En studie av OECD:s förvaltningspolitiska samarbete. [33]
Bekämpande av penningtvätt. [36]
Myndighet eller marknad.
Statsförvaltningens olika verksamhetsformer. [38]
Arbetsgivarpolitik i staten.
För kompetens och resultat. [48]
Avskaffa reklamskatten! [53]
Ministern och makten.
Hur fungerar ministerstyre i praktiken? [54]
I medborgarnas tjänst.
En samlad förvaltningspolitik för staten. [57]
Statskuldpolitiken. [66]
Bosättningsbegreppet. Skatterättsliga regler för fysiska personer. [75]
Uppföljning av inkomstskattelagen. [77]
Försäkringsmäklare. En lagöversyn av Försäkringsmäklarutredningen. [79]
Reformerad stabsorganisation. [80]
Punktskattekontroll av alkohol, tobak och mineralolja, m.m. [86]
Lokalförsörjning och fastighetsägande.
En utvärdering av statens fastighetsorganisation. [96]
Säkrare obligationer? [110]
Ett svenskt investerarskydd. [125]
Bilen, miljön och säkerheten. [126]
Effektivare statlig inköpsamordning. [130]
Lag om premiepension. [131]

Försvarets fastigheter.
Former för en kostnadseffektiv och verksamhetsinriktad förvaltning. [144]
Grunddata – i samhällets tjänst. [146]
Ett större och bättre Europa? EU:s utvidgning: Samhällsekonomska effekter. [156]
Enskilda näringsidkare.
Översyn av skattereglerna. [178]

Utbildningsdepartementet

Den nya gymnasieskolan – steg för steg. [1]
Växa i lärande. Förslag till läroplan för barn och unga 6-16 år. [21]
Ett tekniskt forskningsinstitut i Göteborg. [37]
Besparingar i stort och smått. [69]
Den nya gymnasieskolan – problem och möjligheter. [107]
Att lämna skolan med rak rygg – Om rätten till skriftspråket och om förskolans och skolans möjligheter att förebygga och möta läs- och skrivsvårigheter. [108]
Vuxenpedagogik i Sverige. Forskning, utbildning, utveckling. En Kartläggning. [120]
Skolfrågor – Om skola i en ny tid. [121]
Utbildningskanalen. [148]
Att erövra omvärlden. Förslag till läroplan för förskolan. [157]
Vuxenpedagogik i teori och praktik. [158]

Jordbruksdepartementet

Svensk mat – på EU-fat. [25]
EU:s jordbrukspolitik och den globala livsmedelsförsörjningen. [26]
Alternativa utvecklingsvägar för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. [50]
EU:s jordbrukspolitik, miljön och regional utveckling. [74]
Jaktens villkor – en utredning om vissa jaktfrågor. [91]
Mat & Miljö. Svensk strategi för EU:s jordbruk i framtiden. [102]
Antimicrobial Feed Additives. [132]
Antimikrobiella fodertillsatser (sammandrag). [133]
EU:s jordbrukspolitik och östutvidgning. [150]
Food and the environment, Swedish strategy for the future of EU agriculture. [151]

Statens offentliga utredningar 1997

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

- Aktivt lönebidrag. Ett effektivare stöd för arbetshandikappade. [5]
Personaluthyrning. [58]
Samhall. En arbetsmarknadspolitisk åtgärd + Bilagedel. [64]
Om makt och kön – i spåren av offentliga organisationers omvandling. [83]
Kvinnor, män och inkomster.
Jämställdhet och oberoende. [87]
Mot halva makten – elva historiska essäer om kvinnors strategier och mäns motstånd. [113]
Styrsystem och jämställdhet. Institutioner i förändring och könsmaktens framtid. [114]
Ljusnande framtid eller ett långt färväl?
Den svenska välfärdsstaten i jämförande belysning. [115]
Ledare, makt och kön. [135]
Kvinnors och mäns löner – varför så olika? [136]
Glastak och glasväggar? Den könssegregerade arbetsmarknaden. [137]
Familj, makt och jämställdhet. [138]
Hemmet, barnen och makten. Förhandlingar om arbete och pengar i familjen. [139]
Arbetskraftens fria rörlighet – trygghet och jämställdhet + Bilagedel. [153]
Medlingsinstitut och lönestatistik.
+ 5 st bilagor. [164]
Förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av sexuell läggning. [175]
Förbud mot diskriminering i arbetslivet av personer med funktionshinder. [176]

Kulturdepartementet

- IT i kulturens tjänst. [14]
Staten och trossamfunden
Rättslig reglering
– Grundlag
– Lag om trossamfund
– Lag om Svenska kyrkan. [41]
Staten och trossamfunden
Begravningsverksamheten. [42]
Staten och trossamfunden
Den kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga egendomen och de kyrkliga arkiven. [43]
Staten och trossamfunden
Svenska kyrkans personal. [44]
Staten och trossamfunden
Stöd, skatter och finansiering. [45]
Staten och trossamfunden
Statlig medverkan vid avgiftsbetalning. [46]

- Staten och trossamfunden
Den kyrkliga egendomen. [47]
Staten och trossamfunden. Sammanfattningarna av förslagen från de statliga utredningarna. [55]
Svenskhemmet Voksenåsens förvaltningsform. [59]
Betal-TV inom Sveriges Television. [60]
Grannlands-TV i kabelnät. [68]
Medieföretag i Sverige – Ägande och strukturförändringar i press, radio och TV. [92]
Forum för världskultur
– en rapport om ett rikare kulturliv. [95]
Nya samverkansformer inom den sjöhistoriska museiverksamheten. [100]
Rapport med förslag om sändningsorter. [103]
En fond för unga konstnärer. [106]
Nobelcenter i Stockholm – ett informations- och aktivitetscentrum kring naturvetenskap, kultur och samhälle. [117]
Fonogramersättning. [140]
Boken i tiden. [141]
Bidrag till fri svensk TV-produktion. [172]
Arbete åt konstnärer. [183]
Generella konstnärsstöd. [184]

Närings- och handelsdepartementet

- Regionpolitik för hela Sverige. [13]
Att utveckla industriforskningsinstitutet. [16]
Konkurrenslagen 1993-1996. [20]
Upphandling för utveckling. [88]
Handeln med skrot och begagnade varor. [89]
Konkurrensneutrala transportbidrag. [94]
Ett effektivare näringsförbud. [123]
Regionala konsekvenser av EU:s östutvidgning. [160]
Översvämningskatastrofen i Polen – stöd från stat och näringsliv. [163]
En livsmedelsstrategi för Sverige. [167]
Miljöhänsyn i standarder. [173]
Bättre och enklare regler.
Småföretagsdelegationens rapport 1. [186]
-

Statens offentliga utredningar 1997

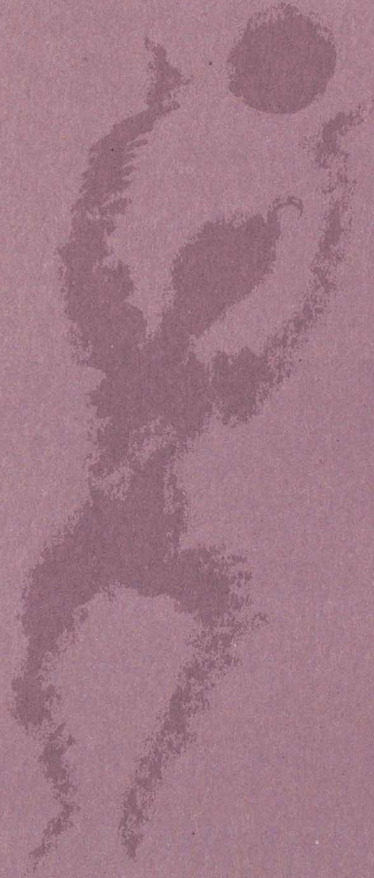
Systematisk förteckning

Inrikesdepartementet

- Bättre information om konsumentpriser. [19]
Unga och arbete. [40]
Politik för unga.
+ 2 st bilagor. [71]
Medelsförvaltning i kommuner och landsting. [78]
Allmännyttiga bostadsföretag.
+ Bilaga. [81]
Lika möjligheter. [82]
Ändrad organisation för det statliga plan-, bygg-
och bostadsväsendet. [90]
Hantering av fel i utjämningsystemet för
kommuner och landsting. [93]
Medborgarskap och identitet. [162]
Räkna med mångfald. Förslag till lag
mot etnisk diskriminering i arbetslivet m.m. [174]
Byggkvalitet för framtiden. [177]
En ny plan-, bygg- och bostadsforskning. [182]
Motion och idrott 1997.
Idrottsutredningens intervjuundersökning. [188]

Miljödepartementet

- Förbättrad miljöinformation. [4]
Följdlagstiftning till miljöbalken. [32]
Övervakning av miljön. [34]
En hållbar kemikaliepolitik. [84]
Skydd av skogsmark. Behov och kostnader. [97]
Skydd av skogsmark. Behov och kostnader.
Bilagor. [98]
En ny vattenadministration. Vatten är livet. [99]
Agenda 21 i Sverige.
Fem år efter Rio – resultat och framtid. [105]
Förvalta med miljöansvar. Statsförvaltningens
arbete för ekologisk hållbarhet. [145]
Miljön i ett utvidgat EU. [149]
Miljösamverkan i vattenvården. [155]
Kärnavfall och Beslut. Rapport från ett seminarium
om beslutsprocessen i samband med lokalisering
av ett slutförvar av använt kärnbränsle.
Umeå 8-10 april 1997. [180]
-

FRITZES

Telefon 08-690 91 90
Fax 08-690 91 91

ISBN 91-38-20811-3
ISSN 0375-250X